

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2020 r.

Socio-economic situation of the country in 2020

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2020 r.

Socio-economic situation of the country in 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem

supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Ewa Morytz-Balska, Filip Piotrowski, Marcin Safader, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Beata Morawska, Joanna Sadowy, Katarzyna Stanecka

Ikony użyte na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirenschastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirenschastry and Pixel Perfect from Flaticon

Publikacja dostępna na stronie

Publication available at

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Spis treści

Contents

Synteza	5
Executive summary	9
Sytuacja demograficzna Polski	13
Demographic situation in Poland	
Rynek pracy	25
Labour market	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	36
Wages and salaries; social benefits	
Ceny	42
Prices	
Rolnictwo	53
Agriculture	
Przemysł	65
Industry	
Budownictwo	75
Construction	
Budownictwo mieszkaniowe	80
Housing construction	
Rynek wewnętrzny	83
Domestic market	
Transport	87
Transport	
Usługi biznesowe	91
Business services	
Handel zagraniczny	93
Foreign trade	
Giełdowy rynek papierów wartościowych	101
Stock exchange market	
Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach	105
Socio-economic situation in the European Union and in selected countries	
Dynamika realna produktu krajowego brutto	115
Indices of real gross domestic product	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	116
Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne	120
Main macroeconomic indicators	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand	kg	kilogram kilogramme
mln	million million	szt. pc.	sztuka piece
mld bn	miliard billion	l	litr litre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point	hl	hektolitr hectolitre
zł PLN	złoty zloty	t	tona tonne
USD	dolar USA United States dollar	dt	decytona decitonne
EUR	euro euro		
CHF	frank szwajcarski Swiss franc		
UE EU	Unia Europejska European Union		

Synteza

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2020 r. kształtowała się pod wpływem obostrzeń wdrażanych w ciągu roku w celu przeciwdziałania pandemii COVID-19, które z różnym nasileniem oddziaływały na wyniki w podstawowych obszarach działalności. Najtrudniejszą sytuację obserwowano w II kwartale, w którym dużemu ograniczeniu uległa m.in. produkcja sprzedana przemysłu i sprzedaż detaliczna, a na rynku pracy pojawiły się negatywne tendencje. W efekcie dynamika w większości podstawowych obszarów działalności gospodarczej w 2020 r. była znacznie słabsza niż w poprzednich latach, co wpłynęło na pierwszy od okresu transformacji spadek produktu krajowego brutto.

Produkt krajowy brutto w 2020 r.

wstępny szacunek	-2,8% r/r	Według wstępnych szacunków produkt krajowy brutto w 2020 r. był realnie niższy niż przed rokiem o 2,8% (wobec wzrostu o 4,5% w 2019 r.). Głównym czynnikiem wpływającym na spadek produktu krajowego brutto był popyt krajowy. Negatywnie oddziaływał zarówno popyt inwestycyjny, jak i spożycie. Spożycie ogółem było o 1,5% niższe niż w 2019 r., w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych zmniejszyło się o 3,0%. Odnotowano znaczny spadek akumulacji brutto – o 12,2%, w tym nakłady brutto na środki trwałe zmniejszyły się o 8,4%. Popyt krajowy obniżył się o 3,7%. Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej była o 2,9% niższa niż w 2019 r. Nieznacznie obniżyła się wartość dodana brutto w przemyśle – o 0,2%. W budownictwie spadek (notowany w drugim z kolei roku) wyniósł 3,7%. W handlu; naprawie pojazdów samochodowych wartość dodana brutto obniżyła się o 4,0%.
------------------	-----------	---

Ludność w 2020 r.

liczba ludności (stan w końcu roku)		Spadek liczby ludności Polski (utrzymujący się niemal nieprzerwanie od 2012 r.) był dużo większy niż w poprzednich latach.
wstępny szacunek	38,3 mln osób	Mniejszej niż w 2019 r. liczbie urodzeń towarzyszył wyraźny wzrost liczby zgonów (nasilony głównie w IV kwartale). W rezultacie pogłębił się ujemny przyrost naturalny. Szacuje się, że saldo migracji zagranicznych było dodatnie, podobnie jak w kilku poprzednich latach.
ubytek rzeczywisty	-115 tys. osób r/r	

Rynek pracy w 2020 r.

pracujący w gospodarce narodowej (stan w końcu okresu) ¹	ok. -1,8% r/r	Sytuacja na rynku pracy była trudniejsza niż w poprzednich latach. Po raz pierwszy od 2012 r. zmniejszyła się liczba pracujących w gospodarce narodowej, a przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ² było niższe niż w 2019 r. Po sześciu latach sukcesywnej poprawy, wzrosło bezrobocie rejestrowane: liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego od kwietnia kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku.
przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ² (w przeliczeniu na etaty)	-1,1% r/r	
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)	6,2%	

1 Szacunek dla pełnej zbiorowości, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W jednostkach powyżej 9 pracujących.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r.

nominalne	+4,7% r/r	Wzrost przeciętnych miesięcznych nominalnych i realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw był słabszy niż w poprzednich latach.
realne	+1,5% r/r	

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w 2020 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych		Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w ujęciu nominalnym zwiększyły się bardziej niż w latach ubiegłych. Wzrost ich siły nabywczej był jednak słabszy niż w 2019 r., co było efektem przyspieszenia dynamiki cen konsumpcyjnych.
nominalne	+5,5% r/r	
realne	+1,5% r/r	
rolników indywidualnych		
nominalne	+6,5% r/r	
realne	+2,5% r/r	

Ceny w 2020 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	+3,4% r/r	Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w większym stopniu niż w poprzednich latach. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych był nieznacznie wyższy od założonego w ustawie budżetowej. Przyspieszyła m.in. dynamika cen towarów i usług związanych z mieszkaniem; nieco słabszy niż w 2019 r. był natomiast wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. Spadły ceny w zakresie transportu oraz ceny odzieży i obuwia.
ceny produkcji sprzedanej przemysłu	-0,6% r/r	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu obniżyły się w skali roku, po wzroście w trzech poprzednich latach. Tempo wzrostu cen produkcji budowlano-montażowej było wolniejsze niż w 2019 r.
ceny produkcji budowlano-montażowej	+2,6% r/r	

Produkcja sprzedana przemysłu w 2020 r.

ogółem ³	-1,7% r/r	Produkcja sprzedana przemysłu obniżyła się w skali roku po raz pierwszy od 2009 r. W jednostkach powyżej 9 pracujących spadek notowano w większości sekcji (poza dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją), w tym najgłębszy w górnictwie i wydobywaniu. Niższa niż przed rokiem była sprzedaż w większości głównych grupowań przemysłowych, a najbardziej obniżyła się w produkcji dóbr inwestycyjnych. Wzrost sprzedaży utrzymał się w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych i dóbr zaopatrzeniowych.
w jednostkach powyżej 9 pracujących	-1,0% r/r	

Produkcja budowlano-montażowa w 2020 r.

ogółem ³	ok. -2% r/r	Po trzech latach wzrostu produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie niższym niż przed rokiem. W przedsiębiorstwach powyżej 9 pracujących zmniejszyła się produkcja w podmiotach specjalizujących się w budowie budynków oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej; utrzymał się wzrost (ale był słabszy niż w 2019 r.) w podmiotach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne. Spadek sprzedaży robót inwestycyjnych był mniejszy niż robót remontowych.
w jednostkach powyżej 9 pracujących	-2,2% r/r	

³ Wstępny szacunek dla pełnej zbiorowości, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

Sprzedaż detaliczna w 2020 r.

ogółem ³	-3,8% r/r	Po raz pierwszy od 2010 r. odnotowano spadek sprzedaży detalicznej ogółem. W przedsiębiorstwach powyżej 9 pracujących sprzedaż była niższa niż przed rokiem w większości grup, w tym najbardziej obniżyła się w grupach: tekstylia, odzież, obuwie, pojazdy samochodowe, motocykle, części oraz paliwa stałe ciekłe i gazowe. Mniejsza niż przed rokiem była również sprzedaż m.in. w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe. Wzrost utrzymał się natomiast m.in. w grupie meble, rtv, agd, choć był wyraźnie słabszy niż w 2019 r.
w jednostkach powyżej 9 pracujących	-3,1% r/r	

Przewozy ogółem w 2020 r.

ładunków	-6,8% r/r	W drugim z kolei roku notowano spadek przewozów ładunków (był on większy niż w 2019 r.). Spadek przewozów pasażerów, obserwowany od kilkunastu lat, był dużo głębszy niż w poprzednich okresach.
pasażerów	-43,1% r/r	

Rolnictwo w 2020 r.

globalna produkcja rolnicza (wstępny szacunek)	+5,6% r/r	Globalna produkcja rolnicza była wyższa niż w 2019 r., kiedy notowano jej spadek. Znacznie wzrosła produkcja roślinna, przy niewielkim ograniczeniu produkcji zwierzęcej.
produkcja roślinna	+12,2% r/r	
produkcja zwierzęca	-0,4% r/r	Na rynku rolnym obniżyły się przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych. Powyżej poziomu z 2019 r. kształtowały się ceny pszenicy, żywca wołowego i mleka.
nożyce cen	94,8	Niekorzystna dla producentów rolnych (odwrotnie niż w 2019 r.) była relacja cen sprzedawanych przez nich produktów rolnych do cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne.

Handel zagraniczny (w zł) w okresie styczeń–listopad 2020 r.

eksport	+1,5% r/r	Dynamika obrotów towarowych z zagranicą była wyraźnie słabsza niż w analogicznym okresie lat poprzednich. Eksport w niewielkim stopniu zwiększył się w skali roku; po dziesięciu latach wzrostu odnotowano natomiast spadek importu. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem, znacznie wyższym niż rok wcześniej. Eksport do wszystkich grup krajów był większy niż przed rokiem; wyraźnie obniżył się natomiast import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej oraz krajów rozwiniętych. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń–październik 2020 r. kształtował się korzystniej niż rok wcześniej.
import	-3,3% r/r	

Koniunktura gospodarcza w styczniu 2021 r.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury	
przetwórstwo przemysłowe	-9,9
budownictwo	-18,7
handel detaliczny	-13,9
transport i gospodarka magazynowa	-7,8
zakwaterowanie i gastronomia	-52,1

Przedsiębiorcy oceniają koniunkturę mniej negatywnie niż w poprzednich miesiącach. W porównaniu z grudniem 2020 r. w największym stopniu poprawiły się nastroje podmiotów w handlu detalicznym i w przetwórstwie przemysłowym. Najbardziej niekorzystne pozostają oceny jednostek z sekcji zakwaterowanie i gastronomia, których działalność od listopada pozostaje ograniczona w związku z przeciwdziałaniem pandemii.

Wśród badanych podmiotów na ogół przeważają opinie, że negatywne skutki pandemii COVID-19 dla funkcjonowania przedsiębiorstw będą niewielkie; choć w niektórych rodzajach działalności odsetek jednostek wskazujących na skutki zagrażające stabilności firmy jest wyższy niż przed miesiącem – m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (50% wobec 43%) oraz w transporcie (14% wobec 10%). Przedsiębiorcy spodziewają się spadku zamówień od klientów, ale przeważnie mniejszego niż miesiąc wcześniej; pogłębienie spadku zamówień zanotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (57% wobec 52%). Podmioty w większości rodzajów działalności odczuwają nieco mniejsze obawy o przyszłość firmy w przypadku kontynuacji aktualnych ograniczeń związanych z COVID-19. Duża niepewność utrzymuje się m.in. wśród jednostek zakwaterowania i gastronomii, spośród których 60% zakłada, że nie przetrwa w takich warunkach dłużej niż 3 miesiące (wobec 57% przed miesiącem). Podmioty te sygnalizują ograniczenie zatrudnienia w styczniu o ok. 9% (wobec 12% w grudniu 2020 r.).

Koniunktura konsumencka w styczniu 2021 r.

Wskaźnik ufności konsumenckiej	
bieżący (BWUK)	-25,1
wyprzedzający (WWUK)	-22,7

Wskaźnik ufności konsumenckiej, określający bieżące tendencje konsumpcji indywidualnej jest nieco bardziej ujemny niż w grudniu 2020 r., natomiast wskaźnik dotyczący tendencji oczekiwanych ponownie wzrósł. Pogorszeniu uległy m.in. oceny aktualnej sytuacji ekonomicznej kraju oraz przewidywania dotyczące sytuacji finansowej gospodarstwa domowego. Poprawiły się natomiast m.in. opinie dotyczące przyszłego poziomu bezrobocia, oszczędzania pieniędzy oraz oceny aktualnej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego.

Podobny odsetek badanych jak w poprzednim miesiącu postrzega pandemię jako duże ryzyko dla gospodarki (69%), dla zdrowia populacji Polski jako całości (47%) oraz dla osobistego zdrowia (37%). Duże zagrożenie dla swojej sytuacji finansowej odczuwa 22% osób (wobec 23% miesiąc wcześniej). Wśród pracujących respondentów nieco zmniejszył się odsetek osób zdecydowanie obawiających się utraty pracy lub zaprzestania prowadzenia własnej działalności (z 8% w grudniu do 6%), a dostrzegających możliwość wystąpienia takiej sytuacji wyniósł 21%, tj. podobnie jak przed miesiącem.

Executive summary

The socio-economic situation of the country in 2020 was influenced by restrictions implemented during the year to counter the COVID-19 pandemic, which affected the results in basic areas of the national economy with varying intensity. The most difficult situation was observed in the second quarter, when, among others, sold production of industry and retail sales slowed down significantly, and also negative trends appeared in the labour market. As a result, the indices in most basic areas of economic activity in 2020 were much weaker than in previous years, followed by the first decline of gross domestic product since the transformation of the economic system.

Gross domestic product in 2020

preliminary estimate	-2.8% y/y	According to preliminary estimates, gross domestic product in 2020 was in real terms by 2.8% lower than in the previous year (against an increase of 4.5% in 2019). Domestic demand was the main driver of the decrease in gross domestic product. The impact of both investment demand and consumption was negative. Final consumption expenditure was by 1.5% lower than in 2019, of which consumption expenditure of households sector decreased by 3.0%. Gross capital formation declined significantly – by 12.2%, of which gross fixed capital formation by 8.4%. Domestic demand dropped by 3.7%. Gross value added in the national economy was by 2.9% lower than in the previous year. Gross value added in industry decreased slightly – by 0.2%. In construction, the decline (observed for the second year in a row) amounted to 3.7%. In trade; repair of motor vehicles gross value added dropped by 4.0%.
----------------------	-----------	---

Population in 2020

population (end of year) provisional estimate	38.3 million persons	The decline in Poland's population (which has continued almost unbroken since 2012) was much deeper than in previous years. There were fewer births than in 2019, with a significant increase in the number of deaths (intensified mainly in the fourth quarter). As a result, the negative natural increase deepened. Net international migration is estimated to be positive, as in several previous years.
actual loss	-115 thousand persons y/y	

Labour market in 2020

employment in national economy (as of the end of period) ¹	ca. -1.8% y/y	The situation in the labour market was more difficult than in previous years. For the first time since 2012, the employment in national economy decreased and the average paid employment in enterprise sector was lower than in 2019. After six years of gradual improvement, registered unemployment increased: the number of registered unemployed and the registered unemployment rate since April were above the previous year's level.
average paid employment in enterprise sector ² (in full-time equivalents)	-1.1% y/y	
registered unemployment rate (as of the end of period)	6.2%	

1 Estimate covering complete statistical population, i.e. including entities employing up to 9 persons.

2 In entities employing more than 9 persons.

Average monthly gross wages and salaries
in enterprise sector in 2020

nominal	+4.7% y/y	The growth of average monthly nominal and real gross wages and salaries in enterprise sector was weaker than in previous years.
real	+1.5% y/y	

Average monthly gross retirement
and other pensions in 2020

from non-agricultural social security system		Average monthly nominal gross retirement and other pensions increased more than in previous years. However, the increase in their purchasing power was weaker than in 2019, as a result of the accelerated growth of consumer prices.
nominal	+5.5% y/y	
real	+1.5% y/y	
of farmers		
nominal	+6.5% y/y	
real	+2.5% y/y	

Prices in 2020

prices of consumer goods and services	+3.4% y/y	The prices of consumer goods and services increased to a greater extent than in previous years. The average annual price index of consumer goods and services was slightly higher than assumed in the Budget Act. The growth accelerated, among others, of the prices related to dwelling; the increase in the prices of food and non-alcoholic beverages was slightly weaker than in 2019. Prices related to transport as well as those of clothing and footwear declined.
producer prices in industry	-0.6% y/y	Prices of sold production of industry decreased on an annual basis, after the growth in the previous three years. Prices of construction and assembly production grew less than in 2019.
producer prices in construction	+2.6% y/y	

Sold production of industry in 2020

total ³	-1.7% y/y	Sold production of industry decreased in annual terms, for the first time since 2009. As regards entities employing more than 9 persons, a decrease was recorded in most sections of industry (except for water supply; sewerage, waste management and remediation activities), including the deepest one in mining and quarrying. Sales were lower than a year before in most main industrial groupings, with the largest decrease in production of capital goods. The growth maintained in production of durable consumer goods and intermediate goods.
in entities above 9 employees	-1.0% y/y	

Construction and assembly production in 2020

total ³	ca. -2% y/y	After three years of growth, construction and assembly production was lower than in the previous year. In enterprises employing more than 9 persons, production decreased in entities specialising in construction of buildings and in civil engineering, while it continued to grow in units dealing mainly with specialised construction activities. The drop in sales of investment works was smaller than that of restoration works.
in entities above 9 employees	-2.2% y/y	

³ Preliminary estimate covering complete statistical population, i.e. including entities employing up to 9 persons.

Retail sales in 2020

total ³	-3.8% y/y	For the first time since 2010, total retail sales decreased. In enterprises employing more than 9 persons, retail sales were lower than in the previous year in most groups, including the deepest drop in the groups: textiles, clothing, footwear, motor vehicles, motorcycles, parts as well as solid liquid and gaseous fuels. Sales declined also, among others, in the group food, beverages and tobacco products. At the same time, the increase continued, among others, in the group furniture, radio, TV and household appliances (although it was significantly weaker than in 2019).
in entities above 9 employees	-3.1% y/y	

Transport in 2020

of goods	-6.8% y/y	In the second year in a row, transport of goods decreased (more than in 2019). The drop in passenger transport, which has been already observed for about a dozen years, was incomparably deeper than in previous years.
of passengers	-43.1% y/y	

Agriculture in 2020

gross agricultural output (preliminary estimate)	+5.6% y/y	Gross agricultural output was higher than in 2019 (when it dropped). Crop output increased significantly, while animal output slightly decreased.
crop output	+12.2% y/y	
animal output	-0.4% y/y	On the agricultural market, the average procurement prices of most basic agricultural products declined. However, prices of wheat, cattle for slaughter and milk were above the 2019 level.
'price gap' index	94.8	The index of price relations of sold agricultural products to prices of goods and services purchased for the purposes of current agricultural production and for investment was unfavourable to agricultural producers (unlike in 2019).

Foreign trade (in PLN) in January–November 2020

exports	+1.5% y/y	The dynamics of foreign trade turnover was visibly weaker than in the corresponding periods of previous years. Exports slightly increased in annual terms; after ten years of growth, a decline in imports was recorded. The total turnover balance was positive, much higher than a year before. Exports to all groups of countries were higher than in the same period of the previous year, whereas imports from Central and Eastern Europe and from developed countries dropped significantly. The terms of trade index in the period of January–October 2020 was more favourable than a year before.
imports	-3.3% y/y	

Business tendency in January 2021

Business climate indicators	
manufacturing	-9.9
construction	-18.7
retail trade	-13.9
transportation and storage	-7.8
accommodation and gastronomy	-52.1

Enterprises assess the business tendency climate less negatively than in previous months. Compared to December 2020, the attitudes of retail trade and manufacturing units improved to the greatest extent. The most unfavourable remain the opinions from accommodation and food service activities, whose activity has been limited since November due to the pandemic counter-action.

Among surveyed entities prevail opinions that the negative impact of the COVID-19 pandemic on business activity will be minor; although in some types of activity, the percentage of entities indicating effects that threaten the stability of the company is higher than a month before – including accommodation and food service activities (50% vs. 43%) and transport (14% vs. 10%). Entrepreneurs expect a decrease in orders from customers, but mostly smaller than a month earlier, while a deeper decline in orders was recorded in accommodation and food service activities (57% vs. 52%). Most of the companies feel slightly less worried about the future of the company if the current COVID-19 restrictions are maintained. Great uncertainty is still felt by units conducting accommodation and food service activities, 60% of which assume that they will not last more than 3 months (against 57% a month before). These entities indicate a reduction in employment by about 9% compared to the previous month (against 12% in December 2020).

Consumer tendency in January 2021

Consumer confidence indicators	
current	-25.1
leading	-22.7

The consumer confidence indicator defining the current trends of individual consumption is slightly more negative than in December 2020, while the indicator regarding expected tendencies continued to increase. Assessments, among others, of the current economic situation of the country and forecasts regarding the financial situation of the household worsened. However, opinions, among others, on future level of unemployment, saving money and assessing the current financial situation of the household improved.

A similar percentage of respondents as in the previous month perceive the pandemic as a major risk to the economy (69%), to the health of the Polish population as a whole (47%) and to personal health (37%). 22% of interviewed persons feel that their financial situation is seriously endangered (against 23% a month earlier). Among employed persons the percentage of persons clearly afraid of losing a job or closing down a business decreased slightly (from 8% in December to 6%), while the percentage of those who perceive the possibility of such situation amounted to 21%, similarly as a month before.

Sytuacja demograficzna Polski

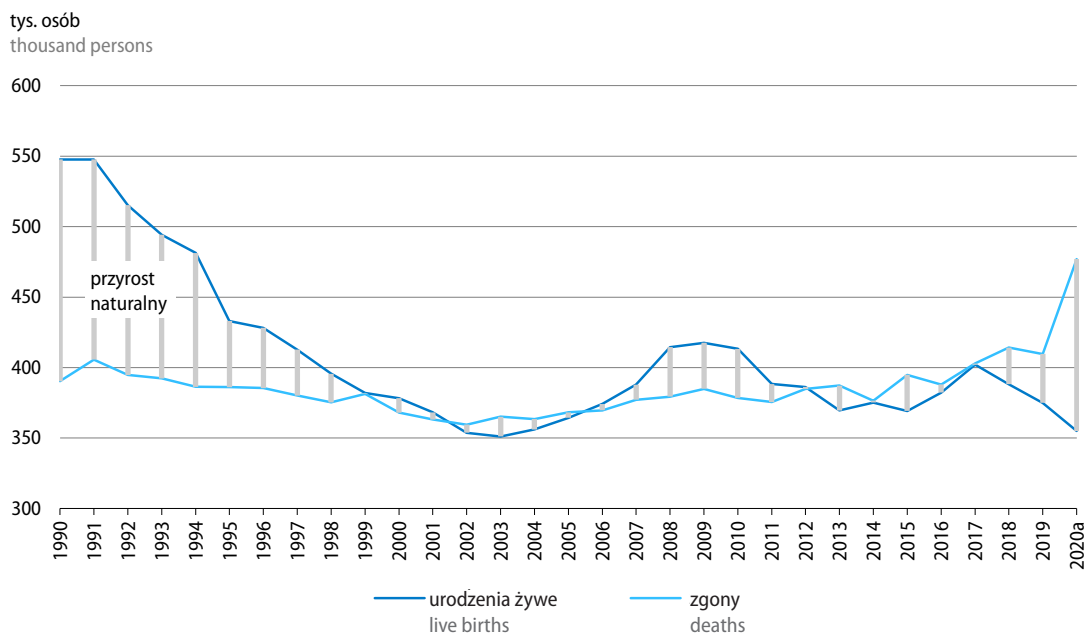
Demographic situation in Poland

W 2020 r. sytuacja demograficzna Polski kształtowała się pod wpływem epidemii COVID-19. Według wstępnych szacunków liczba ludności kraju zmniejszyła się. Odnotowano mniej niż w 2019 r. urodzeń, znacznie wzrosła natomiast liczba zgonów, co w głównej mierze było następstwem zwiększenia umieralności w ostatnim kwartale roku. W wyniku niższej liczby urodzeń niż zgonów przyrost naturalny pozostał ujemny. Wyraźnie obniżyła się liczba zawartych małżeństw, a także orzeczonych rozwodów i separacji. Szacuje się, że podobnie jak przed rokiem, saldo migracji zagranicznych było dodatnie.

Według wstępnych danych liczba ludności Polski w końcu 2020 r. wyniosła 38268 tys., tj. obniżyła się o ok. 115 tys. w stosunku do stanu sprzed roku (w tym w I półroczu 2020 r. zmniejszyła się o 29 tys. osób). Na spadek populacji, poza ogólnymi tendencjami obserwowanymi w poprzednich latach (m.in. zmniejszeniem się liczby urodzeń), znacząco wpłynął wzrost liczby zgonów. Stopa ubytku rzeczywistego wyniosła -0,30%, co oznacza, że na każde 10 tys. ludności ubyło ok. 30 osób (wobec ubytku rzeczywistego -0,07% w 2019 r.).

Spadek liczby ludności obserwowany jest od 2012 r., z wyjątkiem 2017 r., kiedy odnotowano nieznaczny wzrost (o niespełna 1 tys.). Na zmiany w liczbie ludności w ostatnich latach wpływa przede wszystkim przyrost naturalny, który od 2013 r. pozostaje ujemny. Szacuje się, że w 2020 r. liczba urodzeń była o ok. 122 tys. niższa niż liczba zgonów. Współczynnik przyrostu naturalnego (na 1000 ludności) wyniósł -3,2 (wobec -0,9 w 2019 r.). Współczynniki przyrostu naturalnego są zazwyczaj niższe w miastach niż na terenach wiejskich – w ostatnich latach w miastach obserwowany jest ubytek naturalny, natomiast na wsi – niewielki przyrost.

Wykres 1. Ruch naturalny ludności
Chart 1. Vital statistics

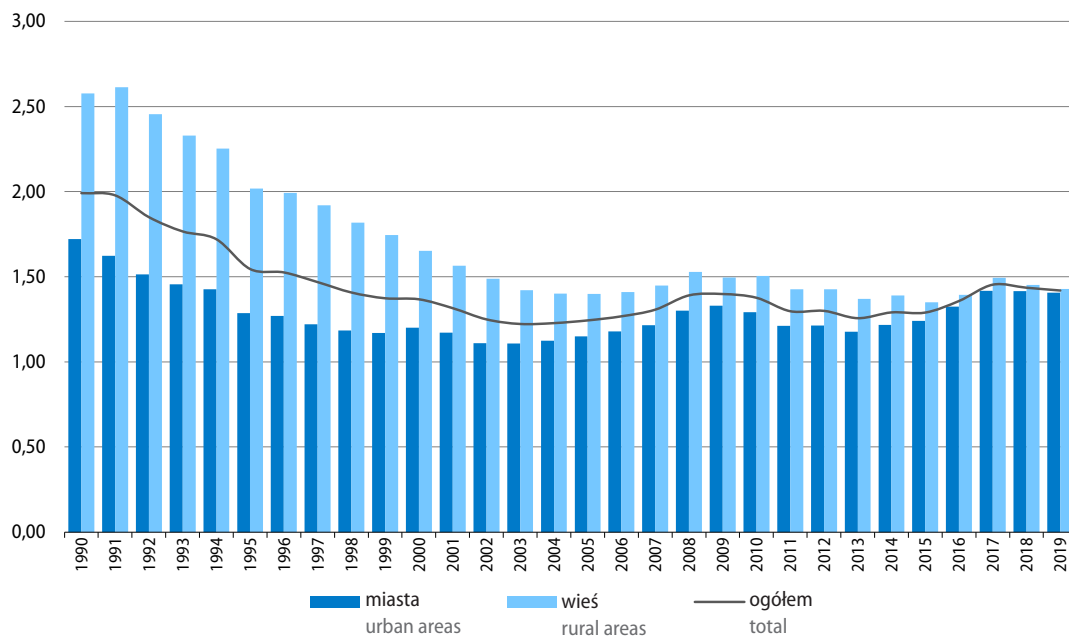

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Ze wstępnych szacunków wynika, że w 2020 r. zarejestrowano 355 tys. urodzeń żywych, tj. o ok. 20 tys. mniej niż w poprzednim roku; współczynnik urodzeń spadł o 0,6 pkt do 9,2‰.

Od ok. 30 lat utrzymuje się zjawisko depresji urodzeniowej – niska liczba urodzeń nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń. W 2019 r.¹ współczynnik dzietności wyniósł 1,42, co oznacza, że na 100 kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) przypadało 142 urodzonych dzieci (odpowiednio w miastach – 141, na wsi – 143). Optymalna wielkość tego współczynnika, określana jako korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego, to 2,10–2,15 (tj. gdy w danym roku na 100 kobiet w wieku 15–49 lat przypada średnio co najmniej 210–215 urodzonych dzieci).

Wykres 2. Współczynnik dzietności
Chart 2. Total fertility rate

Obserwowane od początku transformacji ustrojowej zmiany postaw i priorytetów życiowych młodych ludzi (osiągnięcie określonego poziomu wykształcenia i stabilizacji ekonomicznej) spowodowały przesunięcie wieku zakładania rodziny. Obecnie najwyższa płodność cechuje kobiety w wieku 26–31 lat, co oznacza podwyższenie wieku najczęstszego rodzenia dzieci średnio o 6–8 lat w stosunku do początku lat transformacji oraz o 2–4 lata w stosunku do początku XXI wieku. W 2019 r. mediana wieku² kobiet rodzących dziecko wyniosła 30 lat (wobec 26 lat w 1990 r. i 2000 r.).

Systematycznie rośnie odsetek urodzeń pozamażeńskich – na początku lat 90. było to ok. 6–7%, w 2000 r. – ok. 12%, a w 2019 r. – ponad 25%. Odsetek dzieci urodzonych ze związków pozamażeńskich jest wyższy w miastach niż na wsi: w 2019 r. wyniósł odpowiednio prawie 29% i ok. 21%.

¹ Przywołane w tekście dane szczegółowe dotyczą 2019 r. Dane za 2020 r. stanowią wstępny szacunek.

² Mediana wieku/wiek środkowy wyznacza granicę wieku, którą połowa danej populacji już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

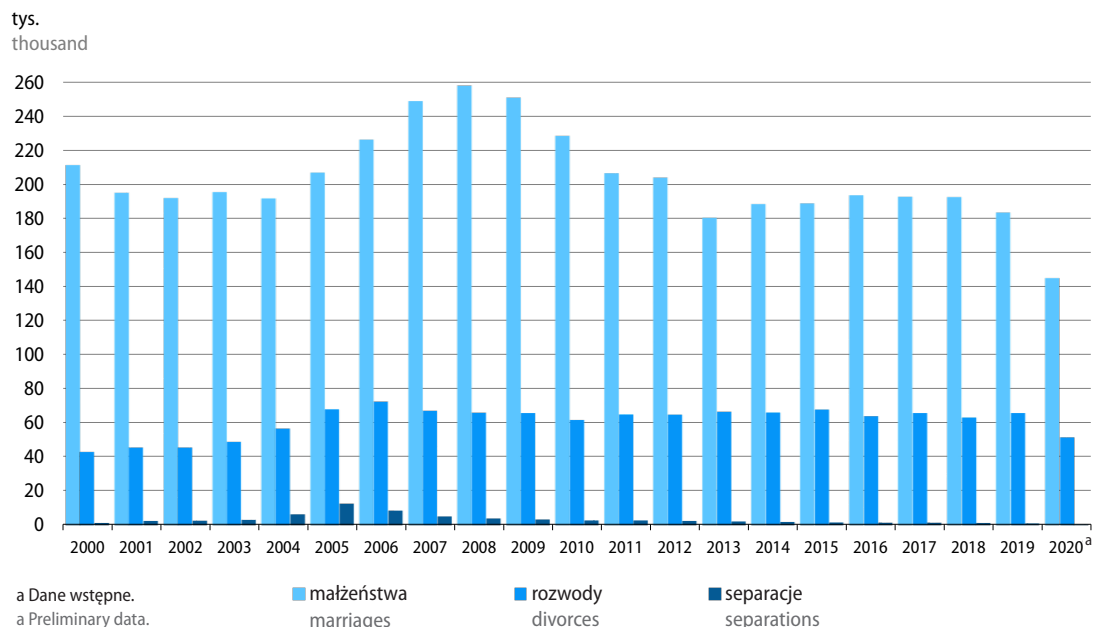
Liczba urodzeń w Polsce jest nadal istotnie determinowana liczbą zawieranych związków małżeńskich, przy czym ponad połowa dzieci rodzi się w okresie pierwszych trzech lat trwania małżeństwa. Szacuje się, że w 2020 r. zawarto ponad 145 tys. związków małżeńskich, tj. o ponad 38 tys. mniej niż rok wcześniej. Współczynnik małżeństw wyniósł ok. 3,8‰ (wobec 4,8‰ w 2019 r.). Częstość zawierania małżeństw w miastach i na wsi jest podobna. W 2019 r. małżeństwa wyznaniowe (tj. zawarte w kościołach lub związkach wyznaniowych i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego) stanowiły w Polsce ok. 60% zawieranych prawnie związków (na wsi było to ok. 68%). Wśród nowo zawartych związków ok. 78% to małżeństwa pierwsze, tj. panien z kawalerami (na wsi – ok. 83%). W ostatnich kilkunastu latach znacznie podwyższył się wiek nowożeńców. W 2019 r. mediana wieku mężczyzny zawierającego małżeństwo wynosiła ponad 30 lat, a kobiety ponad 28 lat i w przypadku obydwu płci było to o ponad 4 lata więcej niż w 2000 r. Nowożeńcy w miastach są średnio o 2 lata starsi od zamieszkałych na terenach wiejskich.

Według wstępnych szacunków w 2020 r. rozwiodło się ok. 51 tys. par małżeńskich, tj. o ok. 14 tys. mniej niż rok wcześniej; współczynnik rozwodów obniżył się o 0,4 pkt do 1,3‰. W 2019 r. na każde 10 tys. istniejących małżeństw 74 zostały rozwiązane na drodze sądowej, podczas gdy w 1990 r. było ich 48. W miastach częstość rozwodów jest prawie 3-krotnie wyższa niż na wsi. Wśród małżeństw rozwiedzionych w 2019 r. prawie 57% wychowywało 55 tys. nieletnich dzieci (w wieku poniżej 18 lat). Coraz częściej sąd orzeka wspólne wychowywanie dzieci przez rozwiedzionych rodziców – w 2019 r. takich rozstrzygnięć było ponad 62% (wobec 29% w 2000 r.). Opieka przyznana wyłącznie matce dotyczyła ok. 33% przypadków (wobec 65% w 2000 r.), natomiast wyłączną opiekę ojcu przyznano tylko w ok. 3% orzeczeń.

Szacuje się, że w 2020 r. w stosunku do ok. 0,7 tys. małżeństw sąd orzekł separację (w poprzednich latach orzekał ją w stosunku do ok. 1,5 tys. małżeństw rocznie). Każdego roku odnotowuje się nieliczne przypadki zniesienia separacji, tj. powrotu do małżeństwa, jednak większość małżeństw pozostających w prawnej separacji wnosi o rozwód.

Zauważalne w 2020 r. spadki w liczbie zawieranych małżeństw oraz orzeczonych rozwodów i separacji mogą wynikać m.in. z ograniczeń i restrykcji wdrażanych w związku z COVID-19, w tym obostrzeń sanitarnych (np. dotyczących organizacji ślubów i wesel) oraz czasowo ograniczanej działalności sądów, a tym samym z odwoływania rozpraw rozwodowych i o separacje.

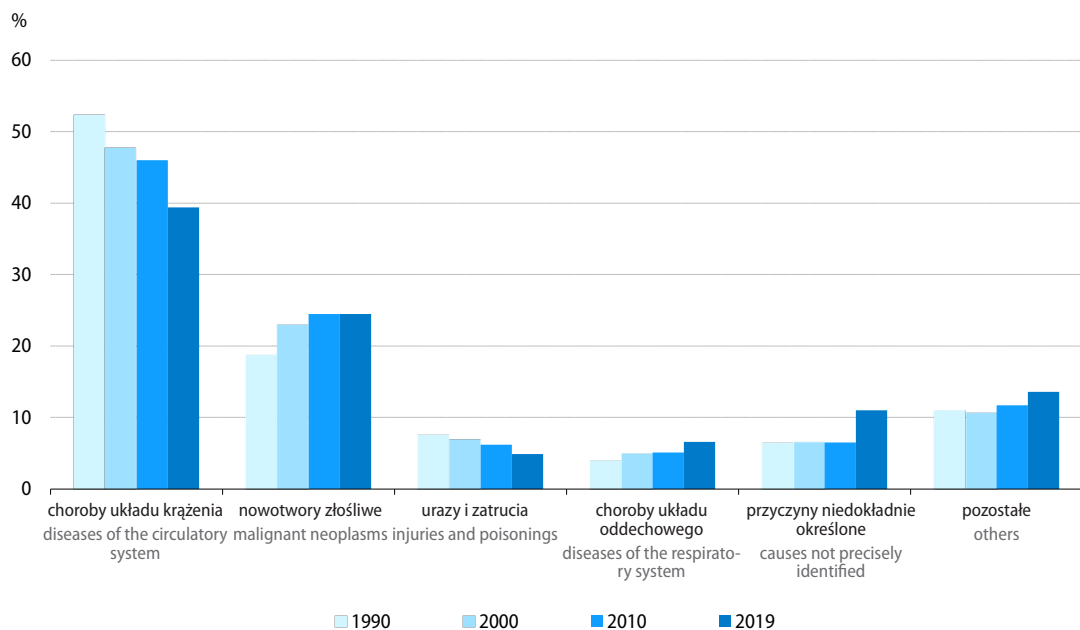
Wykres 3. Małżeństwa, rozwody i separacje
Chart 3. Marriages, divorces and separations

Według wstępnych danych w 2020 r. zmarło ok. 477 tys. osób³, tj. o ok. 67 tys. więcej niż przed rokiem. Współczynnik umieralności wzrósł z 10,7‰ w 2019 r. do 12,4‰. Na tak wysoki wzrost wpłynęło przede wszystkim zwiększenie umieralności w IV kwartale 2020 r., gdy zarejestrowano o ponad 60% zgonów więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Nasilenie liczby zgonów pokrywało się z wystąpieniem drugiej fali pandemii w Europie; w Polsce szczególnie krytyczny okazał się 45 tydzień roku (tj. 2–8 listopada), w którym odnotowano ponad 16 tys. zgonów. Średnia tygodniowa liczba zgonów w 2020 r. wyniosła ok. 9 tys. (wobec niespełna 8 tys. w 2019 r.). Około 52% osób zmarłych w 2020 r. stanowili mężczyźni.

Mediana wieku osób zmarłych w 2019 r. wyniosła 77 lat (tj. 71 lat dla mężczyzn i 83 lata dla kobiet), podczas gdy w 2000 r. były to 73 lata (odpowiednio 69 lat dla mężczyzn i 78 lat dla kobiet). Głównymi przyczynami zgonów w 2019 r. były choroby układu krążenia i choroby nowotworowe, powodujące prawie 70% wszystkich zgonów. Z roku na rok obserwuje się wzrost liczby zachorowań i zgonów w wyniku chorób nowotworowych; na początku lat 90. XX w. nowotwory złośliwe były przyczyną niespełna 20% wszystkich zgonów, a w 2019 r. odpowiadały za blisko 25% wszystkich zgonów. Zmalał natomiast udział zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia: z ok. 52% w 1990 r. do ok. 39%. Kolejne istotne przyczyny zgonów, tj. choroby układu oddechowego oraz urazy i zatrucia, stanowiły przyczynę po ok. 5–7% wszystkich zgonów.

Wykres 4. Zgony według przyczyn
Chart 4. Deaths by causes

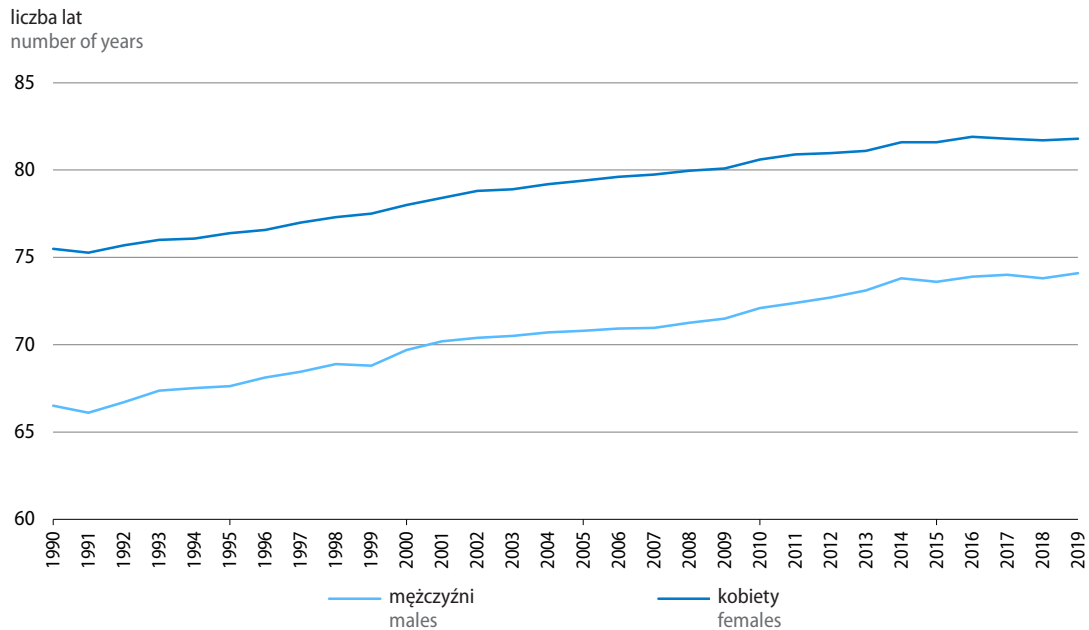
Pozytywnym zjawiskiem jest utrzymująca się niska umieralność niemowląt. Szacuje się, że w 2020 r. zmarło ok. 1,3 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Od kilku lat współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wynosi ok. 4‰. Szacuje się, że w 2020 r. obniżył się on w stosunku do 2019 r. o 0,2 pkt. i wyniósł 3,6‰ (wobec 8,1‰ w 2000 r. oraz 19,3‰ w 1990 r.).

Obserwowane od początku lat 90. XX w. zmiany w poziomie umieralności korzystnie wpływają na długość trwania życia, przy czym nadal utrzymuje się duża różnica między trwaniem życia mężczyzn i kobiet.

³ Dane o zgonach według przyczyn za 2020 r. (które pozwolą na ocenę wpływu pandemii COVID-19 na umieralność w 2020 r.) są w trakcie opracowania i będą dostępne w II połowie br.

W 2019 r. przeciętne trwanie życia przewidywane dla noworodka płci męskiej wyniosło 74 lata, a dla dziewczynki było o 8 lat dłuższe i wyniosło 82 lata (przy założeniu utrzymania się w kolejnych latach warunków umieralności jak w 2019 r.). W porównaniu z początkiem lat 90. XX w. trwanie życia wydłużyło się o ponad 7 lat dla mężczyzn oraz o ponad 6 lat dla kobiet. Krótsze trwanie życia mężczyzn wynika ze zjawiska ich nadumieralności, które obserwowane jest we wszystkich grupach wieku, przy czym różnica ta zmniejsza się wraz z wiekiem.

Wykres 5. Przeciętne trwanie życia
Chart 5. Life expectancy

W ogólnej liczbie ludności Polski kobiety stanowią prawie 52% i na 100 mężczyzn przypada ich 107 (odpowiednio 111 w miastach oraz 101 na wsi). Wskaźnik ten jest zróżnicowany w zależności od wieku. Chłopców rodzi się więcej niż dziewczynek i do ok. 48 roku życia występuje liczebna przewaga mężczyzn (na 100 przypada 97 kobiet). W późniejszych grupach wiekowych, z powodu nadumieralności mężczyzn, relacja ta ulega odwróceniu – w grupie osób w wieku 49 lat i więcej współczynnik feminizacji wynosi 125, przy czym w najstarszych rocznikach (70 lat i więcej) jest to już 169. Wśród mieszkańców wsi przewaga liczebna kobiet następuje dopiero od 64 roku życia, natomiast w miastach – już od 40 roku życia.

Mediana wieku mieszkańców Polski w 2019 r. wyniosła ponad 41 lat, tj. o prawie 6 lat więcej niż w 2000 r. Wiek środkowy dla mężczyzn to prawie 40 lat, a dla kobiet – 43 lata (w 2000 r. odpowiednio ponad 33 i 37 lat). Mieszkańcy wsi są przeciętnie o 3 lata młodszy od ludności miast, gdzie mediana wynosi prawie 43 lata.

Rezultatem przemian w procesach demograficznych, a przede wszystkim trwającej od początku lat 90. XX w. depresji urodzeniowej, są zmiany w liczbie i strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. Liczba dzieci i młodzieży (0–17 lat), która do 2016 r. stopniowo zmniejszała się, w latach 2018–2019 nieznacznie wzrosła, ponieważ liczba urodzeń w tych latach była nieco wyższa od liczby 17-latków opuszczających wiek przedprodukcyjny. W końcu 2020 r., według szacunków, liczba ludności w wieku 0–17 lat wyniosła nieco ponad 6,9 mln i była o ok. 2 tys. mniejsza niż rok wcześniej, ale już o ponad 4 mln mniejsza niż w 1990 r. oraz o 2,4 mln mniejsza niż w 2000 r. Udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności wyniósł 18,2% i nie zmienił się istotnie w stosunku do 2019 r., ale był znacznie mniejszy niż we wcześniejszych latach (24,4% w 2000 r. i 29,0% w 1990 r.).

Tablica 1. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku według stanu w dniu 31 grudnia^a
 Table 1. Structure of the population by economic age groups as of 31 December^a

Grupy wieku Age groups	1990	2000	2010	2019	2020 ^b	1990	2000	2010	2019	2020 ^b
	w tysiącach in thousands					w % in %				
Ludność ogółem Total population	38073	38254	38530	38383	38268	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w wieku:										
przedprodukcyjnym (0–17 lat) pre-working age (0–17 years)	11043	9333	7243	6949	6947	29,0	24,4	18,8	18,1	18,2
produkcyjnym (18–59/64) working age (18–59/64)	22146	23261	24831	23026	22733	58,2	60,8	64,4	60,0	59,4
mobilnym (18–44) mobility age (18–44)	15255	15218	15424	14461	14201	40,1	39,8	40,0	37,7	37,1
niemobilnym (45–59/64) non-mobility age (45–59/64)	6890	8043	9407	8565	8532	18,1	21,0	24,4	22,3	22,3
poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) post-working age (60/65 and more)	4884	5660	6456	8408	8588	12,8	14,8	16,8	21,9	22,4

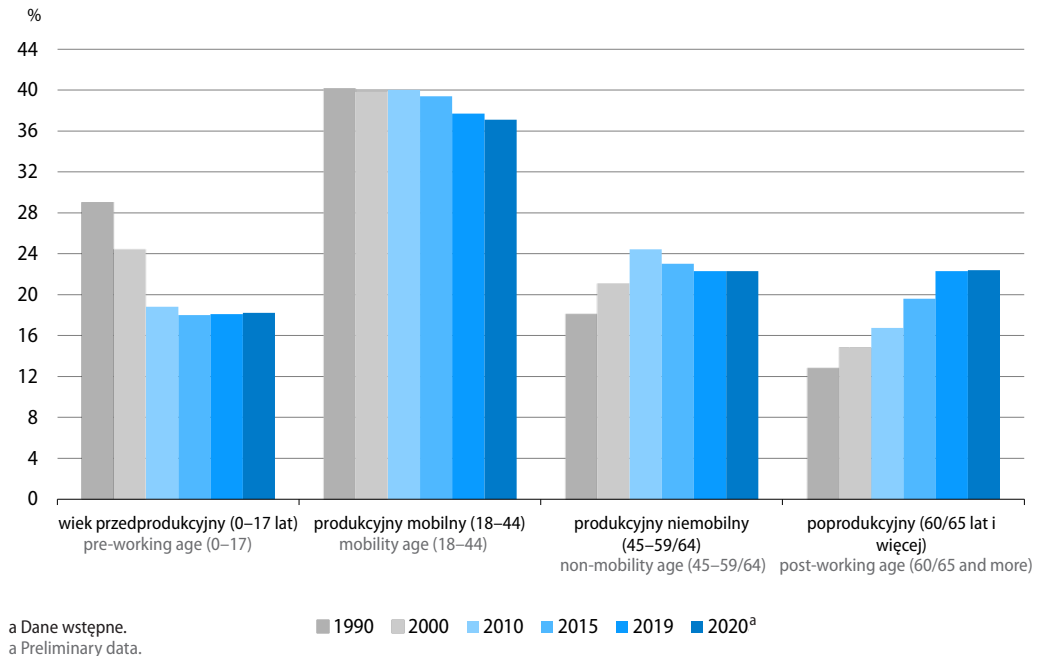
a Dane zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla 1990 r. – NSP 1988, dla 2000 r. – NSP 2002, od 2010 r. – NSP 2011. b Dane wstępne.

a Data were compiled taking into account the results of subsequent national censuses: for 1990 – the 1988 National Census, for 2000 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census. b Preliminary data.

W latach 2000–2009, w wyniku osiągnięcia wieku dojrzałości przez liczne roczniki urodzone w okresie ostatniego wyżu demograficznego (z pierwszej połowy lat 80. XX w.), obserwowano znaczny wzrost liczebności grupy wieku produkcyjnego oraz jej udziału w ogólnej populacji. Od 2010 r. odsetek tej grupy wieku obniża się – szacuje się, że w końcu 2020 r. wyniósł ok. 59% (23 mln osób, tj. o 293 tys. mniej niż przed rokiem). Wynika to z przechodzenia do grupy wieku poprodukcyjnego licznych roczników osób urodzonych w końcu lat 50. XX w. oraz z coraz mniejszej liczebności 18-latków, zasilających wiek produkcyjny. Utrzymuje się proces starzenia się zasobów pracy, tj. maleje liczba ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym, która według stanu na koniec 2020 r. wyniosła 8,5 mln osób. Obniża się również liczba i odsetek ludności w wieku produkcyjnym mobilnym, który od ponad 20 lat oscylował wokół 40%, a według szacunków na koniec 2020 r. wyniósł 37,1%.

Nieprzerwanie obserwowany jest wzrost liczby i odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. Według wstępnych danych w końcu 2020 r. liczba ludności w wieku poprodukcyjnym była o ok. 180 tys. wyższa niż w końcu 2019 r. wyniosła prawie 8,6 mln osób (co stanowiło 22,4% ogólnej populacji). W 2000 r. liczebność tej grupy wyniosła 5,7 mln osób, tj. niespełna 15% ogólnej populacji.

Wykres 6. Zmiany w strukturze ludności według wieku
 Chart 6. Changes in the structure of population by age

Miarą określającą relacje między poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku ludności jest współczynnik obciążenia demograficznego, obrazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Współczynnik ten rośnie od kilku lat – szacuje się, że w 2020 r. wyniósł 68 (wobec 55 w 2010 r.). Większe znaczenie niż wartość ogólnego współczynnika mają proporcje wskaźników cząstkowych (rozpatrywanych odrębnie relacji liczby osób w wieku przedprodukcyjnym do wieku produkcyjnego oraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym do wieku produkcyjnego). Analiza wskaźników cząstkowych wskazuje na niekorzystne zmiany w obydwu grupach.

Tablica 2. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym według stanu w dniu 31 grudnia

Table 2. Non-working age population per 100 persons of working age as of 31 December

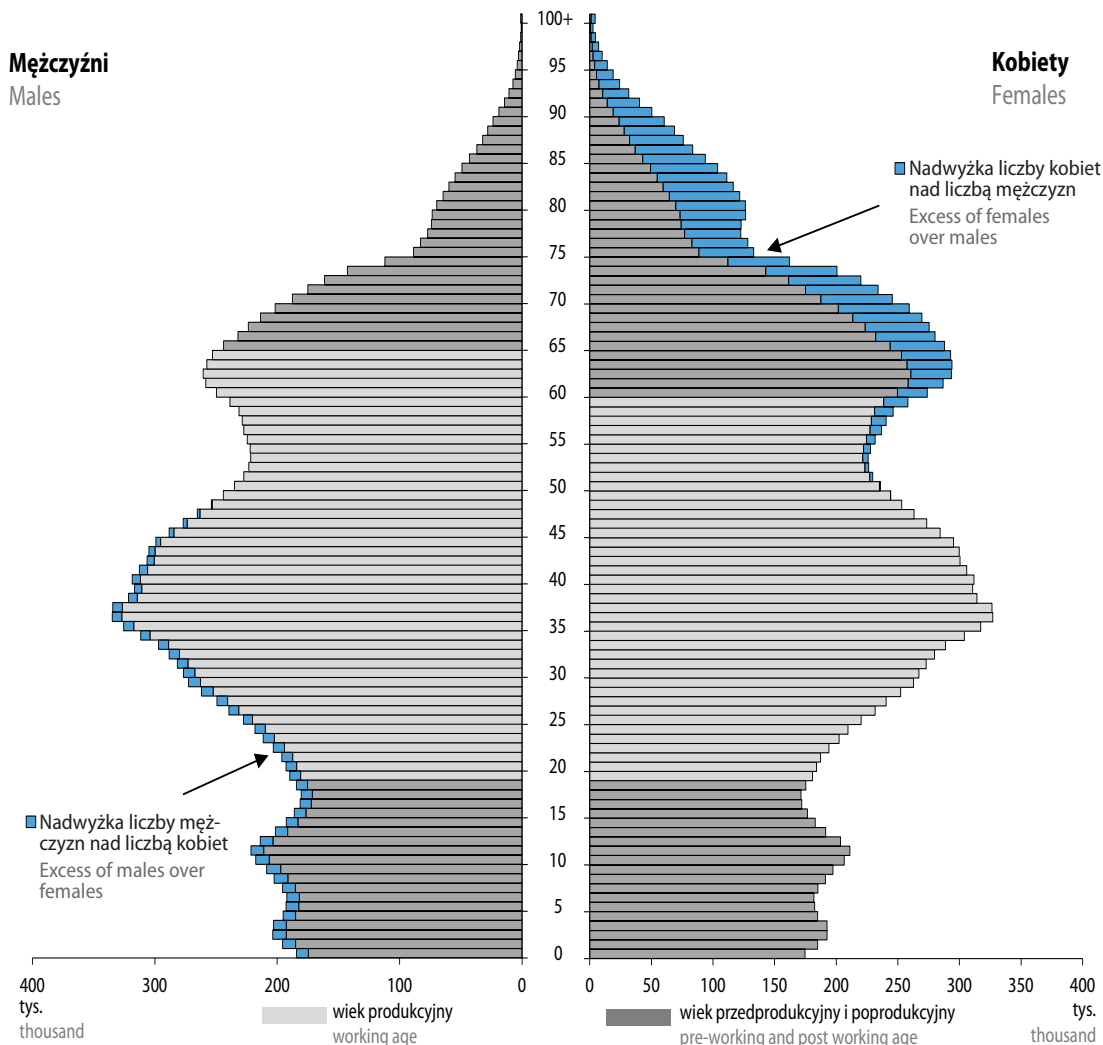
Wyszczególnienie / Specification	1990	1995	2000	2010	2019	2020 ^a
Ogółem / Total	72	68	64	55	67	68
Przedprodukcyjny (0–17 lat) / Pre-working age (0–17 years)	50	45	40	29	30	30
Poprodukcyjny (60/65 lat i więcej) / Post-working age (60/65 and more)	22	23	24	26	37	38

a Dane wstępne.
 a Preliminary data.

Wskaźnik dla osób w wieku przedprodukcyjnym od kilku lat kształtuje się na stałym poziomie, natomiast dla osób w wieku poprodukcyjnym szybko wzrasta. Szacuje się, że w 2020 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 30 osób w wieku przedprodukcyjnym i aż 38 osób w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to, że udział potencjalnych przyszłych zasobów pracy jest mniejszy niż udział osób, które rynek pracy już teoretycznie opuściły. Jeszcze w 2010 r. cząstkowe współczynniki kształtowały się na poziomie 29 i 26, a w latach wcześniejszych relacje były jeszcze bardziej korzystne: w 2000 r. wynosiły odpowiednio 40 i 24, a na początku lat 90. XX w. – 50 i 22.

Wykres 7. Piramida wieku ludności (stan w dniu 30 czerwca 2020 r.)

Chart 7. Population age pyramid as of 30 June 2020

Obserwowane procesy demograficzne wskazują, że sytuacja ludnościowa Polski nadal pozostaje trudna. W najbliższej perspektywie nie można oczekiwać znaczących zmian gwarantujących stabilny rozwój demograficzny. Niski poziom dzietności, obserwowany od ponad ćwierćwiecza, będzie miał negatywny wpływ także na przyszłą liczbę urodzeń, ze względu na zmniejszającą się liczbę kobiet w wieku rozrodczym. Zjawisko to jest dodatkowo potęgowane utrzymującą się od szeregu lat wysoką skalą emigracji Polaków za granicę (szczególnie dotyczy to emigracji czasowej ludzi młodych). Niski poziom dzietności i urodzeń wpływa na coraz szybsze starzenie się społeczeństwa poprzez m.in. wzrost liczby i udziału najstarszych grup wieku ludności w ogólnej populacji. W 2019 r. grupa wieku 80 lat i więcej liczyła prawie 1,7 mln osób, tj. ponad 4% ludności Polski (w 2010 r. było to 1,3 mln osób, tj. 3,4%, a w 2000 r. – 770 tys. – 2% populacji).

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne
 Table 3. Main demographic^a data

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^b
Ludność ogółem w tys. (stan w dn. 31 grudnia) Total population in thousands (as of 31 December)	38073	38254	38530	38538	38533	38496	38479	38437	38433	38434	38411	38383	38268
Przyrost rzeczywisty: Actual increase:													
w tys. in thousands	85	-9	33	9	-5	-37	-17	-41	-4	1	-22	-29	-115
w % in %	0,22	-0,02	0,08	0,02	-0,01	-0,10	-0,04	-0,11	-0,01	0,00	-0,06	-0,07	-0,30
Mężczyźni (w tys.) Males (in thousands)	18552	18537	18653	18655	18649	18630	18620	18598	18593	18593	18582	18567	18509
Ludność w miastach: Urban population:													
w tys. in thousands	23546	23670	23429	23386	23336	23258	23216	23166	23129	23109	23067	23033	22930
w % in %	61,8	61,9	60,8	60,7	60,6	60,4	60,3	60,3	60,2	60,1	60,1	60,0	59,9
Ludność w wieku (%): Population of age (%):													
przedprodukcyjnym (0–17 lat) pre-working (0–17 years)	29,0	24,4	18,8	18,5	18,3	18,2	18,0	18,0	17,9	18,0	18,1	18,1	18,2
produkcyjnym (18–59/64 lata) working (18–59/64 years)	58,2	60,8	64,4	64,2	63,9	63,4	63,0	62,4	61,9	61,2	60,6	60,0	59,4
mobilnym (18–44 lata) mobility (18–44 years)	40,1	39,8	40,0	40,0	40,0	39,8	39,7	39,4	39,1	38,7	38,2	37,7	37,1

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, od 2010 – NSP 2011. b Dane oznaczone kursywą stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census.

b Data in italic are preliminary estimates.

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne (cd.)
 Table 3. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^b
niemobilnym (45–59/64 lata) non-mobility (45–59/64 years)	18,1	21,0	24,4	24,2	23,9	23,6	23,3	23,0	22,8	22,5	22,4	22,3	22,3
poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) post-working (60/65 years and more)	12,8	14,8	16,8	17,3	17,8	18,4	19,0	19,6	20,2	20,8	21,4	21,9	22,4
0–14 lat (dzieci) 0–14 years (children)	24,4	19,1	15,2	15,1	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,2	15,3	15,3	15,4
65 lat i więcej 65 years and more	10,2	12,4	13,5	13,8	14,2	14,7	15,3	15,8	16,4	17,0	17,5	18,1	18,7
Przeciętne trwanie życia: Life expectancy:													
mężczyźni males	66,2	69,7	72,1	72,4	72,7	73,1	73,8	73,6	73,9	74,0	74,0	74,1	.
kobiety females	75,2	78,0	80,6	80,9	81,0	81,1	81,6	81,6	81,9	81,8	81,7	81,8	.
Małżeństwa nowo zawarte: Newly contracted marriages:													
w tys. in thousands	255,4	211,2	228,3	206,5	203,9	180,4	188,5	188,8	193,5	192,6	192,4	183,4	145,0
na 1000 ludności per 1000 population	6,7	5,5	5,9	5,4	5,3	4,7	4,9	4,9	5,0	5,0	5,0	4,8	3,8
Rozwody: Divorces:													
w tys. in thousands	42,4	42,8	61,3	64,6	64,4	66,1	65,8	67,3	63,5	65,3	62,8	65,3	51,2
na 1000 ludności per 1000 population	1,1	1,1	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,6	1,7	1,3
Separacje (w tys.) Separations (in thou- sands)	-	1,3	2,8	2,8	2,5	2,2	1,9	1,7	1,6	1,6	1,3	1,2	0,7
Urodzenia żywe: Live births:													
w tys. in thousands	547,7	378,3	413,3	388,4	386,3	369,6	375,2	369,3	382,3	402,0	388,2	375,0	355,0
na 1000 ludności per 1000 population	14,3	9,9	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7	9,6	9,9	10,5	10,1	9,8	9,2
Współczynnik dzietności Total fertility rate	1,99	1,37	1,38	1,30	1,30	1,26	1,29	1,29	1,36	1,45	1,43	1,42	.

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, od 2010 – NSP 2011. b Dane oznaczone kursywą stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census.

b Data in italic are preliminary estimates.

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne (cd.)
 Table 3. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^b
Zgony ogółem: Total deaths:													
w tys. in thousands	390,3	368,0	378,5	375,5	384,8	387,2	376,5	394,9	388,0	402,9	414,2	409,7	477,0
na 1000 ludności per 1000 population	10,2	9,6	9,8	9,7	10,0	10,1	9,8	10,3	10,1	10,5	10,8	10,7	12,4
wg przyczyn (w %): by causes (in %):													
choroby układu krążenia of the circulatory system	52,2	47,7	46,0	45,2	46,1	46,1	45,1	45,8	43,3	41,5	40,5	39,4	.
nowotwory złośliwe malignant neoplasms	18,7	23,0	24,5	24,6	24,6	24,3	25,4	25,5	25,8	24,7	24,5	24,5	.
urazy i zatrucia injuries and poisonings	7,6	7,0	6,2	6,3	6,1	5,8	5,7	5,0	4,9	4,8	4,9	4,9	.
w tym: of which:													
wypadki drogowe road accidents	2,12	1,58	1,10	1,09	0,81	0,73	0,72	0,70	0,68	0,62	0,62	0,65	.
samobójstwa suicides	1,27	1,59	1,68	1,63	1,65	1,60	1,58	1,37	1,20	1,11	1,07	1,11	.
przyczyny nie- dokładnie określone causes not precisely identified	6,5	6,6	6,5	6,4	5,9	6,4	7,4	6,6	7,6	9,4	10,3	11,0	.
Zgony niemowląt: Infant deaths:													
w tys. in thousands	10,6	3,1	2,1	1,8	1,8	1,7	1,6	1,5	1,5	1,6	1,5	1,4	1,3
na 1000 urodzeń ży- wych per 1000 live births	19,3	8,1	5,0	4,7	4,6	4,6	4,2	4,0	4,0	4,0	3,8	3,8	3,6
Przyrost naturalny: Natural increase:													
w tys. in thousands	157,4	10,3	34,8	12,9	1,5	-17,7	-1,3	-25,6	-5,8	-0,9	-26,0	-34,8	-122,0
na 1000 ludności per 1000 population	4,1	0,3	0,9	0,3	0,0	-0,5	-0,0	-0,7	-0,2	0,0	-0,7	-0,9	-3,2

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, od 2010 – NSP 2011. b Dane oznaczone kursywą stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census.

b Data in italic are preliminary estimates.

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne (dok.)
 Table 3. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^b
Migracje zagraniczne na pobyt stały (w tys.): International migrations for permanent resi- dence (in thousands):													
imigracja immigrations	2,6	7,3	15,2	15,5	14,6	12,2	12,3	.	13,5	13,3	15,5	16,9	.
emigracja emigrations	18,4	27,0	17,4	19,9	21,2	32,1	28,1	.	12,0	11,9	11,8	10,7	.
saldo net migrations	-15,8	-19,7	-2,1	-4,3	6,6	-19,9	-15,8	-15,8	1,5	1,4	3,6	6,2	7,0

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, od 2010 – NSP 2011. b Dane oznaczone kursywą stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census.

b Data in italic are preliminary estimates.

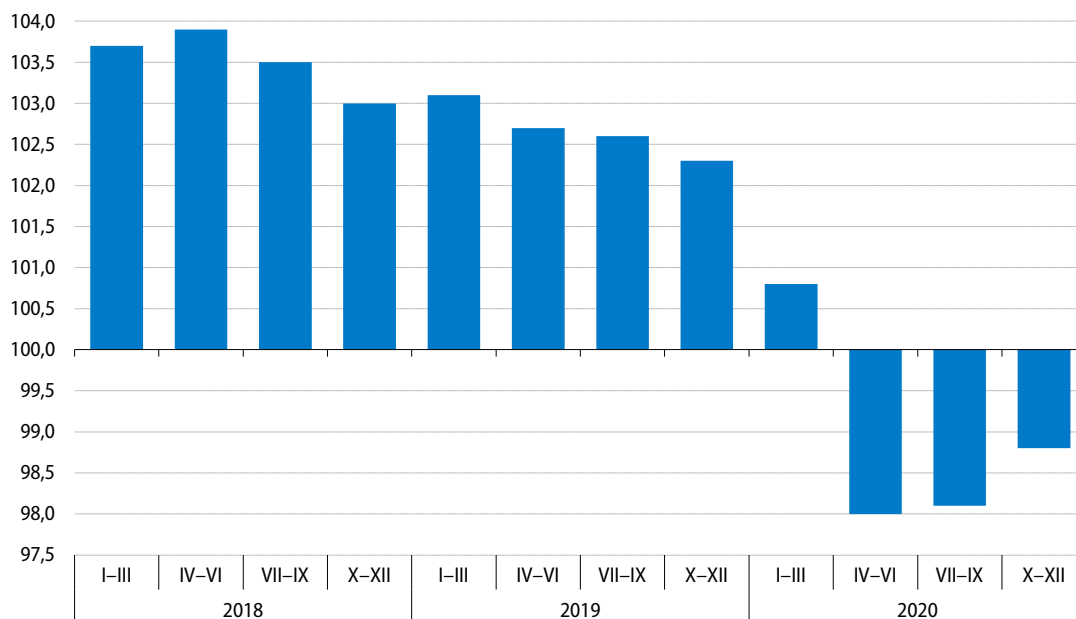
Rynek pracy Labour market

Po latach stopniowej poprawy, w 2020 r. pogorszyła się sytuacja na rynku pracy. Było to m.in. wynikiem wpływu pandemii COVID-19, widocznego od II kwartału. Po sześciu latach wzrostu przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r. obniżyło się w porównaniu z poprzednim rokiem. W II kwartale obserwowano znacznie wyższy napływ do bezrobocia rejestrowanego niż odpływ. Od kwietnia liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego wyraźnie przekraczały poziom sprzed roku.

Według danych szacunkowych liczba **pracujących w gospodarce narodowej** w końcu 2020 r. była o ok. 1,8% niższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,1% w końcu 2019 r.).

Wykres 8. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 8. Average paid employment in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w 2020 r. ukształtowało się na poziomie 6326,0 tys. i było o 1,1% niższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,7% w 2019 r.). W większości sekcji notowano spadek zatrudnienia, w tym najgłębszy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,4% wobec spadku o 2,0% przed rokiem). Zatrudnienie obniżyło się (po wzroście przed rokiem) również w górnictwie i wydobywaniu (o 3,6%), przetwórstwie przemysłowym (o 2,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,9%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz obsłudze rynku nieruchomości (w granicach 1,5%–0,5%). Wzrost zatrudnienia (ale mniejszy niż w poprzednich latach) utrzymał się natomiast w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,5%), informacji i komunikacji (o 3,1%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,0%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,8%). Nieco powyżej poziomu sprzed roku ukształtowało się również zatrudnienie w budownictwie (wzrost o 0,2%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Tablica 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
 Table 4. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2020		2019		2020		w tys. in thousands
	XII		I–XII				
	w tys. in thousands	okres poprzedni=100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	6329	100,2	99,0	102,6	102,7	98,9	6326
w tym: of which:							
Przemysł Industry							
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	124	99,9	96,0	100,3	100,8	96,4	126
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2342	100,1	98,2	101,4	102,0	97,9	2345
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	114	100,6	97,7	100,3	101,3	99,0	116
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	133	100,3	102,2	102,6	102,8	102,0	132
Budownictwo Construction	419	100,0	100,0	104,0	104,0	100,2	425
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	1300	100,2	98,4	102,8	102,6	98,5	1293
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	626	100,0	100,9	105,3	105,3	101,8	622
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	119	98,4	91,2	107,0	106,5	98,1	127
Informacja i komunikacja Information and communication	252	100,3	102,6	106,3	106,2	103,1	250
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	94	100,0	98,3	101,2	100,8	99,5	96
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities ^a	246	100,5	102,8	107,1	107,8	103,5	244
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	405	101,4	99,1	100,1	98,0	94,6	394

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu najbardziej obniżyło się zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz wydobywaniem węgla kamiennego i węgla brunatnego (po 4,8%), produkcją maszyn i urządzeń (o 4,2%), produkcją wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,9%), produkcją mebli (o 3,8%) oraz produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,6%). Spadek zatrudnienia (w granicach 2,2%–0,9%) notowano ponadto w handlu detalicznym, budowie budynków, handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi

oraz ich naprawie, produkcji artykułów spożywczych oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Wzrost zatrudnienia (wyraźnie słabszy niż przed rokiem) obserwowano natomiast w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 2,7%), transporcie lądowym i rurociągowym (o 2,6%), robotach budowlanych specjalistycznych (o 2,2%) oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 0,5%).

Tablica 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kolejnych kwartałach
Table 5. Average paid employment in enterprise sector in the following quarters

Wyszczególnienie Specification	2019				2020			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	103,1	102,7	102,6	102,3	100,8	98,0	98,1	98,8
w tym: of which:								
Przemysł Industry	102,3	102,0	101,8	101,5	100,2	96,8	97,6	97,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	100,8	100,7	100,9	100,5	99,1	94,4	96,5	95,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	102,4	102,1	101,8	101,6	100,2	96,6	97,3	97,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,0	101,8	102,2	100,4	99,8	99,4	99,3	97,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	103,6	103,1	102,4	102,1	102,2	102,0	102,3	101,5
Budownictwo Construction	105,6	104,6	102,6	103,3	101,0	101,5	99,3	98,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	102,9	102,4	103,0	102,2	100,4	97,7	97,7	98,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	105,5	104,8	105,8	105,2	103,7	101,2	100,8	101,5
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	107,8	106,5	108,2	103,5	103,3	93,8	91,7	104,2
Informacja i komunikacja Information and communication	106,5	106,2	105,6	106,5	104,6	103,4	102,1	102,5
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	100,0	100,8	101,0	101,5	99,7	99,3	99,9	99,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities ^a	108,7	107,6	107,3	107,7	103,6	103,4	104,6	102,4
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	98,7	99,2	97,0	97,1	97,2	93,0	92,0	96,2

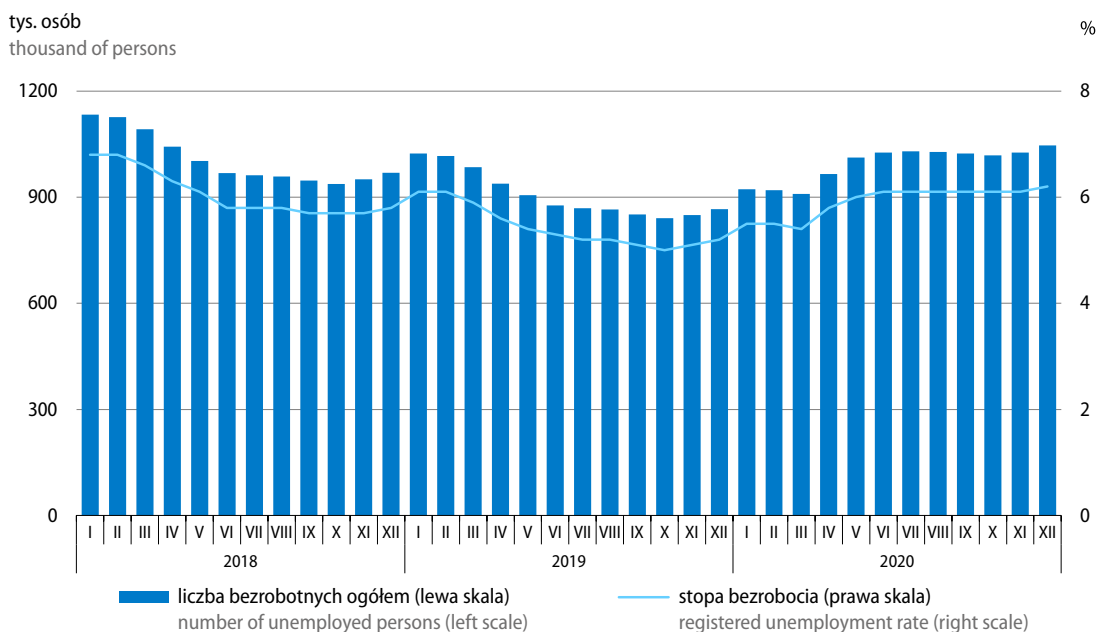
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W grudniu 2020 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6329,0 tys. i było o 1,0% niższe niż w grudniu 2019 r. Najgłębszy spadek zatrudnienia nadal obserwowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,8%). Spośród największych sekcji zatrudnienie obniżyło się m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 1,8%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,6%). Wzrost zatrudnienia utrzymał się w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,8%), informacji i komunikacji (o 2,6%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,2%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,9%).

W końcu grudnia 2020 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 1046,4 tys. **bezrobotnych**, tj. więcej niż w poprzednim miesiącu (o 20,7 tys., tj. o 2,0%) oraz więcej niż w grudniu 2019 r. (o 180,0 tys., tj. o 20,8%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 6,2% i była o 0,1 p.proc. wyższa niż przed miesiącem oraz o 1,0 p.proc. wyższa niż przed rokiem.

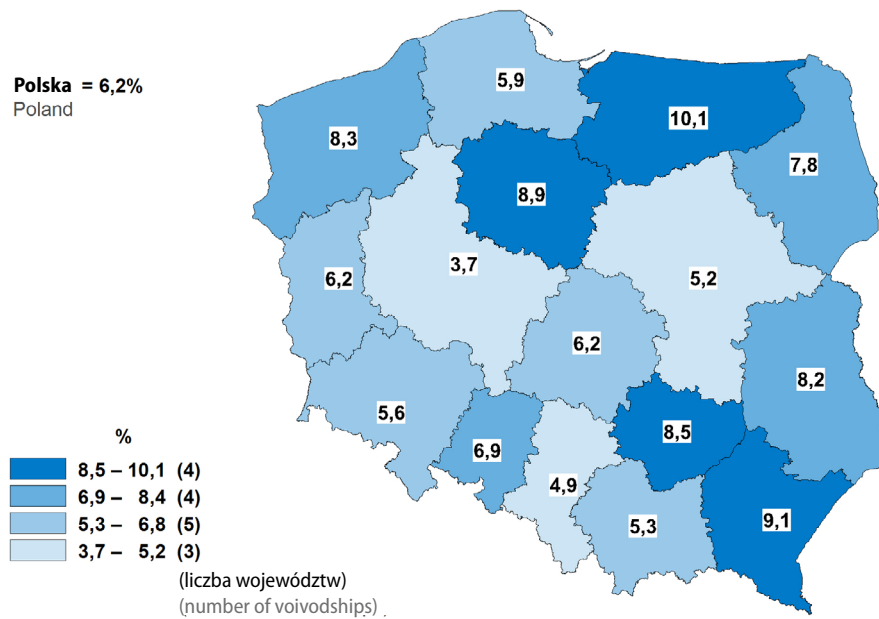
Wykres 9. Bezrobocie rejestrowane
 Chart 9. Registered unemployment

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 3,7% w wielkopolskim do 10,1% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem stopa bezrobocia wzrosła w większości województw, w tym najbardziej w kujawsko-pomorskim, lubelskim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim oraz zachodniopomorskim (po 0,2 p.proc.); natomiast w dwóch województwach (małopolskim oraz wielkopolskim) nie uległa zmianie. W skali roku stopa bezrobocia wzrosła we wszystkich województwach, w największym stopniu w zachodniopomorskim (o 1,5 p.proc.) oraz pomorskim (o 1,4 p.proc.), a w najmniejszym – w świętokrzyskim (o 0,5 p.proc.).

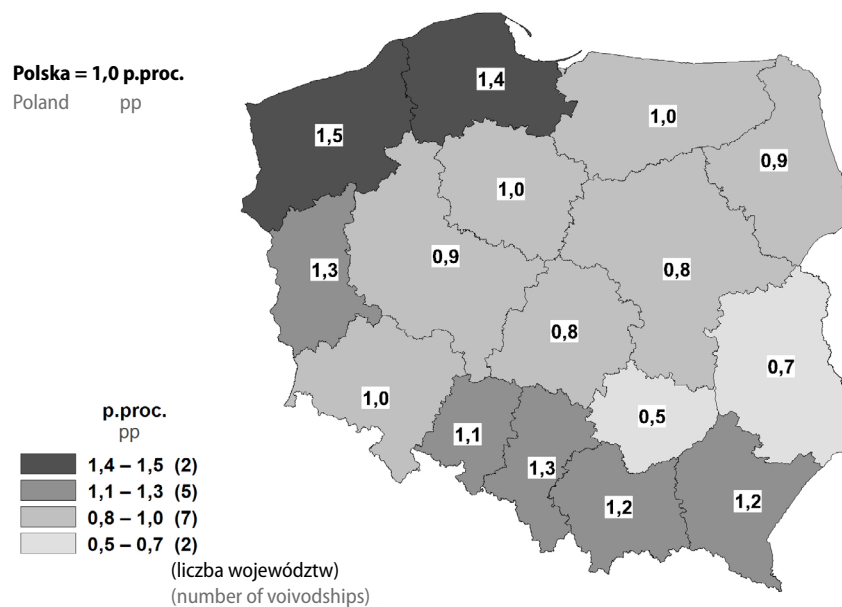
Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w końcu grudnia 2020 r.

Map 1. Registered unemployment rate as of the end of December 2020

Mapa 2. Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego grudzień 2020 r. do grudnia 2019 r.

Map 2. Registered unemployment rate changes December 2020 to December 2019

Tablica 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego
 Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate

Wyszczególnienie Specification	2019				2020			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu): Registered unemployed persons (of the end of a period):								
w tys. osób in thousand persons	984,7	877,1	851,2	866,4	909,4	1026,5	1023,7	1046,4
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	90,2	90,6	89,8	89,4	92,4	117,0	120,3	120,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani: Newly registered unemployed:								
w tys. osób in thousand persons	414,5	322,0	382,6	377,5	369,5	311,7	341,9	317,6
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	91,0	87,8	91,8	89,3	89,1	96,8	89,4	84,1
Bezrobotni wyrejestrowani: Unemployed persons removed from unemployment rolls:								
w tys. osób in thousand persons	398,6	429,6	408,6	362,3	326,4	194,7	344,7	294,9
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	89,5	87,5	93,4	90,3	81,9	45,3	84,4	81,4
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) w tys. osób Inflow into and outflow from unemployment (inflow – outflow) in thousand persons	15,9	-107,6	-25,9	15,2	43,1	117,0	-2,7	22,7
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w % Unemployment rate (of the end of a period) in %	5,9	5,3	5,1	5,2	5,4	6,1	6,1	6,2

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu grudnia 2020 r. kobiety stanowiły 53,7%, tj. o 1,6 p.proc. mniej niż rok wcześniej. W porównaniu z sytuacją sprzed roku obniżyły się odsetki osób dotychczas niepracujących oraz absolwentów; wzrosły natomiast odsetki osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz bez prawa do zasiłku.

Tablica 7. Bezrobotni zarejestrowani
Table 7. Registered unemployed persons

Wyszczególnienie Specification	XII 2019	2020		XII 2019	2020	
		XI	XII		XI	XII
	w tys. in thousands			w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed		
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	866,4	1025,7	1046,4	100,0	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
kobiety females	479,4	552,6	561,6	55,3	53,9	53,7
dotychczas niepracujący previously not employed	110,2	130,0	130,5	12,7	12,7	12,5
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	34,5	50,3	50,6	4,0	4,9	4,8
bez prawa do zasiłku without benefits rights	723,9	861,1	878,7	83,6	84,0	84,0
absolwenci ^a graduates ^a	32,4	36,0	36,2	3,7	3,5	3,5
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	265,2	324,3	331,3	30,6	31,6	31,7

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.
a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education.

Udział większości kategorii **osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w liczbie zarejestrowanych ogółem był mniejszy niż przed rokiem. Obniżył się odsetek osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia, osób w wieku powyżej 50 roku życia, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych² oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Wzrósł natomiast odsetek osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia. Podobny do notowanego rok wcześniej był odsetek osób posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Tablica 8. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy
 Table 8. Registered unemployed persons with a specific situation on labour market

Wyszczególnienie Specification	XII 2019	2020		XII 2019	2020	
		XI	XII		XI	XII
	w tys. in thousands			w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed		
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	866,4	1025,7	1046,4	100,0	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
w wieku do 30 roku życia at the age below 30 years	223,0	270,7	271,2	25,7	26,4	25,9
w wieku do 25 roku życia at the age below 25 years	106,1	131,5	130,8	12,3	12,8	12,5
w wieku powyżej 50 roku życia at the age over 50 years	235,7	260,3	268,8	27,2	25,4	25,7
długotrwale bezrobotni ^a long-term unemployed ^a	432,4	499,9	515,8	49,9	48,7	49,3
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej benefiting from social assistance	17,5	14,0	15,1	2,0	1,4	1,4
posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia with at least one child under 6 years of age	175,0	184,5	185,6	20,2	18,0	17,7
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia with at least one disabled child under 18 years of age	2,3	2,0	2,0	0,3	0,2	0,2
niepełnosprawni disabled	57,5	55,3	55,7	6,6	5,4	5,3

a Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

a Long-term unemployed persons include persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period exceeding 12 months in the last 2 years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

W urzędach pracy w 2020 r. **zarejestrowano** 1340,7 tys. **nowych bezrobotnych**, tj. o 10,4% mniej niż w 2019 r. Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (1057,7 tys. osób, tj. o 13,3% mniej niż rok wcześniej), przy czym ich udział wśród nowo zarejestrowanych ogółem zmniejszył się o 2,7 p.proc. do 78,9%. Mniej niż w 2019 r. zarejestrowano osób dotychczas niepracujących, absolwentów, zamieszkałych na wsi, nieposiadających kwalifikacji zawodowych oraz długotrwale bezrobotnych. Wyraźnie wyższa niż przed rokiem była natomiast liczba rejestrujących się osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (wzrost o 40,7%, głównie w wyniku ponad dwukrotnego przyrostu nowo zarejestrowanych z tej przyczyny w II kwartale). Wśród ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyły się odsetki osób bezrobotnych dotychczas niepracujących, zamieszkałych na wsi, absolwentów oraz nieposiadających kwalifikacji zawodowych. Zwiększyły się natomiast odsetki osób długotrwale bezrobotnych oraz zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W grudniu 2020 r. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 105,4 tys. i była o 8,6% większa niż przed miesiącem, ale o 10,7% mniejsza niż rok wcześniej.

Tablica 9. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
Table 9. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie Specification	I–XII 2019		I–XII 2020		I–XII 2019	
	w tys. in thou- sands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thou- sands	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych in % of newly registered unemployed		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem Newly registered unemployed – in total	1496,5	90,0	89,6	1340,7	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
zarejestrowani po raz kolejny reentrants to unemployment rolls	1220,5	89,1	86,7	1057,7	78,9	81,6
dotychczas niepracujący previously not employed	189,5	84,6	80,8	153,2	11,4	12,7
absolwenci ^a graduates ^a	132,8	87,1	86,0	114,2	8,5	8,9
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	53,0	96,0	140,7	74,5	5,6	3,5
zamieszkali na wsi living in rural areas	647,9	90,0	88,8	575,0	42,9	43,3
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	439,8	90,6	89,0	391,6	29,2	29,4
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	375,8	84,3	98,1	368,5	27,5	25,1

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education.

b Long-term unemployed persons include persons who stayed in the registers of the powiat labour office for the overall period exceeding 12 months in the last two years, excluding the periods of traineeship and vocational training of adults in the workplace.

W 2020 r. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 1160,7 tys. osób, tj. o 27,4% mniej niż rok wcześniej. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru skreślono 713,5 tys. osób, tj. o 10,2% mniej niż w 2019 r. (znacznym spadkiem liczby osób podejmujących pracę obserwowano przede wszystkim w kwietniu i maju 2020 r.). Mniej niż przed rokiem było zarówno osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną (o 7,9%), jak i tych, które podjęły pracę subsydiowaną (o 21,8%). Osoby wykreślone z powodu podjęcia pracy stanowiły 61,5% ogółu wyrejestrowanych, tj. o 11,8 p.proc. więcej niż w 2019 r. Wyraźnie mniej niż przed rokiem wyrejestrowano osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 60,6%, co było efektem zawieszenia tego obowiązku od kwietnia oraz jego egzekwowania w ograniczonym zakresie od czerwca) oraz dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 50,0%). Obniżyła się również liczba osób skreślonych z ewidencji w wyniku rozpoczęcia szkolenia lub stażu (głęboki spadek wystąpił w II kwartale w wyniku częściowego zamknięcia gospodarki; w kolejnych kwartałach liczba wyrejestrowań z tego powodu była nieco wyższa niż rok wcześniej), nabycia praw emerytalnych lub rentowych oraz nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego. Wśród ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się udział osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy, dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego oraz rozpoczęły szkolenie lub staż. Nieznacznie wzrósł natomiast udział osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego oraz nabyły prawa emerytalne lub rentowe.

W grudniu 2020 r. z rejestrów wykreślono 84,7 tys. osób, tj. o 5,6% mniej niż w listopadzie 2020 r. oraz o 16,4% mniej niż w grudniu 2019 r.

Tablica 10. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
 Table 10. Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons

Wyszczególnienie Specification	I–XII 2019		I–XII 2020		I–XII 2019	
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thousands	w % bezrobotnych wyreje- strowanych in % of unemployed persons removed from unemploy- ment rolls		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total	1599,0	90,1	72,6	1160,7	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: Of total – unemployed persons, who:						
podjęli pracę took work	794,6	88,3	89,8	713,5	61,5	49,7
niesubsydiowaną unsubsidised	662,8	90,3	92,1	610,4	52,6	41,4
subsidiowaną subsidised	131,8	79,6	78,2	103,1	8,9	8,2
rozpoczęli szkolenie lub staż started training or traineeship	136,0	88,1	70,3	95,6	8,2	8,5
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy ^a did not confirm availability for work ^a	307,1	90,3	39,4	120,9	10,4	19,2
dobrowolnie zrezygnowali ze statu- su bezrobotnego voluntarily resigned from the status of unemployed	129,0	100,9	50,0	64,5	5,6	8,1
nabyli prawa emerytalne lub rentowe acquired the right to retirement pay pension	6,7	76,6	87,7	5,9	0,5	0,4
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego acquired the right to pre-retirement allowances	12,1	78,7	88,0	10,7	0,9	0,8

a Od kwietnia 2020 r. obowiązek potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy został zawieszony, od czerwca 2020 r. obowiązek był egzekwowany w ograniczonym stopniu.

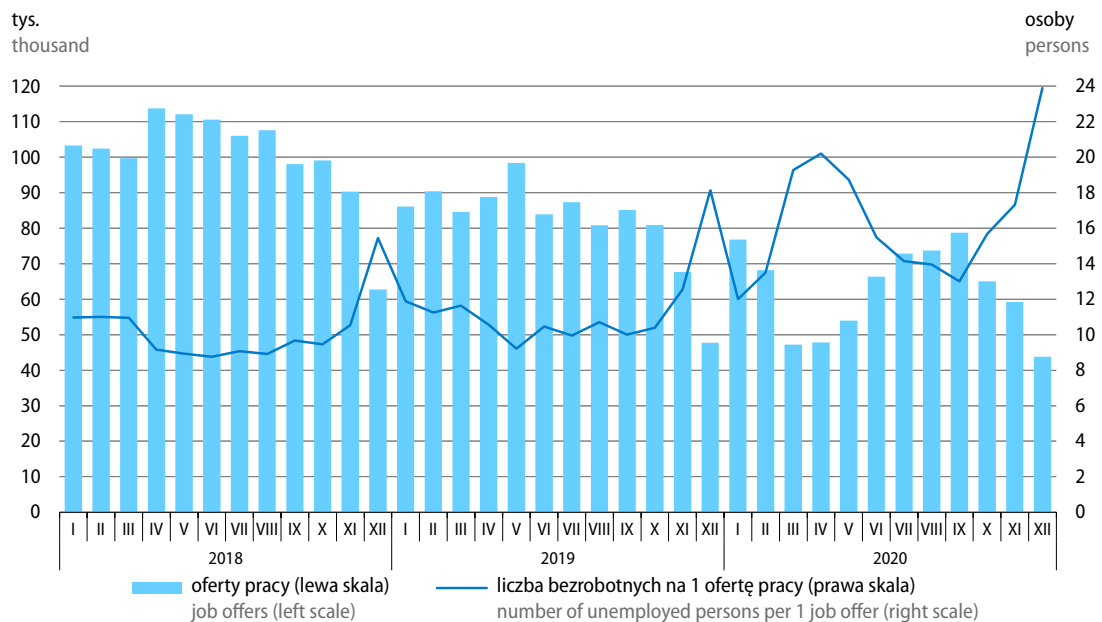
a Since April 2020 the obligation to confirm availability for work was suspended, since June 2020 the obligation was enforced to a limited extent.

Kwota wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w 2020 r. wyniosła 1590,4 mln zł i była o 21,1% wyższa niż rok wcześniej. W grudniu 2020 r. wypłacono bezrobotnym 177,5 mln zł, tj. o 0,8% więcej niż przed miesiącem oraz o 72,8% więcej niż w grudniu 2019 r.

Do urzędów pracy w 2020 r. zgłoszono 1115,7 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 17,2% mniej niż rok wcześniej. W porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszyła się zarówno liczba ofert z sektora prywatnego (o 17,2%), jak i z sektora publicznego (o 17,4%). Oferty z sektora publicznego, podobnie jak przed rokiem, stanowiły 9,2% ogółu zgłoszonych ofert. W końcu grudnia 2020 r. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 31,8% (wobec 29,0% przed miesiącem oraz 29,5% rok wcześniej). Spośród wszystkich ofert pozostających do dyspozycji w końcu grudnia 2020 r. 4,5% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, 1,4% dotyczyło stażu, a 0,1% skierowanych było do absolwentów

Wykres 10. Oferty pracy stan w końcu miesiąca

Chart 10. Job offers as of the end of a month

W ramach zwolnień grupowych w 2020 r. pracodawcy **zadeklarowali zwolnienie** ponad dwukrotnie większej niż w 2019 r. liczby pracowników – 957 zakładów zadeklarowało zwolnienie 73,1 tys. pracowników, w tym 6,2 tys. osób z sektora publicznego (w 2019 r. odpowiednio 458 zakładów, 32,0 tys. pracowników, w tym 3,0 tys. z sektora publicznego).

W 2020 r. zarejestrowano 27 **strajków**, w których uczestniczyło 13,2 tys. pracowników, tj. 24,9% zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki (w 2019 r. odpowiednio 9835 strajków, 228,2 tys. strajkujących pracowników, tj. 57,2% zatrudnionych). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 41,9 tys. roboczogodzin, tj. 3,2 godzin nieprzepracowanych na 1 strajkującego (w 2019 r. odpowiednio 8589,8 tys. roboczogodzin, tj. 37,6 godzin na 1 osobę uczestniczącą w strajku).

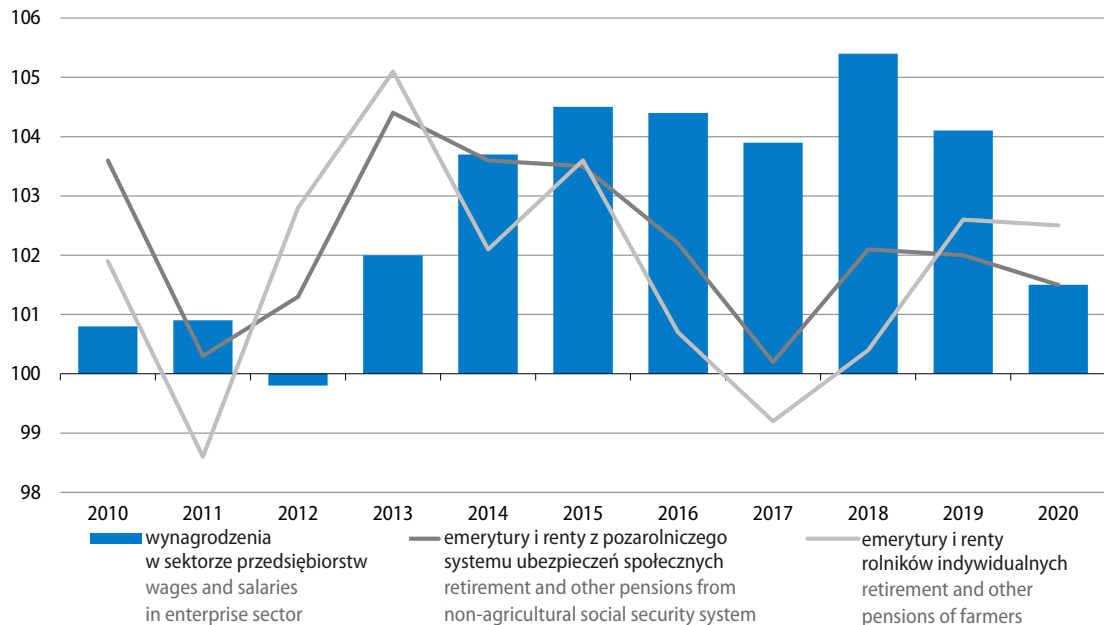
3 Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries; social benefits

Przeciętne miesięczne nominalne oraz realne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r. były wyższe niż w 2019 r., ale tempo ich wzrostu było słabsze niż w poprzednich latach. Wzrost nominalnych wynagrodzeń utrzymywał się we wszystkich kwartałach. W drugim kwartale był on najniższy i w efekcie siła nabywcza płac w tym okresie obniżyła się w skali roku. Nominalne emerytury i renty w obu systemach w 2020 r. wzrosły w większym stopniu niż wynagrodzenia i bardziej niż w poprzednich latach. Przy znacznej dynamice cen konsumpcyjnych wzrost ich siły nabywczej był nieco mniejszy niż w 2019 r.

Wykres 11. Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenia brutto oraz przeciętne miesięczne realne emerytury i renty brutto rok poprzedni=100

Chart 11. Average monthly real gross wages and salaries and average monthly real gross retirement and other pensions previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w 2020 r. wyniosło 5411,45 zł i było o 4,7% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,5% w 2019 r.). Płace zwiększyły się we wszystkich sekcjach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w tym najbardziej, podobnie jak przed rokiem, w administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,3%). Bardziej niż przeciętnie w sektorze wzrosły wynagrodzenia w obsłudze rynku nieruchomości (6,1%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (5,3%), informacji i komunikacji (5,2%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (5,1%), a także w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (4,8%). Natomiast w niewielkim stopniu poziom sprzed roku przekraczały przeciętne płace w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,5%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 1,8%), podczas gdy w 2019 r. wzrost płac w tych sekcjach wyniósł ok. 6–7%.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu największy wzrost przeciętnych wynagrodzeń (wyższy niż przed rokiem) dotyczył produkcji urządzeń elektrycznych (8,2%) i produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (8,0%). Najmniej wzrosły płace w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 0,5% wobec wzrostu o 7,9% rok wcześniej) oraz w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 0,8% wobec wzrostu o 5,4% rok wcześniej).

Tablica 11. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 11. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2020		2019		2020	
	w zł in PLN	XII		I–XII		w zł in PLN
		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	5 973,75	106,6	106,2	106,5	104,7	5 411,45
w tym: of which:						
Przemysł Industry	6 230,93	107,8	106,3	106,4	104,5	5 453,15
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	15 834,26	105,9	107,3	106,5	101,8	8 607,79
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	5 563,86	108,1	106,5	106,6	104,7	5 172,85
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	10 047,39	112,5	104,4	104,8	105,1	8 225,66
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	5 759,18	105,1	106,3	105,8	105,3	4 993,33
Budownictwo Construction	5 799,79	104,5	107,3	106,4	103,6	5 402,87
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	5 382,73	105,9	105,7	106,9	104,8	5 059,07
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	4 991,77	103,2	104,9	105,7	102,5	4 746,59
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	3 761,97	97,6	105,2	106,4	100,5	3 765,76
Informacja i komunikacja Information and communication	9 673,87	106,7	104,9	104,3	105,2	9 254,47
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	6 760,20	107,5	106,1	105,4	106,1	5 686,05
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a Professional, scientific and technical activities ^a	8 202,55	105,6	106,0	104,3	104,7	7 627,47
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	4 295,39	109,2	108,8	109,3	108,3	4 096,36

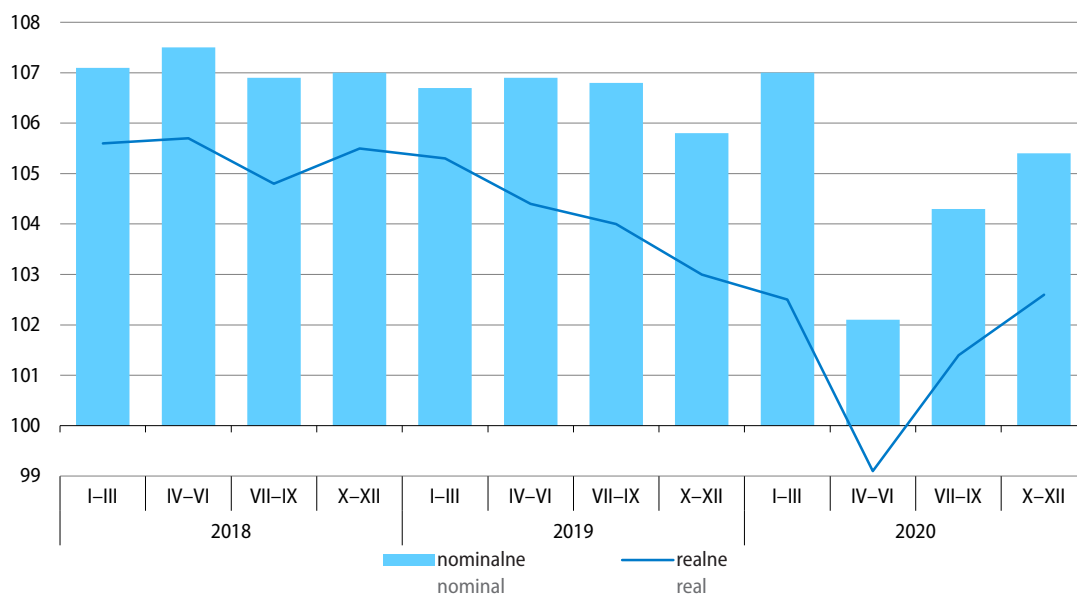
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W grudniu 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 5973,75 zł i było o 6,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,9% w poprzednim miesiącu). W większości sekcji utrzymał się wzrost wynagrodzeń, w tym największy (oraz najwyższy od początku roku) notowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 12,5%). W większym stopniu niż przeciętnie w sektorze oraz bardziej niż przed miesiącem zwiększyły się również wynagrodzenia w administrowaniu i działalności wspierającej, przetwórstwie przemysłowym, obsłudze rynku nieruchomości oraz informacji i komunikacji (w granicach 9,2%–6,7%). Najślabszy wzrost płac notowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,2%), przy czym jego tempo było najszybsze od marca 2020 r. Spadek wynagrodzeń utrzymał się natomiast w gastronomii i zakwaterowaniu i był głębszy niż w poprzednich miesiącach (2,4%).

Wykres 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 12. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r. była o 3,6% wyższa niż w 2019 r. (kiedy notowano wzrost o 9,4%).

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r. zwiększyła się w skali roku o 1,5% (wobec wzrostu o 4,1% w 2019 r.). W poszczególnych kwartałach przeważnie utrzymywał się wzrost realnych wynagrodzeń, z wyjątkiem II kwartału, kiedy odnotowano ich spadek (o 0,9%). W grudniu 2020 r. przeciętna realna płaca brutto była o 4,2% wyższa niż przed rokiem (w listopadzie 2020 r. wzrosła o 1,9%).

Tablica 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w kolejnych kwartałach
 Table 12. Average monthly gross wages and salaries in the following quarters

Wyszczególnienie Specification	2019				2020			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	106,7	106,9	106,8	105,8	107,0	102,1	104,3	105,4
w tym: of which:								
Przemysł Industry	107,0	106,3	107,3	105,2	106,6	100,9	103,6	106,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	116,6	99,3	113,1	101,4	104,1	102,5	95,7	104,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	106,9	107,2	106,7	105,7	106,8	100,5	104,4	107,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	101,2	104,0	108,9	105,5	107,4	103,2	101,2	108,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	105,9	106,5	106,0	105,0	107,0	103,7	105,4	105,2
Budownictwo Construction	106,1	108,4	104,5	106,7	106,3	100,8	104,8	102,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	106,9	107,3	107,0	106,6	107,7	103,6	103,7	104,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	105,6	105,8	105,8	105,5	106,1	100,6	102,3	101,2
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	105,8	107,1	104,3	108,5	105,9	96,4	99,8	99,5
Informacja i komunikacja Information and communication	104,7	106,0	102,7	103,9	106,3	101,3	108,2	105,3
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	104,9	107,2	106,1	103,5	107,1	103,6	105,7	107,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities ^a	103,8	104,8	105,0	103,7	105,2	103,9	103,3	106,4
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	108,6	109,8	110,2	108,8	111,4	107,2	108,2	106,4

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Tablica 13. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
 Table 13. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

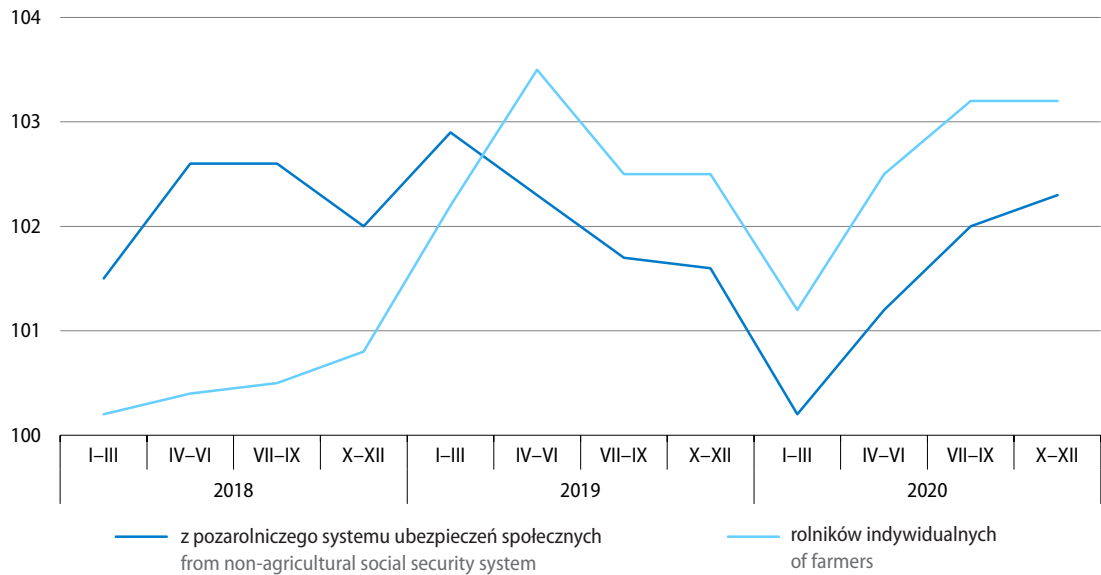
Wyszczególnienie Specification	2019	2020					
		I–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	XII
Przeciętna liczba emerytów i rencistów: Average number of retirees and pensioners:							
w tys. osób in thousand persons	9276,1	9320,2	9305,9	9316,8	9315,1	9343,2	9333,1
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	100,8	100,5	100,5	100,6	100,6	100,4	100,2
Pobierający emerytury i renty: Received retirement and other pensions:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób from non-agricultural social security system in thousand persons	8155,5	8236,9	8209,6	8227,6	8236,1	8274,1	8268,6
rolników indywidualnych w tys. osób of farmers in thousand persons	1120,6	1083,3	1096,3	1089,2	1079,0	1069,1	1064,5
Przeciętna emerytura i renta: Average retirement and other pension:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł from non-agricultural social security system in PLN	2327,07	2455,06	2393,39	2457,70	2480,83	2483,42	2486,15
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	104,7	105,5	105,3	105,2	105,6	105,6	105,8
rolników indywidualnych w zł of farmers in PLN	1291,86	1376,44	1335,68	1390,59	1391,68	1388,31	1376,58
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	105,3	106,5	106,4	106,6	106,8	106,5	106,3

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w 2020 r. wyniosła 2455,06 zł i była o 5,5% wyższa niż w 2019 r. W grudniu 2020 r. ukształtowała się ona na poziomie 2486,15 zł, tj. o 5,8% wyższym niż w grudniu poprzedniego roku. Siła nabywcza przeciętnego świadczenia z tego systemu w 2020 r. zwiększyła się o 1,5% w skali roku, w tym w grudniu wzrost wyniósł 3,0%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w 2020 r. ukształtowała się na poziomie 1376,44 zł, tj. o 6,5% wyższym niż w 2019 r. W grudniu 2020 r. świadczenie to było o 6,3% wyższe niż rok wcześniej i wyniosło 1376,58 zł. Siła nabywcza przeciętnych świadczeń rolników indywidualnych w 2020 r. zwiększyła się o 2,5% w skali roku, w tym w grudniu wzrosła o 3,5%.

Wykres 13. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 13. Average monthly real gross retirement and other pensions corresponding period of previous year=100

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w 2020 r. wyniosła 1030,6 mln zł (14,0% mniej niż w 2019 r.), w tym w grudniu wypłacono świadczenia z tego tytułu na kwotę 78,0 mln zł (o 14,2% niższą niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku).

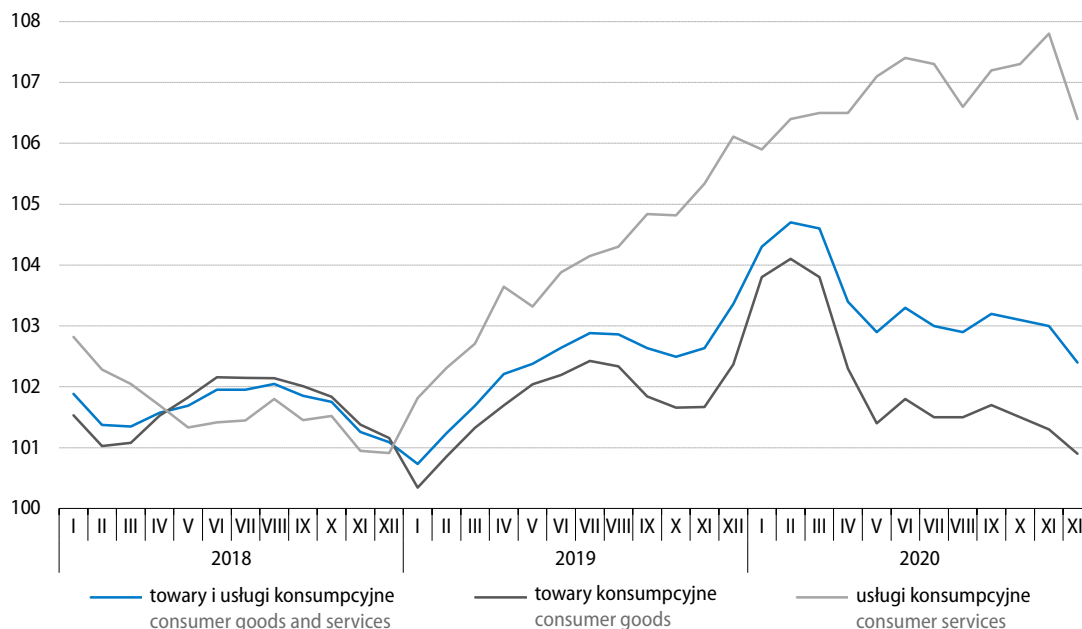
W 2020 r. **wypłaty z Funduszu Emerytur Pomostowych** pobierało przeciętnie 33,6 tys. osób (o 15,5% więcej niż w 2019 r.), a łączna kwota wypłat wyniosła 1267,0 mln zł (odpowiednio o 25,0% więcej). W grudniu 2020 r. przeciętna liczba osób pobierających świadczenia wyniosła 35,7 tys. (o 13,7% więcej niż w grudniu 2019 r.), natomiast suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 115,0 tys., tj. o 22,6% wyższym niż przed rokiem.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r. wzrosły w skali roku w tempie szybszym niż w poprzednich latach, a średnioroczny wskaźnik cen konsumpcyjnych ukształtował się nieznacznie powyżej poziomu założonego w ustawie budżetowej. W znacznie większym stopniu niż przed rokiem wzrosły m.in. ceny związane z mieszkaniem, natomiast w nieco mniejszym – ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe niż w 2019 r. były ceny towarów i usług związanych z transportem. W kolejnych kwartałach 2020 r. dynamika cen konsumpcyjnych ogółem stopniowo słabła, w tym wyraźnie spowalniało tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych.

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu, po trzech latach wzrostu, w 2020 r. obniżyły się w skali roku. Utrzymał się wzrost cen produkcji budowlano-montażowej, przy czym był słabszy niż w 2019 r.

Wykres 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 14. Price indices of consumer goods and services corresponding period of previous year=100

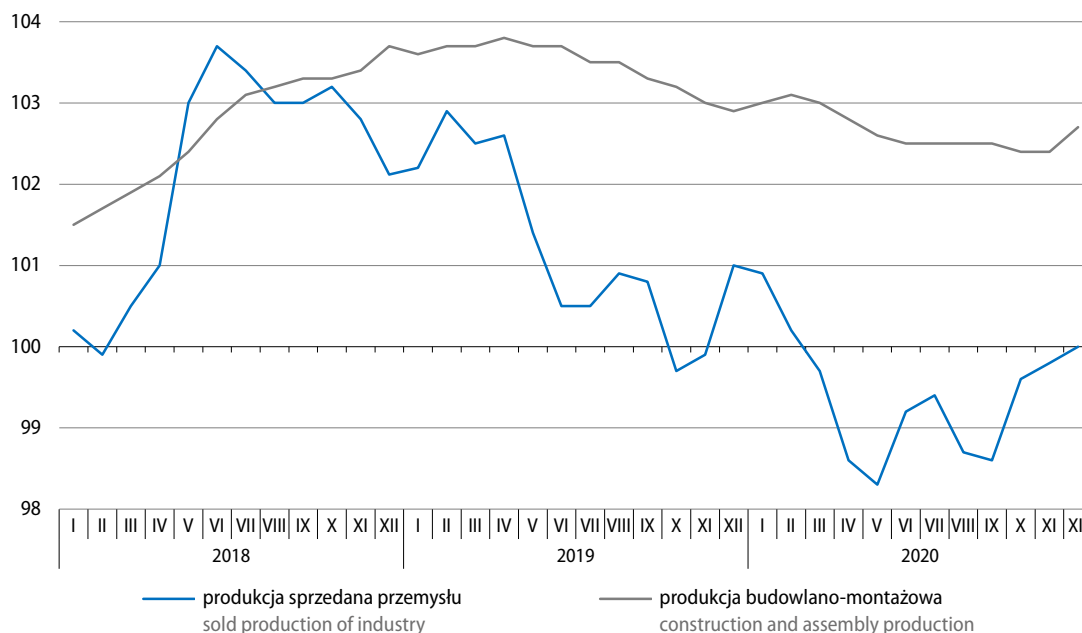
Według wstępnych danych **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w 2020 r. były o 0,6% niższe niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 1,2% w 2019 r.), w tym w przetwórstwie przemysłowym spadły o 1,2%. W pozostałych sekcjach utrzymał się wzrost cen, najwyższy i większy niż w 2019 r. notowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 6,0%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ceny wzrosły o 2,6% (tj. w mniejszym stopniu niż rok wcześniej), a w górnictwie i wydobywaniu – o 2,4% (podobnie jak w 2019 r.). Wśród działów prze-

¹ Nasilone ograniczenia w handlu i przemieszczaniu się osób utrudniły zbieranie danych z zakresu cen detalicznych i spowodowały konieczność dokonywania szacunków dla informacji, których nie udało się pozyskać w sposób tradycyjnie stosowany w badaniu. W grudniu, w wyniku wprowadzanych ograniczeń udział danych wymagających oszacowania był niższy niż w poprzednim miesiącu i wyniósł 8,3% (w listopadzie 2020 r. 8,7%). Szczegółowy opis zastosowanego podejścia do badania cen w kontekście epidemii COVID-19 znajduje się w informacjach i notach dostępnych pod: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wytyczne-dotyczace-opracowania-hicp-w-kontekście-kryzysu-zwiazanego-z-covid-19,19,1.html>.

twórstwa przemysłowego najgłębszy spadek cen notowano w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 20,2% po wzroście o 2,7% w 2019 r.). Niższe niż w roku poprzednim były także ceny m.in. w produkcji metali (o 4,7%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,9%), papieru i wyrobów z papieru (o 2,1%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,0%), a spadek cen w tych działach był głębszy niż w 2019 r. Wzrost cen (wyższy niż w poprzednim roku) notowano natomiast m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych (o 3,7%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,1%) oraz urządzeń elektrycznych (o 1,3%). Wzrosły także (w tempie wolniejszym niż w 2019 r.) ceny m.in. w produkcji artykułów spożywczych (o 1,7%) oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,7%).

Wykres 15. Wskaźniki cen producentów analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 15. Producer price indices corresponding period of previous year=100

W grudniu 2020 r. ceny produkcji sprzedanej przemysłu były o 0,2% wyższe niż przed miesiącem i ukształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego w grudniu 2019 r. (w listopadzie 2020 r. obserwowano spadek cen w skali roku o 0,2%). W przetwórstwie przemysłowym ceny nadal były niższe niż przed rokiem (o 0,9%). Utrzymał się wzrost cen w skali roku w pozostałych sekcjach: większy niż w listopadzie 2020 r. w górnictwie i wydobywaniu (8,4%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (3,1%), a nieco słabszy w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (6,1%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego znacznie poniżej poziomu sprzed roku kształtowały się ceny w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 15,1%). Niższe niż w grudniu 2019 r. były także ceny m.in. w produkcji artykułów spożywczych (o 1,7%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,8%). Wzrosły natomiast m.in. ceny w produkcji metali (o 3,7%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz wyrobów farmaceutycznych (po 3,1%), a także wyrobów z metali (o 1,2%).

Ceny produkcji budowlano-montażowej, według szacunków, w 2020 r. były o 2,6% wyższe niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 3,5% w 2019 r.). Ceny związane z budową budynków wzrosły o 3,0%, z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 2,6%, a ceny robót budowlanych specjalistycznych – o 2,3%. W grudniu 2020 r. ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,2% i były o 2,7% wyższe niż przed rokiem.

Tablica 14. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie
Table 14. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- -montażowej Prices of construction and assembly production	
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities		
	Grudzień roku poprzedniego=100					December of previous year=100	
2019							
	XII	101,0	102,0	100,7	102,8	102,9	102,9
2020							
	XII	100,0	108,4	99,1	103,1	106,1	102,7
	Miesiąc poprzedni=100					Previous month=100	
2019							
	XI	99,8	100,0	99,8	99,9	100,2	100,2
	XII	100,1	100,2	100,1	99,7	100,4	100,2
2020							
	I	100,1	100,4	99,9	101,5	103,1	100,3
	II	99,8	99,0	99,7	100,7	100,4	100,3
	III	99,6	97,5	99,6	100,1	100,3	100,2
	IV	99,4	101,1	99,2	100,1	100,3	100,2
	V	99,8	101,2	99,7	100,1	100,2	100,2
	VI	100,4	102,5	100,3	100,2	100,3	100,2
	VII	100,3	102,8	100,2	100,1	100,3	100,2
	VIII	99,6	99,5	99,6	100,1	100,2	100,2
	IX	100,3	102,1	100,2	100,1	100,4	100,3
	X	100,5	99,4	100,6	99,9	100,1	100,2
	XI	100,0	100,6	100,0	100,0	100,2	100,2
	XII	100,2	102,1	100,1	100,2	100,3	100,2
	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					Corresponding period of previous year=100	
2019							
	XI	99,9	101,1	99,5	103,2	102,7	103,0
	XII	101,0	102,0	100,7	102,8	102,9	102,9
	I-III	102,5	104,3	102,2	104,7	102,1	103,7
	IV-VI	101,5	100,9	101,1	105,1	102,4	103,7
	VII-IX	100,8	102,6	100,2	104,5	102,6	103,4
	X-XII	100,2	101,6	99,8	103,3	102,7	103,0
	I-XII	101,2	102,4	100,8	104,4	102,5	103,5

Tablica 14. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie (dok.)

Table 14. Price indices in industry and construction (cont.)

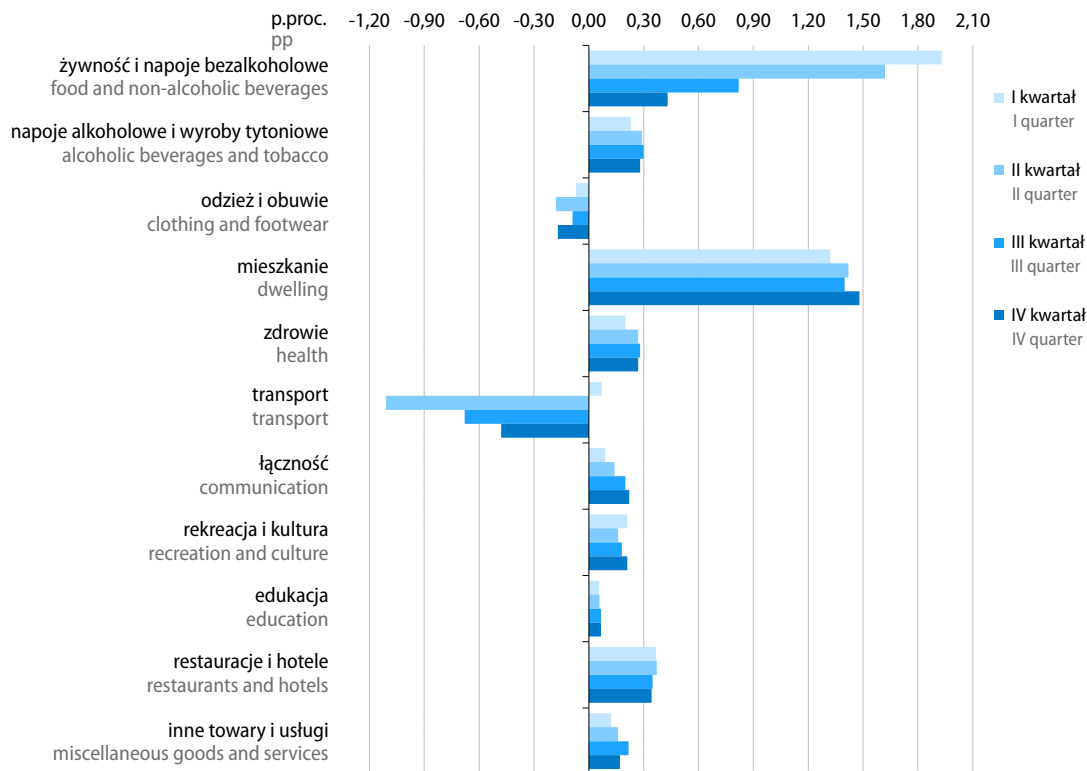
Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					Corresponding period of previous year=100
2020						
I	100,9	101,7	100,5	102,8	105,6	103,0
II	100,2	97,1	99,8	103,5	105,6	103,1
III	99,7	95,2	99,3	103,3	105,8	103,0
IV	98,6	95,8	98,1	102,8	105,7	102,8
V	98,3	99,4	97,6	102,5	106,0	102,6
VI	99,2	103,4	98,5	101,9	105,9	102,5
VII	99,4	105,2	98,7	102,1	106,1	102,5
VIII	98,7	105,1	97,8	102,1	105,9	102,5
IX	98,6	105,7	97,7	102,2	106,3	102,5
X	99,6	105,8	98,9	102,4	106,3	102,4
XI	99,8	106,5	99,1	102,5	106,3	102,4
XII	100,0	108,4	99,1	103,1	106,1	102,7
I-III	100,2	97,9	99,9	103,2	105,7	103,0
IV-VI	98,7	99,5	98,1	102,4	105,9	102,6
VII-IX	98,9	105,3	98,1	102,1	106,1	102,5
X-XII	99,8	106,9	99,0	102,7	106,2	102,4
I-XII	99,4	102,4	98,8	102,6	106,0	102,6

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r. były o 3,4% wyższe niż w roku poprzednim (w 2019 r. ceny wzrosły o 2,3%), w tym towary podrożały o 2,1%, a usługi – o 6,9%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu podwyższyły wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 1,40 p.proc., cen żywności – o 1,15 p.proc., cen towarów i usług w zakresie restauracji i hoteli – o 0,36 p.proc., a także związanych ze zdrowiem – o 0,26 p.proc. Spadek cen towarów i usług w zakresie transportu obniżył natomiast wskaźnik ogółem o 0,55 p.proc., a cen odzieży i obuwi – o 0,13 p.proc.

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w 2020 r. w skali roku wyniósł 4,7% (wobec 4,9% w 2019 r.); żywność podrożała o 5,0%, a napoje bezalkoholowe – o 1,9%. Więcej niż w 2019 r. konsumenci płacili m.in. za owoce (o 17,6%), pieczywo (o 8,1%) oraz ryż (o 7,2%). Droższe było także mięso, przeciętnie o 6,7% (w tym więcej płacono za wędliny – o 9,5%, mięso wieprzowe – o 7,2% oraz mięso wołowe – o 2,0%; potaniało natomiast mięso drobiowe – o 1,0%). Wyższe były także ceny cukru (o 6,2%), kasz i ziaren zbóż (o 5,8%), mąki (o 5,5%), ryb i owoców morza (o 4,2%), a także makaronów i produktów makaronowych (o 3,7%). Wzrosły także ceny w grupie „mleko, sery i jaja”, przeciętnie o 3,3% (w tym mleko było droższe o 6,7%, śmietana – o 3,8%, jogurty – o 3,1%, sery i twarogi – o 2,8%, a ceny jaj były wyższe o 0,5%). Nieznacznie więcej niż w 2019 r. płacono również za warzywa (o 0,3%). Niższe niż w 2019 r. były natomiast ceny m.in. olejów i tłuszczów – przeciętnie o 0,7%, w tym masło potaniało o 3,4%.

Wykres 16. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2020 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in 2020 corresponding period of previous year=100

W 2020 r. pogłębił się spadek cen odzieży – do 3,0% (z 2,2% w 2019 r.) oraz, w mniejszym stopniu, cen obuwia – do 1,8% (z 1,7%).

Ceny towarów i usług w zakresie mieszkania w 2020 r. wzrosły w skali roku o 5,8% (po wzroście w 2019 r. o 1,4%). Znacznie podniesiono opłaty za wywóz śmieci (o 51,9%). Droższe niż w 2019 r. były również nośniki energii – przeciętnie o 4,9%, w tym opłaty za energię elektryczną wzrosły o 11,7%, podrożała także energia ciepła – o 2,4% oraz opał – o 1,0%; przy spadku cen gazu – o 2,5%. Więcej niż w 2019 r. konsumenci płacili także za usługi kanalizacyjne (o 4,7%) oraz za zaopatrywanie w wodę (o 3,5%). Wzrosły ceny związane z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 1,0%).

Towary i usługi związane ze zdrowiem w 2020 r. podrożały w skali roku o 4,8% (w 2019 r. wzrost cen wyniósł 3,2%). Więcej konsumenci płacili za usługi stomatologiczne (o 11,3%), lekarskie (o 8,5%), szpitalne (o 5,9%) oraz sanatoryjne (o 3,3%). Wyższe niż w 2019 r. były również ceny wyrobów farmaceutycznych (o 3,4%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w 2020 r. były o 5,6% niższe niż w 2019 r. (kiedy ceny te wzrosły o 0,7%). Mniej niż w poprzednim roku płacono za paliwa do prywatnych środków transportu – przeciętnie o 10,4% (w tym olej napędowy potaniał o 11,3%, benzyna – o 10,7%, a gaz ciekły – o 4,9%). Spadły ceny samochodów osobowych (o 1,6%). Nieco wzrosły natomiast opłaty za usługi transportowe (o 0,2%).

Ceny towarów i usług w zakresie łączności w 2020 r. były o 3,6% wyższe niż w 2019 r. (gdy ceny spadły o 0,7%). Podrożały usługi telekomunikacyjne (o 4,2%), w tym usługi w pakiecie o 5,8%, telefonii komórkowej – o 3,6%, a usługi internetowe – o 2,7%. Więcej niż w 2019 r. płacono także za usługi pocztowe (o 1,2%).

Tablica 15. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Table 15. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe food and non- alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic bevera- ges and tobacco	odzież i obuwie clothing and fo- twear	mieszka- nie dwelling	zdrowie health	transport transport	łączność commu- nication	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja educa- tion	resta- uracje i hotele resta- rants and hotels	inne towary i usługi other go- ods and services
		Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100										
2019												
XII	103,4	106,9	101,6	98,8	101,6	103,2	100,5	104,3	103,6	104,6	105,4	103,2
2020												
XII	102,4	100,8	104,3	95,9	106,2	105,1	94,3	104,4	102,9	105,7	105,7	102,1
		Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100										
2019												
XI	100,1	100,3	100,4	99,8	100,1	100,0	99,4	100,0	100,4	100,3	100,3	100,0
XII	100,8	101,2	99,9	99,2	100,1	100,2	103,8	100,4	100,5	100,0	100,2	101,5
2020												
I	100,9	101,9	101,4	95,5	102,3	100,7	99,2	99,7	100,9	100,5	100,7	99,3
II	100,7	100,8	101,7	98,8	101,1	100,4	99,5	100,8	100,5	100,3	100,9	100,5
III	100,2	100,8	100,4	102,5	100,4	100,6	97,5	100,4	99,1	100,1	100,4	100,2
IV	99,9	100,3	100,5	101,4	100,6	100,4	95,2	100,3	100,2	100,0	100,4	99,5
V	99,8	100,2	100,1	99,1	100,1	101,6	95,5	100,0	99,5	99,8	100,4	101,3
VI	100,6	99,9	100,2	99,8	100,2	100,4	103,3	101,7	102,2	100,9	100,4	100,1
VII	99,8	98,6	100,2	97,7	100,2	100,2	101,1	100,6	100,4	100,2	100,5	100,6
VIII	99,9	98,9	100,0	98,5	100,1	100,2	101,9	100,2	99,6	100,1	100,2	100,0
IX	100,2	99,6	99,9	102,6	100,4	100,3	99,8	101,3	100,6	102,6	100,5	99,6
X	100,1	99,9	100,0	103,0	100,3	99,9	99,6	99,1	99,4	100,9	100,1	100,7
XI	100,1	99,9	100,0	98,8	100,2	100,1	99,8	101,0	100,1	100,2	101,0	100,5
XII	100,1	100,0	99,9	98,5	100,1	100,1	102,1	99,4	100,4	100,0	100,1	99,7
		Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100										
2019												
XI	102,6	106,5	101,3	98,2	101,6	103,1	96,6	103,7	103,6	104,6	105,3	101,5
XII	103,4	106,9	101,6	98,8	101,6	103,2	100,5	104,3	103,6	104,6	105,4	103,2
I–III	101,2	101,8	101,4	97,1	100,7	102,7	102,6	96,8	101,5	103,1	103,4	100,7
IV–VI	102,4	104,7	101,3	98,1	101,5	103,1	102,7	98,0	102,9	103,0	104,0	101,4
VII–IX	102,8	106,7	101,2	98,6	101,6	103,7	99,5	99,7	102,8	103,5	104,8	101,3
X–XII	102,8	106,5	101,4	98,4	101,6	103,4	98,0	103,0	103,2	104,7	105,3	102,1
I–XII	102,3	104,9	101,3	98,1	101,4	103,2	100,7	99,3	102,6	103,6	104,4	101,4

Tablica 15. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)
 Table 15. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe food and non- -alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic bevera- ges and tobacco	odzież i obuwie clothing and fo- otwear	mieszka- nie dwelling	zdrowie health	transport transport	łącność commu- nication	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja educa- tion	resta- uracje i hotele resta- urants and hotels	inne towary i usługi other go- ods and services
		Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100										
2020												
I	104,3	107,5	102,6	98,4	104,8	103,6	102,1	101,9	103,3	104,8	105,6	101,5
II	104,7	107,5	104,1	99,0	105,6	103,7	101,4	101,9	103,7	104,9	106,3	102,1
III	104,6	108,0	104,3	98,3	105,9	104,2	98,6	102,4	102,5	105,0	106,3	102,6
IV	103,4	107,4	104,9	96,6	105,9	104,4	90,1	102,7	102,0	105,1	106,3	101,5
V	102,9	106,2	104,5	95,8	105,8	105,5	87,2	103,2	102,0	104,8	106,0	103,6
VI	103,3	105,7	104,6	96,8	105,9	105,6	89,6	103,8	103,1	105,6	106,0	103,4
VII	103,0	103,9	104,7	98,1	105,8	105,3	91,5	104,1	102,4	105,7	106,0	104,2
VIII	102,9	103,0	104,8	98,1	105,7	105,4	92,9	103,4	102,2	105,8	105,7	104,4
IX	103,2	102,8	104,7	98,0	105,9	105,0	95,1	105,5	103,6	105,8	105,3	102,9
X	103,1	102,4	104,8	97,6	106,0	105,1	95,4	104,6	103,3	105,8	105,1	103,2
XI	103,0	102,0	104,3	96,6	106,1	105,2	95,6	105,5	103,0	105,7	105,8	103,7
XII	102,4	100,8	104,3	95,9	106,2	105,1	94,3	104,4	102,9	105,7	105,7	102,1
I–III	104,5	107,7	103,6	98,5	105,4	103,9	100,7	102,1	103,1	104,9	106,0	102,1
IV–VI	103,2	106,4	104,6	96,4	105,9	105,2	89,0	103,2	102,4	105,1	106,1	102,8
VII–IX	103,0	103,2	104,7	98,1	105,8	105,2	93,2	104,3	102,7	105,8	105,7	103,8
X–XII	102,8	101,7	104,5	96,7	106,1	105,1	95,1	104,9	103,1	105,7	105,5	103,0
I–XII	103,4	104,7	104,4	97,4	105,8	104,8	94,4	103,6	102,8	105,4	105,8	102,9

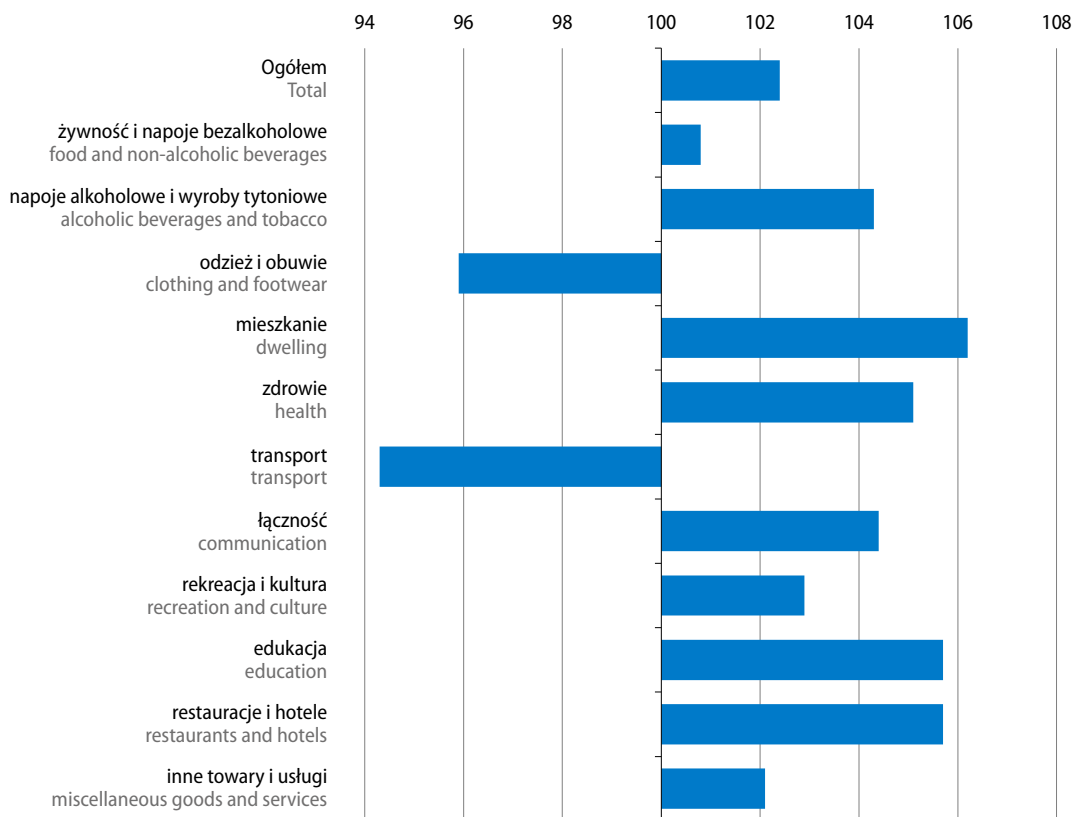
Ceny w zakresie rekreacji i kultury w 2020 r. wzrosły w skali roku o 2,8% (wobec wzrostu o 2,6% w 2019 r.). Droższe niż rok wcześniej były m.in. gazety i czasopisma (o 6,0%). Wyższe niż w 2019 r. były również ceny usług związanych z rekreacją i sportem (o 5,6%) oraz usług związanych z kulturą (o 3,8%), w tym wzrosły opłaty radiowo-telewizyjne (o 3,3%). Konsumenci więcej płacili także za książki (o 1,8%), jak również za bilety do kin, teatrów i na koncerty (o 0,8%). Spadły natomiast ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego, w tym komputerów osobistych (po 2,8%).

Wzrost cen towarów i usług związanych z restauracjami i hotelami w 2020 r. wyniósł 5,8% (wobec 4,4% w roku poprzednim), w tym w gastronomii ceny były wyższe niż w 2019 r. o 6,2%, a w zakwaterowaniu – o 1,6%.

Ceny w grupie inne towary i usługi w 2020 r. wzrosły o 2,9% (rok wcześniej wzrost cen wyniósł 1,4%). Podrożały m.in. usługi finansowe świadczone przez banki i inne instytucje – o 28,2%, usługi fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne – o 11,1% oraz artykuły do higieny osobistej i kosmetyki – o 1,7%. Wzrosły również m.in. ceny związane z opieką społeczną – o 10,8%.

Wykres 17. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2020 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 17. Price indices of consumer goods and services in December 2020 corresponding period of previous year=100

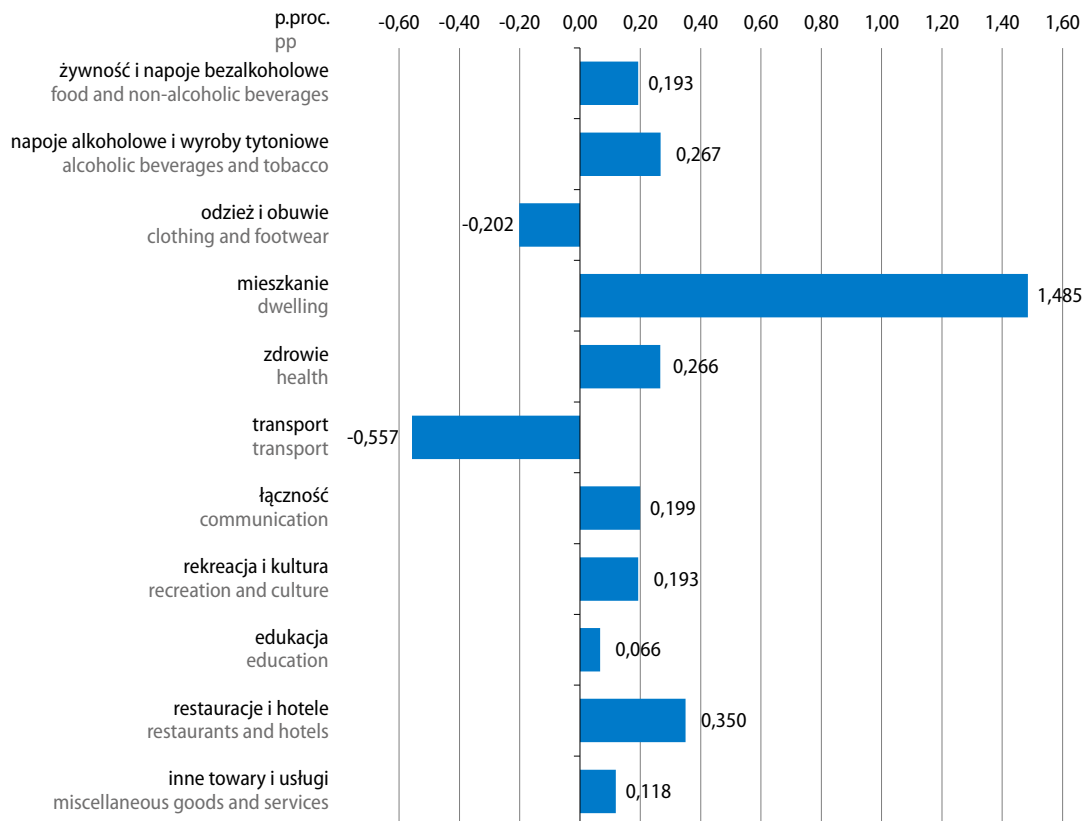
W grudniu 2020 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych **w skali roku** wyniósł 2,4%, tj. był słabszy niż miesiąc wcześniej (3,0%). Towary podrożały o 0,9%, a usługi – o 6,4%. Największy wpływ na wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem miały wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 1,49 p.proc.), restauracjami i hotelami (0,35 p.proc.), cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz w zakresie zdrowia (po 0,27 p.proc.).

Tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w grudniu 2020 r. uległo dalszemu spowolnieniu – do 0,8% (z 2,0% w listopadzie 2020 r.). Żywność była o 0,7% droższa niż przed rokiem, a napoje bezalkoholowe – o 1,2%. Wyższe niż w grudniu 2019 r. były ceny ryżu (o 8,6%), kasz i ziaren zbóż (o 7,5%), owoców (o 7,2%), pieczywa (o 6,8%) oraz mąki (o 5,6%). Droższe były ryby i owoce morza (o 3,8%), a także artykuły z grupy „mleko, sery i jaja” – przeciętnie o 3,0% (w tym mleko podrożało o 5,6%, jogurty – o 3,3%, sery i twarogi – o 3,1%, śmietana – o 2,8% oraz jaja – o 0,3%). Więcej niż w grudniu 2019 r. konsumenci płacili również za makarony i produkty makaronowe (o 2,2%), a także za cukier (o 2,1%), natomiast potaniały w skali roku warzywa (o 4,7%) oraz mięso – o 2,3% (spośród artykułów w tej grupie tańsze było mięso wieprzowe – o 11,7% oraz mięso drobiowe – o 8,5%; podrożały natomiast wędliny – o 2,8% oraz mięso wołowe – o 1,6%). Nieznacznie mniej (o 0,1%) niż w grudniu 2019 r. płacono także za oleje i tłuszcze.

Niższe niż rok wcześniej były ceny odzieży (o 4,6%) oraz obuwia (o 3,2%).

Wykres 18. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w grudniu 2020 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 18. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in December 2020 corresponding period of previous year=100

Ceny towarów i usług w zakresie mieszkania w grudniu 2020 r. przekroczyły poziom sprzed roku o 6,2% (tj. w podobnym stopniu jak w poprzednim miesiącu). Znacznie wyższe niż w grudniu 2019 r. były opłaty za wywóz śmieci (o 53,2%). Wzrosły także opłaty za usługi kanalizacyjne (o 4,8%) oraz za zaopatrywanie w wodę (o 4,2%). Ceny nośników energii były przeciętnie o 4,7% wyższe niż w grudniu 2019 r. (w tym podrożała energia elektryczna – o 11,7%; konsumenci więcej płacili również za energię ciepłą – o 2,6% oraz za opał – o 2,5%; utrzymał się spadek cen gazu – wyniósł 4,6%). Towary i usługi związane z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego podrożały o 1,9%.

Ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem były o 5,1% wyższe niż w grudniu 2019 r. Utrzymał się znaczny wzrost cen usług stomatologicznych (wyniósł 13,4%), sanatoryjnych² (9,7%), lekarskich (9,0%) oraz szpitalnych² (6,6%). Ceny wyrobów farmaceutycznych były wyższe niż w grudniu 2019 r. o 2,9%, a urządzeń i sprzętu terapeutycznego o 2,2%.

Towary i usługi związane z transportem w grudniu 2020 r. były o 5,7% tańsze niż rok wcześniej (w listopadzie 2020 r. spadek cen wyniósł 4,4%). Notowano spadek cen paliw do prywatnych środków transportu (o 8,4%), w tym tańszy niż przed rokiem był olej napędowy – o 10,5%, a także benzyna – o 7,5% oraz gaz ciekły – o 6,9%. Niższe niż w grudniu 2019 r. były ceny usług transportowych – o 14,9%. Nieco potaniały również samochody osobowe – o 0,3%.

² Dane szacunkowe (w całości lub części agregatu), z uwagi na wyższy niż 50% udział brakujących obserwacji.

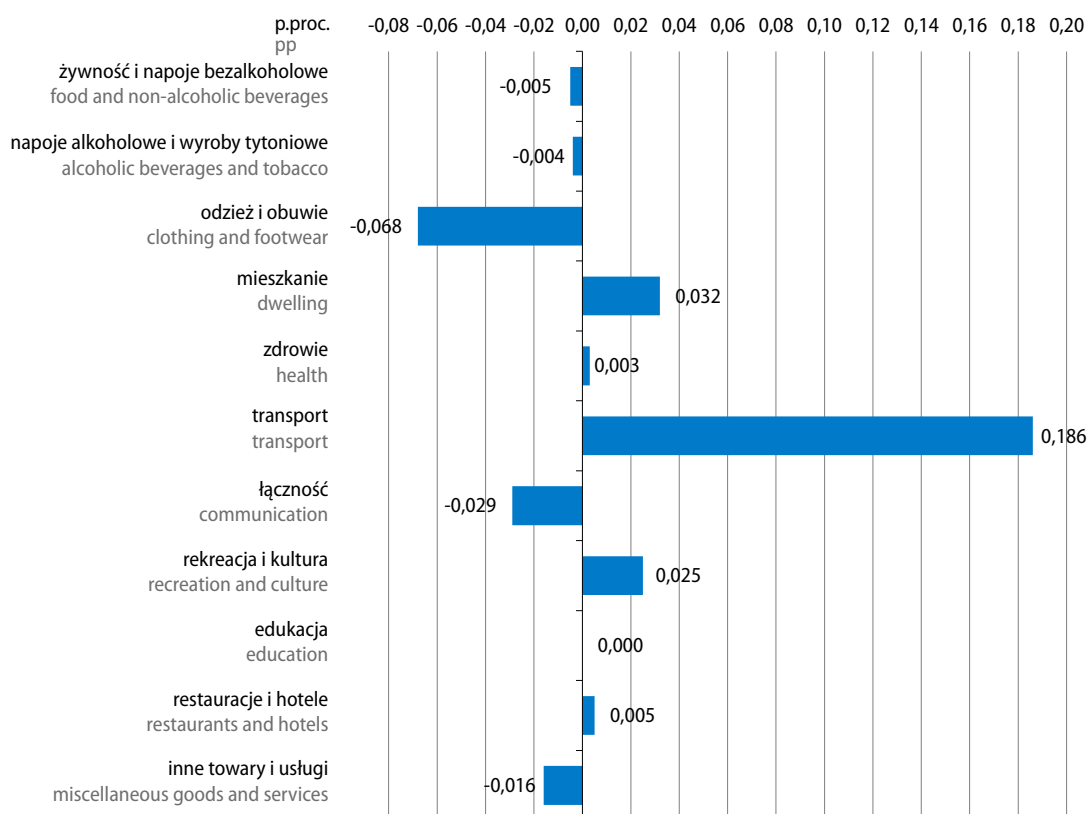
Ceny towarów i usług w zakresie łączności były o 4,4% wyższe niż w grudniu 2019 r. Konsumenci więcej płacili za usługi telekomunikacyjne (przeciętnie o 5,1%), w tym o 8,5% wzrosły ceny tych usług w pakiecie; więcej niż w grudniu 2019 r. płacono także za usługi telefonii komórkowej (o 4,5%). Nieznacznie podrożały usługi pocztowe – o 0,4%. Mniej niż rok wcześniej konsumenci płacili natomiast za usługi internetowe (o 2,2%). Utrzymał się spadek cen sprzętu telekomunikacyjnego (wyniósł 12,7%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą wzrosły w skali roku o 2,9%. Wyższe niż w grudniu 2019 r. były ceny usług związanych z kulturą² – o 6,9%, w tym opłaty radiowo-telewizyjne wzrosły o 8,8%. Gazety i czasopisma podrożały o 8,2%. Ceny usług związanych z rekreacją i sportem² wzrosły o 6,4%. Niższe niż w grudniu 2019 r. były ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego – o 0,4% (w tym sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku oraz dźwięku i obrazu był tańszy o 4,2%; podrożały natomiast komputery osobiste – o 3,7%). Mniej niż w grudniu 2019 r. płacono za książki – o 2,3%.

Wzrost cen w zakresie restauracji i hoteli w skali roku wyniósł 5,7% (wobec 5,8% w listopadzie 2020 r.), w tym w gastronomii ceny były wyższe niż w grudniu 2019 r. (o 6,3%), a w zakwaterowaniu² – niższe (o 2,1%).

Wykres 19. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w grudniu 2020 r. miesiąc poprzedni=100

Chart 19. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in December 2020 previous month=100

2 Dane szacunkowe (w całości lub części agregatu), z uwagi na wyższy niż 50% udział brakujących obserwacji.

W porównaniu z poprzednim miesiącem w grudniu 2020 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe o 0,1%³. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych nie uległy zmianie. Najbardziej wzrosły ceny towarów i usług związanych z transportem (o 2,1%). Wyższe niż przed miesiącem były ceny towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (o 0,4%), nieznacznie wzrosły również ceny związane z mieszkaniem, restauracjami i hotelami oraz zdrowiem (po 0,1%). Niższe niż w listopadzie 2020 r. były natomiast ceny w zakresie odzieży i obuwia (o 1,5%), łączności (o 0,6%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,1%). Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem miały wzrosty cen w zakresie transportu, mieszkania oraz rekreacji i kultury, które podwyższyły ten wskaźnik odpowiednio o 0,19 p.proc. oraz po 0,03 p.proc. Spadek cen odzieży i obuwia oraz w łączności obniżył natomiast wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,07 p.proc. oraz 0,03 p.proc.

W wyniku szybszego tempa wzrostu w skali roku przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw (4,7%) niż cen konsumpcyjnych (3,4%), w 2020 r. **siła nabywcza płac** zwiększyła się w odniesieniu do większości podstawowych grup towarów i usług konsumpcyjnych. Relatywnie tańszy niż w 2019 r. był m.in. sprzęt telekomunikacyjny, paliwa do prywatnych środków transportu (w tym, olej napędowy benzyna i gaz ciekły), sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny, odzież i obuwie, nośniki energii takie jak gaz, opał oraz energia cieplna, usługi transportowe, wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego. Wzrost siły nabywczej obserwowano także w odniesieniu do niektórych towarów żywnościowych, w tym masła, warzyw, mięsa drobiowego i wołowego, artykułów z grupy „mleko sery i jaja” (w tym jaj, serów i twarogów, jogurtów oraz śmietany) oraz makaronów i produktów makaronowych. Zmniejszyła się natomiast siła nabywcza płac w odniesieniu m.in. do usług wywozu śmieci, usług finansowych świadczonych przez banki i inne instytucje, energii elektrycznej, usług stomatologicznych, fryzjerskich, kosmetycznych i pielęgnacyjnych oraz w stosunku do usług lekarskich. Spadek siły nabywczej notowano także w odniesieniu do niektórych artykułów spożywczych, np. owoców (w tym jabłek), wędlin, pieczywa, mięsa wieprzowego, ryżu, mleka, cukru oraz kasz i ziaren zbóż.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony **metodą średniej ruchomej** w okresie styczeń 2020 r. – grudzień 2020 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,4% (wobec wzrostu o 3,5% w okresie grudzień 2019 r. – listopad 2020 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁴ wzrosły w tym okresie o 3,7%

³ Szczegółowe dane dostępne pod: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-grudniu-2020-roku,2,110.html>.

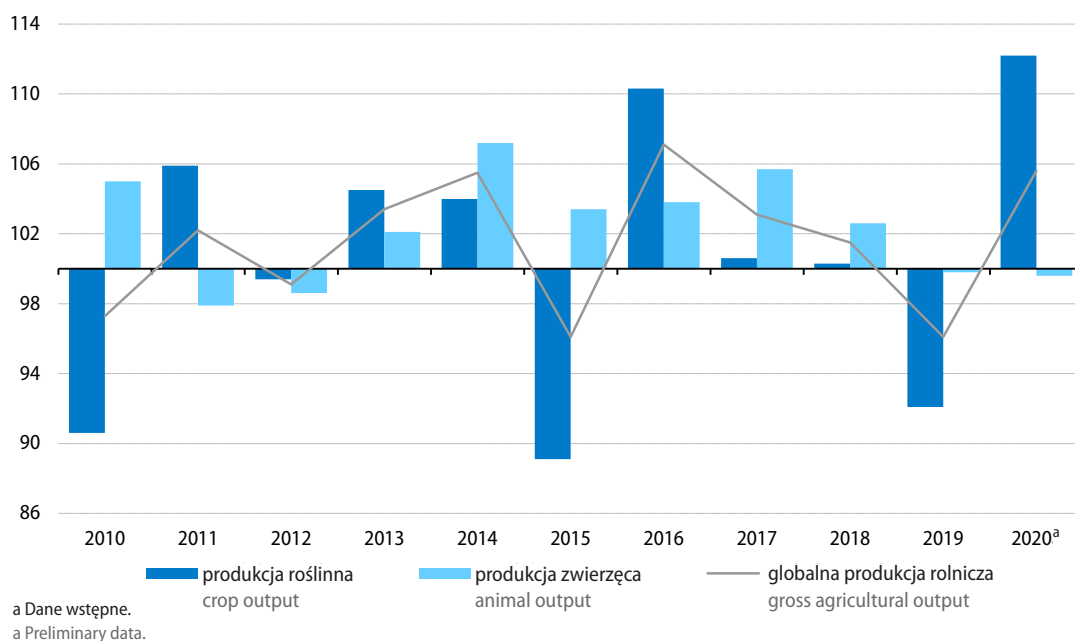
⁴ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia w sektorze gospodarstw domowych (w 2020 r. – struktura spożycia z 2018 r. w cenach grudnia 2019 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Rolnictwo Agriculture

Według wstępnych szacunków w 2020 r. globalna produkcja rolnicza¹ ukształtowała się na poziomie o 5,6% wyższym niż w roku poprzednim (kiedy notowano jej spadek o 3,9%). Po wyraźnym spadku w 2019 r. znacznie zwiększyła się produkcja roślinna (o 12,2%), nieco niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja zwierzęca (o 0,4%).

**Wykres 20. Globalna produkcja rolnicza
rok poprzedni=100**

Chart 20. Gross agricultural output
previous year=100

Na wysoki wzrost produkcji roślinnej w 2020 r. wpłynęło głównie zwiększone plonowanie upraw rolnych, przy sprzyjających warunkach agrometeorologicznych, występujących w okresie wegetacji. Średnia roczna suma opadów na obszarze kraju w 2020 r. była o ok. 7% większa od średniej z lat 1981–2010, a średnia temperatura powietrza – o 1,7°C wyższa od średniej z wielolecia.

Nieznaczny spadek produkcji zwierzęcej wynikał ze zmniejszonej produkcji jaj kurzych – o 5,6%, mleka – o 2,2% oraz żywca wołowego (łącznie z cielęcym) – o 0,3%. Wyższa niż w 2019 r. była produkcja żywca wieprzowego – o 1,4% i drobiowego – o 2,7%.

Przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych w 2020 r. były niższe niż rok wcześniej. Spadły ceny ziemniaków, żyta i pszenżyta oraz żywca drobiowego i wieprzowego. Wzrosły natomiast ceny pszenicy i mleka krowiego (pomimo zwiększonej podaży); nieznacznie wyższe niż w 2019 r. były także ceny żywca wołowego.

¹ W cenach stałych.

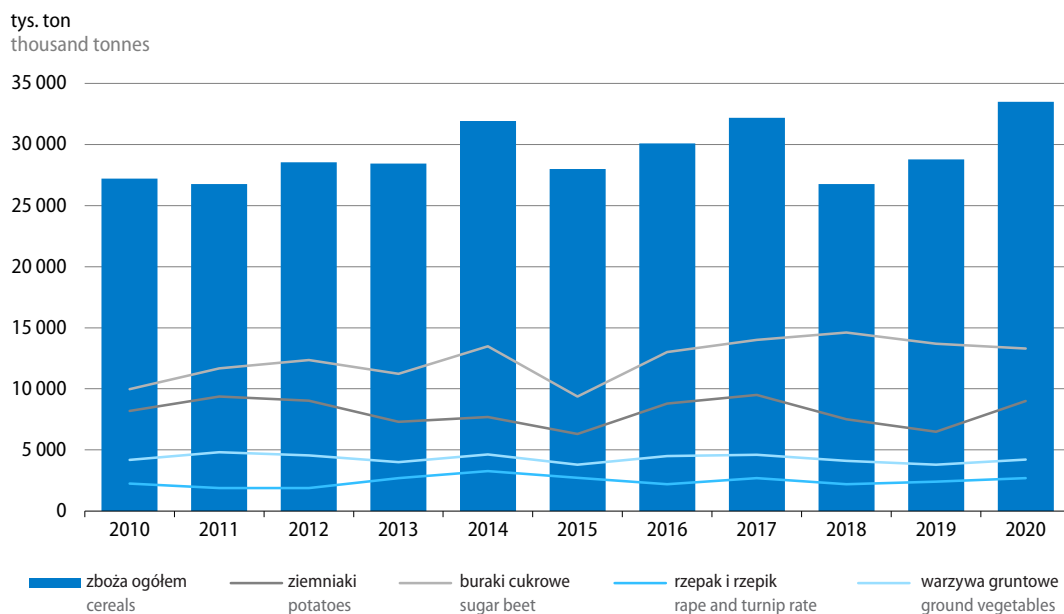
Tablica 16. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) globalnej produkcji rolniczej
 Table 16. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of gross agricultural output

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^a	2019	2020
	rok poprzedni=100 previous year=100						struktura w % structure in %		
Ogółem Total	97,3	96,1	107,1	103,1	101,5	96,1	105,6	100,0	100,0
Produkcja roślinna Crop output	90,6	89,1	110,3	100,6	100,3	92,1	112,2	47,5	49,9
Produkcja zwierzęca Animal output	105,0	103,4	103,8	105,7	102,6	99,8	99,6	52,5	50,1

a Dane wstępne.
 a Preliminary data.

Według wynikowego szacunku **zbiory** głównych ziemiopłodów rolnych w 2020 r. były wyższe niż w roku poprzednim. Większe niż w 2019 r. były m.in. zbiory ziemniaków (o ok. 40%), zbóż ogółem (o ok. 16%) oraz rzepaku i rzepiku (o 14%), a także warzyw gruntowych i owoców jagodowych (po ponad 10%). W porównaniu ze średnimi zbiorami z lat 2011–2015 również notowano wzrost zbiorów większości głównych ziemiopłodów, oprócz warzyw gruntowych i owoców jagodowych.

Wykres 21. Zbiory głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodnicych
 Chart 21. Production of main agricultural and orchard crops

Tablica 17. Plony i zbiory głównych ziemiopłodów rolnych
 Table 17. Yields of main crops

Wyszczególnienie Specification	Zbiory Production			Plony Yields		
	w mln ton in million tonnes	2019=100	2011–2015 ^a = =100	z 1 ha w dt from 1 ha in decitonnes	2019=100	2011–2015 ^a = =100
Zboża ogółem Cereals in total	33,5	115,7	116,7	42,5	115,8	112,4
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals including cereal mixed)	29,1	115,7	116,4	40,3	114,5	111,6
pszenica wheat	12,0	109,2	120,0	48,6	110,7	109,0
żyto rye	3,1	125,1	114,8	32,4	119,1	116,5
jęczmień barley	3,8	114,1	115,2	39,4	113,9	109,7
owies oats	1,6	128,6	123,1	30,7	123,3	111,2
pszenżyto triticale	5,2	112,6	115,6	40,9	117,2	113,9
mieszanki zbożowe cereal mixed	3,4	136,4	109,7	32,8	123,8	109,7
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	2,7	114,0	116,0	31,7	117,0	112,0
Ziemniaki Potatoes	9,0	139,7	116,9	252,4	117,8	107,9
Buraki cukrowe Sugar beet	13,3	100,7	125,0	578,9	100,7	98,3
Warzywa gruntowe Field vegetables	4,2	110,5	90,9	.	.	.
Owoce z drzew Tree fruit	3,8	108,1	111,8	.	.	.
Owoce jagodowe Berry fruit	5,2	110,3	92,9	.	.	.

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

W 2020 r. notowano wzrost cen większości podstawowych środków do produkcji rolnej w porównaniu z rokiem poprzednim, w tym cen maszyn i narzędzi rolniczych oraz obsługi maszynowej produkcji rolniczej i ogrodniczej – po 3,8%; wyższe były także m.in. ceny materiałów budowlanych oraz usług weterynaryjnych – po ok. 3%, nasion siewnych, drzewek i sadzonek – o 2,5%, nawozów wapniowych i środków ochrony roślin – po ok. 2% oraz pasz – o 1,4%. Nieznacznie więcej niż w 2019 r. płacono za nawozy fosforowe – o 0,4%. Spadły natomiast ceny paliw, olejów i smarów technicznych (o 6,5%) oraz nawozów azotowych (o 4,0%).

Tablica 18. Wskaźniki cen detalicznych środków do produkcji rolnej

Table 18. Retail prices of products for agricultural production

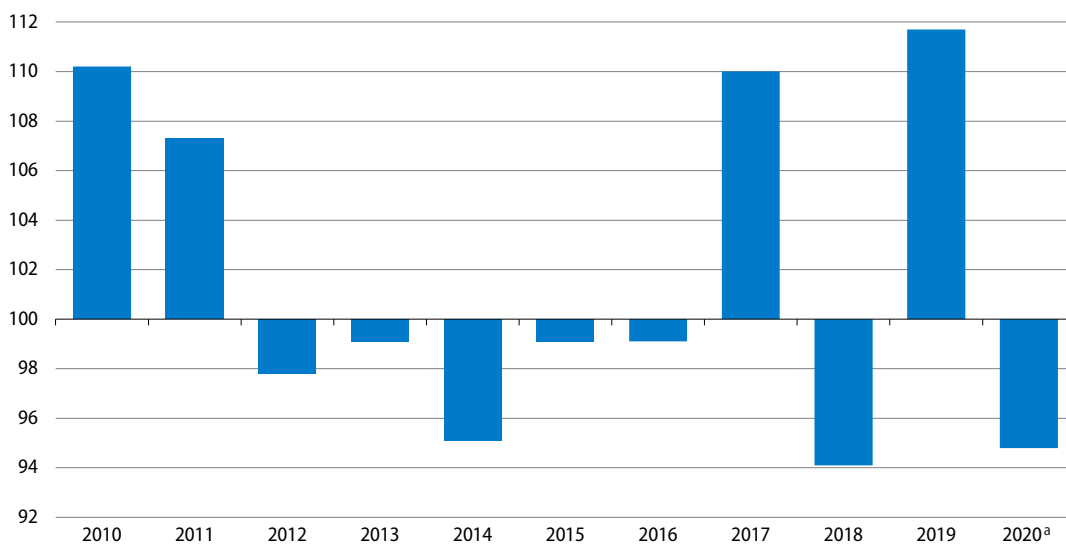
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^a
	rok poprzedni=100 previous year=100						
Nasiona siewne, drzewka, sadzonki i inne Sown seeds, tree cuttings and seedlings	102,9	94,5	105,9	98,5	100,6	104,7	102,5
Nawozy mineralne lub chemiczne oraz wapniowe Mineral or chemical and lime fertilizers	89,4	100,1	95,8	97,9	100,5	106,8	97,5
tym: of which							
azotowe nitrogenous	91,4	100,3	93,3	98,7	100,8	108,7	96,0
fosforowe phosphate	82,9	99,0	100,4	96,8	99,4	107,4	100,4
wapniowe lime	101,6	101,8	100,6	100,6	100,6	101,5	102,3
Środki ochrony roślin Crop protection products	100,8	101,6	101,3	102,1	101,4	101,9	102,0
Pasze Feedingstuffs	100,4	97,2	99,3	100,8	102,5	103,8	101,4
Maszyny i narzędzia rolnicze Machinery and equipment for agriculture	101,4	100,6	100,6	101,6	102,8	103,5	103,8
Materiały budowlane ^b Construction materials ^b	99,2	99,6	100,0	101,3	104,0	104,6	103,2
Paliwa, oleje i smary techniczne (łącznie z węglem i energią elektryczną) Fuels, oils and technical lubricants (including coal and electricity)	108,8	89,8	94,4	105,9	107,1	101,0	93,5
Obsługa maszynowa produkcji rolniczej i ogrodniczej Machinery services for farming and gardening	103,5	101,5	100,3	102,5	102,2	103,1	103,8
Usługi weterynaryjne Veterinary services	101,7	101,0	100,6	101,8	102,9	102,5	103,1

a Dane wstępne. b Od 2018 r. łącznie z usługami.

a Preliminary data. b Since 2018, including services.

Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w 2020 r. pogorszyły się w stosunku do roku poprzedniego. Szacuje się, że przy spadku cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne (o 2,0%) i jednoczesnym wzroście przeciętnych cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne (o 3,4%), **wskaźnik relacji cen („nożyce cen”)** był niekorzystny dla producentów rolnych i wyniósł 94,8 (wobec 111,7 w 2019 r.).

Wykres 22. Nożyce cen
Chart 22. Price gap

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Tablica 19. Dynamika cen produktów rolnych sprzedawanych przez rolników, cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne oraz wskaźnik relacji cen („nożyce cen”)

Table 19. Price indices of sold agricultural products and of goods and services purchased by private farms and index of price relations ('price gap')

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^a
	rok poprzedni=100 previous year=100						
Ceny produktów rolnych sprzedawanych Price indices of sold agricultural products	112,1	96,7	97,9	112,0	97,2	115,7	98,0
Ceny towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycje Price indices of goods and services purchased for the purposes of the current agricultural production and for investments	101,7	97,6	98,8	101,8	103,3	103,6	103,4
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycje Index of price relations of sold agricultural products to prices of goods and services purchased for the purposes of the current agricultural production and for investments ('price gap')	110,2	99,1	99,1	110,0	94,1	111,7	94,8

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Tablica 20. Skup zbóż^a
Table 20. Procurement of cereals^a

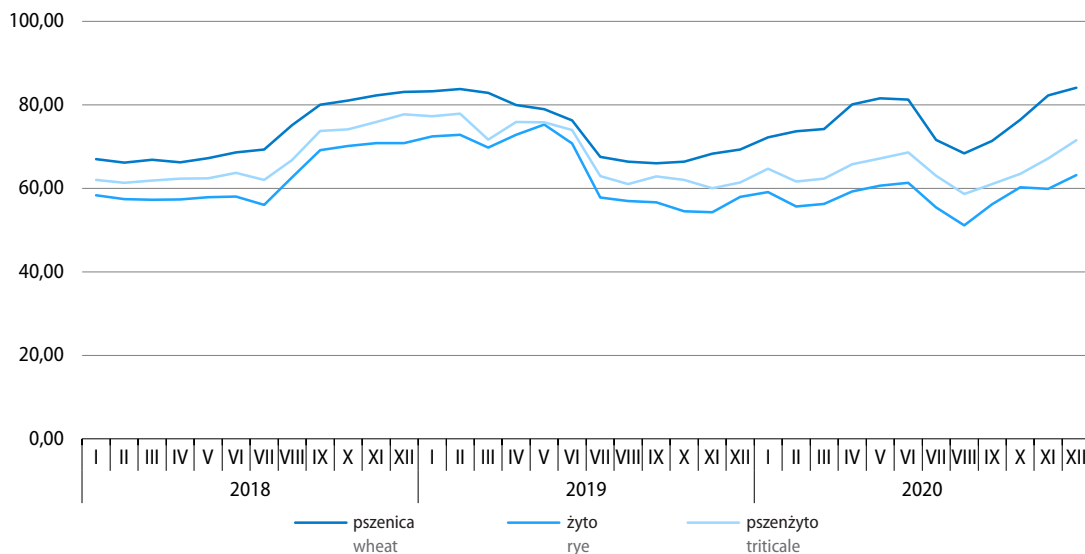
Wyszczególnienie Specification	XII 2020			VII 2020 – XII 2020	
	w tys. ton in thousand tonnes	XI 2020=100	XII 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	VII 2019 – – XII 2019=100
Ziarno zbóż^b Cereal grains^b	653,8	111,2	119,1	5604,4	119,7
w tym: of which:					
Pszenica Wheat	466,7	109,3	115,6	3436,1	111,2
Pszennyto Triticale	79,9	131,3	139,6	809,5	138,5
Żyto Rye	68,5	115,3	115,7	675,2	144,4

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

a Without the procurement realized by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals designated for sowing.

Wykres 23. Przeciętne ceny skupu zbóż
Chart 23. Average procurement prices of cereal grain

zł za 1 dt
in PLN per 1 decitonne

Skup **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) z ubiegłorocznych zbiorów w okresie lipiec–grudzień 2020 r. był o 19,7% większy niż rok wcześniej. W grudniu 2020 r. dostawy zbóż podstawowych wzrosły w skali roku o 19,1%.

W 2020 r. przeciętne ceny skupu żyta i pszenżyta ukształtowały się poniżej poziomu sprzed roku (odpowiednio o 7,7% oraz o 3,9%); wzrosły natomiast ceny skupu pszenicy (o 3,4%). W grudniu 2020 r. ceny większości zbóż podstawowych były wyższe niż przed rokiem: pszenicy o 21,4%, pszenżyta o 16,4%, a żyta o 8,9%.

Przy większej podaży niż w 2019 r. (wzrost o 32,8% do 1465,7 tys. t), w 2020 r. przeciętne ceny **ziemniaków** w skupie obniżyły się o 20,1%. Spadek cen w skali roku obserwowano od kwietnia; w grudniu wyniósł 31,5%.

Tablica 21. Ceny podstawowych produktów rolnych
Table 21. Average prices of major agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie ^a Procurement prices ^a				
	XII 2020			I–XII 2020 ^b	
	w zł in PLN	XI 2020=100	XII 2019=100	w zł in PLN	I–XII 2019=100
Pszenica ^c za 1 dt Wheat ^c – per decitonne	84,15	102,2	121,4	75,11	103,4
Pszenżyto ^c za 1 dt Triticale ^c – per decitonne	71,52	106,5	116,4	63,15	96,1
Żyto ^c za 1 dt Rye ^c – per decitonne	63,16	105,5	108,9	56,79	92,3
Ziemniaki ^c za 1 dt Potatoes ^c – per decitonne	36,73	119,8	68,5	44,98	79,9
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in live weight) – per kg:					
w tym: of which:					
bydło (bez cieląt) cattle (excluding calves)	6,64	103,7	104,5	6,39	100,6
w tym młode bydło of which young cattle	6,84	103,6	105,9	6,52	100,7
trzoda chlewna pigs	3,95	94,5	63,2	5,22	97,5
drób poultry	3,37	100,1	89,2	3,52	90,7
Mleko za 1 hl Milk per hectolitre	152,92	102,0	109,4	137,71	102,2

a Badanie cen targowiskowych zawieszono od kwietnia do czerwca oraz w listopadzie i grudniu 2020 r. ze względu na decyzję o zamknięciu targowisk z powodu zagrożenia chorobą COVID-19. b Dane nieostateczne. c W skupie bez ziarna siewnego.

a The marketplace price survey was suspended from April to June and in November and December 2020 due to the decision to close marketplaces because of the threat of the COVID-19 disease. b Preliminary data. c In procurement excluding cereals intended for sowing.

Tablica 22. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a
 Table 22. Procurement of major animal products^a

Wyszczególnienie Specification	XII 2020			I–XII 2020	
	w tys. ton in thousand tonnes	XI 2020=100	XII 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	I–XII 2019=100
Żywiec rzeźny ^b Animal for slaughter ^b	337,4	95,7	107,6	4216,2	103,6
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) cattle (including calves)	19,0	104,6	105,1	305,2	95,4
wieprzowy pigs	135,0	97,8	121,5	1560,2	108,3
drobiowy poultry	183,3	93,3	99,6	2347,2	101,8
Mleko Milk	985,0 ^c	105,8	101,0	12092,1 ^c	102,2

a W okresie lipiec–grudzień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.

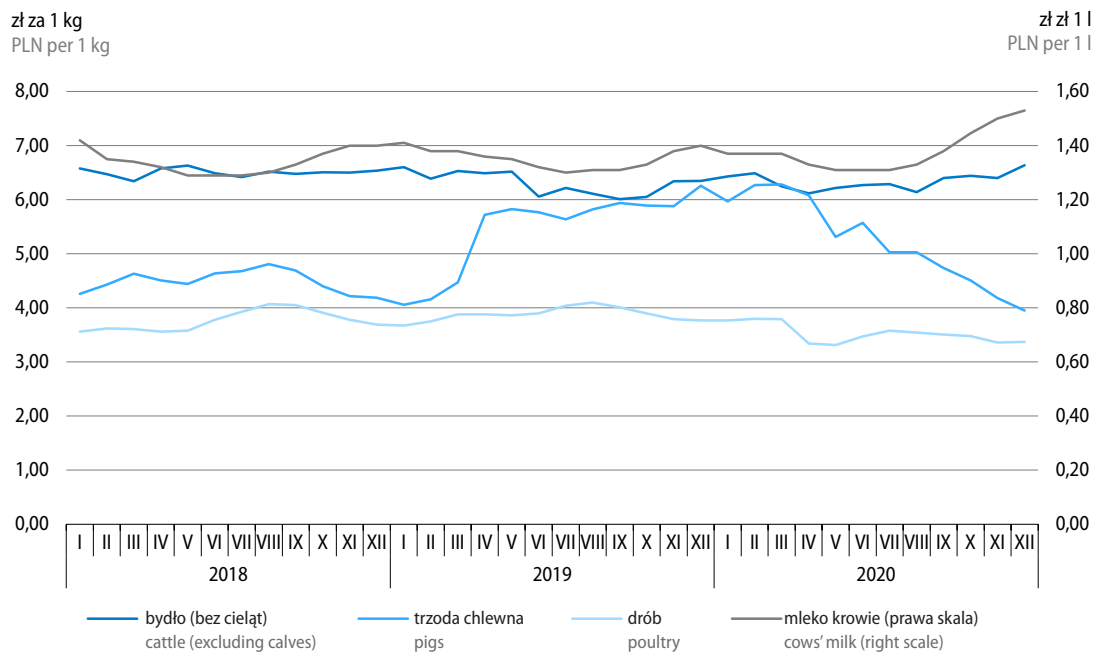
a In the period of July–December without the procurement realized by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat including fats in warm post-slaughter weight. c In million litres.

Skup **żywca rzeźnego** ogółem (w wadze poubojowej ciepłej) w 2020 r. był o 3,6% wyższy niż rok wcześniej (w tym w grudniu wzrost wyniósł 7,6%), co było rezultatem zwiększonej podaży żywca wieprzowego i drobiowego.

Przy zwiększonych dostawach, przeciętne ceny skupu **żywca wieprzowego** w 2020 r. ukształtowały się poniżej poziomu z 2019 r. (spadek o 2,5%). W grudniu 2020 r. ceny żywca wieprzowego były o 36,8% niższe niż rok wcześniej, a ich relacja do cen skupu żyta² wyniosła 6,3 i była gorsza niż przed miesiącem (7,0) i przed rokiem (10,8).

² Wobec braku badania cen produktów rolnych na targowiskach nie było możliwe obliczenie relacji cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach.

Wykres 24. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka
 Chart 24. Average procurement prices of animals for slaughter and of cows' milk

Przeciętne ceny skupu **drobiu rzeźnego**, przy wzroście podaży, w 2020 r. były o 9,3% niższe niż w roku poprzednim (w tym w grudniu spadek wyniósł 10,8%).

Na rynku wołowiny przeciętne ceny w 2020 r. kształtowały się nieznacznie powyżej poziomu z 2019 r. – ceny **żywca wołowego** były o 0,6% wyższe, a **młodego bydła rzeźnego** – o 0,7%. W grudniu 2020 r. wzrost przeciętnych cen skupu żywca wołowego w skali roku wyniósł 4,5%, a młodego bydła rzeźnego – 5,9%.

Przeciętne ceny **mleka** w 2020 r. były o 2,2% wyższe niż rok wcześniej, pomimo zwiększonych dostaw tego surowca do skupu. Powyżej poziomu sprzed roku ceny mleka kształtowały się od lipca; w grudniu 2020 r. ich wzrost wyniósł 9,4%.

W 2020 r. lepiej niż przed rokiem kształtowały się m.in. **relacje cen detalicznych** oleju napędowego i saletry amonowej do cen skupu większości prezentowanych produktów rolnych, natomiast znacznie pogorszyły się m.in. relacje cen detalicznych ciągnika rolniczego do cen prezentowanych produktów, tj. pszenicy, żyta oraz żywca wieprzowego i wołowego oraz cen mleka.

Tablica 23. Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych

Table 23. Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Lata/ Kwartały Years/ Quarters	Ceny środków produkcji wyrażone w: Prices of production goods expressed in:					hl mleka hl of cows' milk
		dt decitonnes				żywca slaughter cattle	
		pszenicy wheat	żyta rye	wieprzowego pigs	wołowego cattle		
Ciągnik rolniczy – szt. Farm tractor – per unit	2019	2646	3125	359	303	1426	
	I	2250	2608	443	288	1350	
	II	2440	2598	331	301	1425	
	III	2918	3401	335	318	1489	
	IV	2879	3502	326	314	1429	
	2020	3324	4396	478	391	1813	
	I	3346	4296	398	384	1791	
	II	3076	4116	441	401	1894	
	III	3588	4696	509	398	1869	
	IV	3137	4159	603	391	1701	
Saletra amonowa – 1 dt Ammonium nitrate – per decitonne	2019	1,8	2,2	0,25	0,21	0,99	
	I	1,6	1,8	0,31	0,20	0,95	
	II	1,7	1,9	0,24	0,21	1,01	
	III	2,0	2,3	0,23	0,22	1,02	
	IV	1,9	2,4	0,22	0,21	0,96	
	2020	1,7	2,2	0,24	0,20	0,92	
	I	1,8	2,3	0,21	0,20	0,94	
	II	1,6	2,1	0,23	0,21	0,98	
	III	1,8	2,3	0,25	0,20	0,93	
	IV	1,5	2,0	0,29	0,19	0,82	
Mieszanka paszowa dla tuczników – 1 dt Compound feedingstuffs – per decitonne	2019	2,1	2,4	0,28	0,23	1,1	
	I	1,8	2,0	0,34	0,22	1,1	
	II	1,9	2,0	0,26	0,23	1,1	
	III	2,3	2,6	0,26	0,25	1,2	
	IV	2,2	2,7	0,25	0,24	1,1	
	2020	2,0	2,7	0,29	0,24	1,1	
	I	2,0	2,6	0,24	0,23	1,1	
	II	1,8	2,5	0,26	0,24	1,1	
	III	2,2	2,9	0,31	0,24	1,1	
	IV	1,9	2,5	0,37	0,24	1,0	
Olej napędowy – 1 hl Diesel oil – per hectolitre	2019	7,0	8,3	0,95	0,80	3,8	
	I	6,1	7,1	1,2	0,78	3,7	
	II	6,7	7,1	0,90	0,82	3,9	
	III	7,6	8,9	0,87	0,83	3,9	
	IV	7,4	8,9	0,84	0,80	3,7	
	2020	6,0	8,0	0,86	0,71	3,3	
	I	6,9	8,9	0,82	0,80	3,7	
	II	5,2	6,9	0,74	0,67	3,2	
	III	6,3	8,2	0,89	0,69	3,3	
	IV	5,5	7,3	1,1	0,68	3,0	

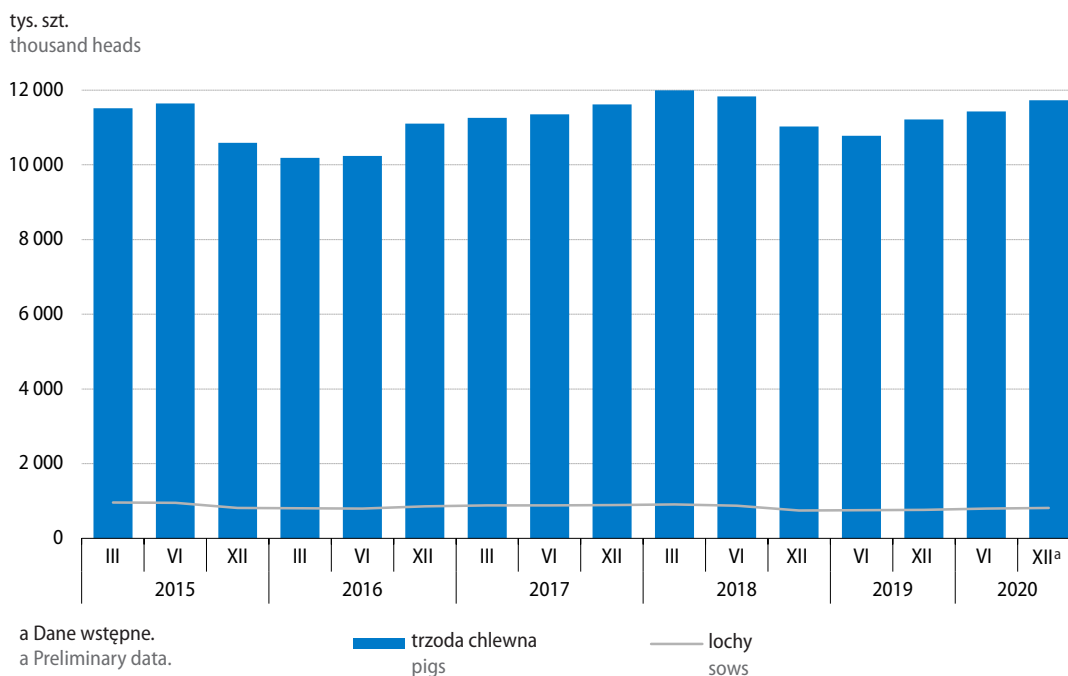
Tablica 24. Pogłowie trzody chlewnej
Table 24. Pigs livestock

Wyszczególnienie Specification	VI 2020		XII 2020 ^a	
	w tys. szt. in thousand heads	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. szt. in thousand heads	w tys. szt. in thousand heads
Ogółem Total	11432,6	106,0	104,6	11727,4
prosięta do 20 kg Piglets up to 20 kg	2490,1	103,0	103,9	2376,8
warchlaki od 20 do 50 kg Piglets between 20 and 50 kg	3312,2	108,8	103,1	3443,7
trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej: Pigs of 50 kg and more				
na ubój for slaughter	4820,2	105,9	105,4	5077,2
na chów for breeding	810,1	105,4	107,6	829,7
w tym lochy of which sows	794,8	105,3	107,7	815,0
w tym prośne of which mated sows	550,3	103,7	105,2	546,7

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Wstępne wyniki reprezentacyjnego badania przeprowadzonego na początku grudnia 2020 r. wskazują, że **pogłowie trzody chlewnej** zwiększyło się o 4,6% w stosunku do stanu sprzed roku. Wzrosła liczebność wszystkich grup użytkowych, w tym w największym stopniu trzoda chlewnej na chów (o 7,6%).

Wykres 25. Pogłowie trzody chlewnej
Chart 25. Pigs livestock

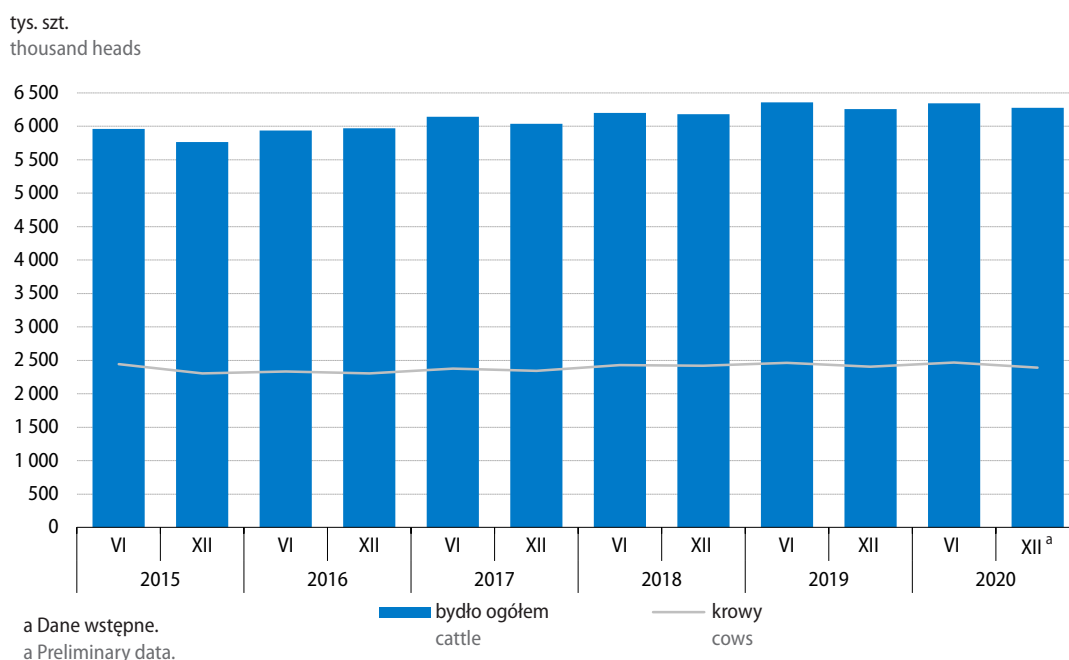
Tablica 25. Pogłowie bydła
Table 25. Cattle livestock

Wyszczególnienie Specification	VI 2020		XII 2020 ^a	
	w tys. szt. in thousand heads	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year = 100		w tys. szt. in thousand heads
Ogółem Total	6343,7	99,0	100,3	6278,9
Cielęta poniżej 1 roku Calves less than 1 year old	1728,8	100,3	99,3	1734,6
Młode bydło od 1 do 2 lat Bovines aged between 1 and 2	1796,1	100,2	102,5	1800,0
Bydło 2-letnie i starsze Bovines aged 2 years and over	2818,8	97,4	99,5	2744,3
w tym krowy of which cows	2468,1	96,9	99,4	2391,3

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Pogłowie bydła ogółem, według wstępnych danych, na początku grudnia 2020 r. było o 0,3% wyższe niż rok wcześniej. Zwiększyło się stado młodego bydła od 1 do 2 lat (o 2,5%); w pozostałych grupach użytkowych wystąpił spadek liczebności stada.

Wykres 26. Pogłowie bydła
Chart 26. Cattle livestock

Przemysł Industy

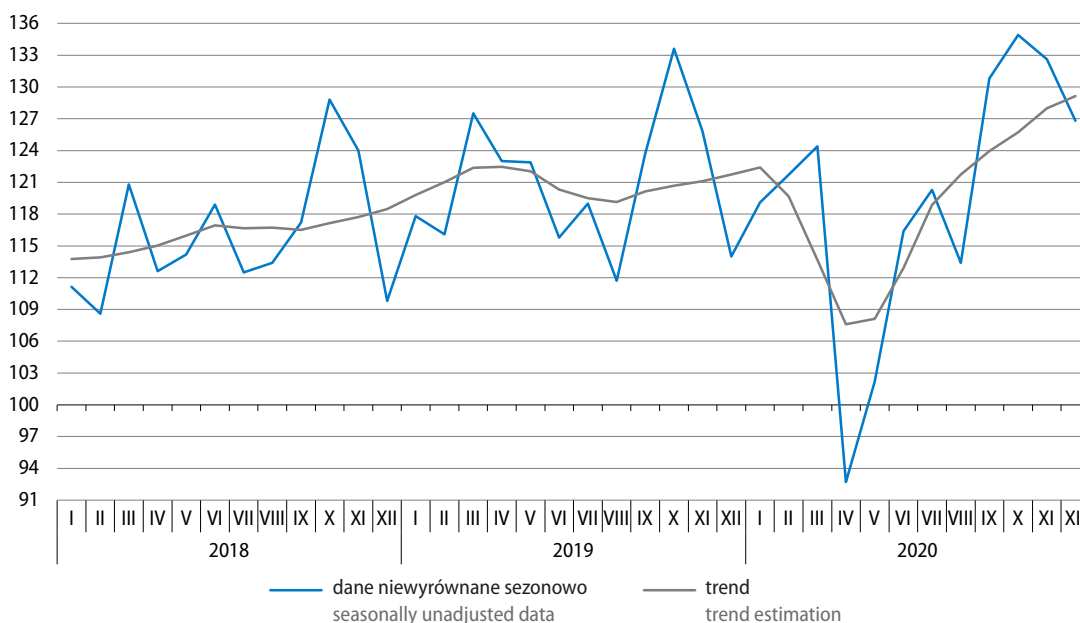
Produkcja sprzedana przemysłu w 2020 r. obniżyła się w skali roku (po raz pierwszy od 2009 r.), na co wpłynęła m.in. pandemia COVID-19. W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób głęboki spadek produkcji w skali roku notowano w II kwartale 2020 r., w którym wprowadzono pierwsze ograniczenia w życiu społecznym i gospodarczym związane z epidemią. W pozostałych okresach obserwowano wzrost produkcji, w tym znaczny w IV kwartale.

Według wstępnych szacunków w 2020 r. **produkcja sprzedana przemysłu ogółem**¹ była o 1,7% niższa niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 5,1% w 2019 r.).

W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób **produkcja sprzedana przemysłu**² w 2020 r. obniżyła się o 1,0% (wobec wzrostu o 4,0% rok wcześniej), na co wpłynął głęboki spadek w II kwartale (o 13,6%), po niewielkim wzroście w I kwartale. Od III kwartału ponownie notowano wzrost produkcji w skali roku, który w IV kwartale umocnił się do 5,2% (w tym wzrosła produkcja w większości sekcji, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę).

Wykres 27. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 27. Sold production of industry (constant prices)
monthly average of 2015=100

1 W cenach stałych; łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W cenach stałych.

Tablica 26. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
Table 26. Sold production of industry (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	Niewyrównana sezonowo Seasonally unadjusted		Wyrównana sezonowo Seasonally adjusted		
	I–XII 2020	XII 2020			
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100	okres poprzedni=100 previous period=100		analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year =100	
Ogółem Total	99,0	111,2	95,6	100,5	107,1
Według sekcji By sections					
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	93,0	109,7	102,5	100,6	106,6
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	99,0	112,8	94,0	100,6	108,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	98,1	97,2	110,0	99,8	96,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	106,9	111,3	106,8	102,1	108,6
Według głównych grupowań przemysłowych By main industrial groupings					
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	101,1	117,3	89,0	101,0	111,8
Dobra inwestycyjne Capital goods	92,3	109,8	98,7	100,0	106,1
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	103,5	130,2	90,8	106,8	125,5
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	99,8	105,0	98,6	99,5	102,0
Dobra związane z energią Energy	94,6	97,3	104,8	99,2	94,6

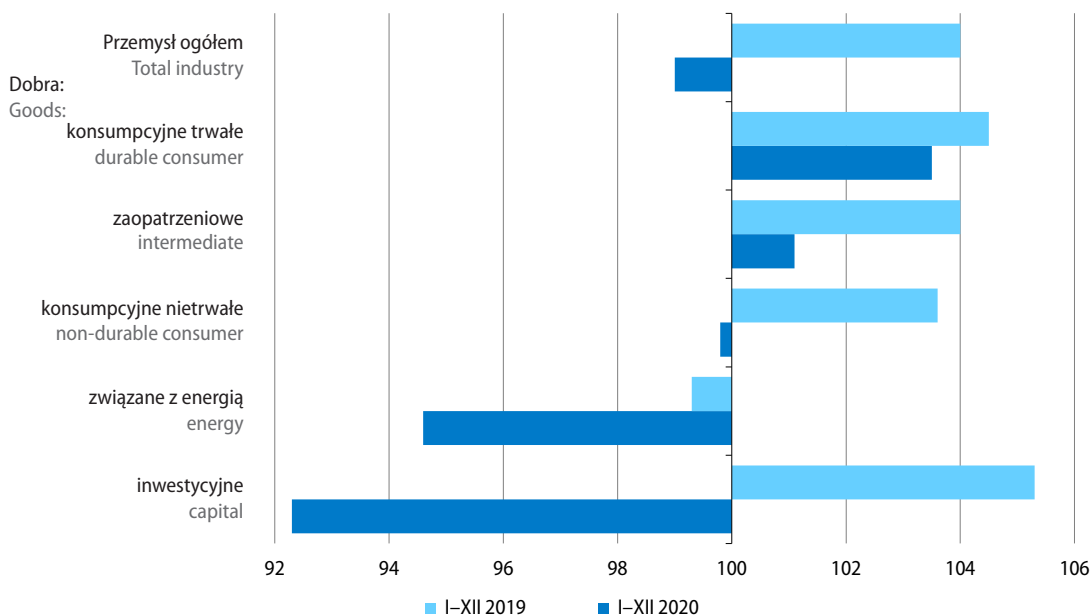
W większości sekcji przemysłu produkcja sprzedana w 2020 r. była niższa niż w roku poprzednim, w tym najbardziej obniżyła się w górnictwie i wydobywaniu – o 7,0% (wobec wzrostu o 1,1% w 2019 r.). Spadek obserwowano również w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 1,9% oraz w przetwórstwie przemysłowym – o 1,0% (wobec wzrostu rok wcześniej odpowiednio o 0,2% i o 4,2%). Wzrosła natomiast sprzedaż (ale w mniejszym stopniu niż w 2019 r.) w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 6,9%.

Spadek produkcji sprzedanej w 2020 r. obserwowano w większości **głównych grupowań przemysłowych**. Obniżyła się sprzedaż w produkcji dóbr inwestycyjnych – o 7,7%, dóbr związanych z energią – o 5,4% i nieznacznie dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 0,2%. Wzrost sprzedaży w skali roku notowano natomiast w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 3,5% oraz zaopatrzeniowych – o 1,1%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, zwiększyła się w 2020 r. w skali roku o 0,9%, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 1,9% oraz wzroście przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto o 4,5%.

Wykres 28. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 28. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices) corresponding period of previous year=100

W grudniu 2020 r. produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się w skali roku o 11,2%, tj. najbardziej od ponad trzech lat (w listopadzie notowano wzrost o 5,4%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja sprzedana była o 7,1% wyższa niż w grudniu poprzedniego roku, a w skali miesiąca zwiększyła się o 0,5%.

Wyższa niż w grudniu 2019 r. była sprzedaż w większości sekcji, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (gdzie utrzymał się spadek i wyniósł 2,8%). Wzrost (wyższy niż w poprzednich miesiącach) notowano w przetwórstwie przemysłowym – o 12,8% oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 11,3%, jak również w górnictwie i wydobywaniu – o 9,7% (po spadkach obserwowanych od grudnia 2019 r.).

Także w większości głównych grupowań przemysłowych produkcja sprzedana w grudniu 2020 r. zwiększyła się w skali roku bardziej niż w poprzednim miesiącu. Wzrost sprzedaży umocnił się w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych (do 30,2%), zaopatrzeniowych (do 17,3%), inwestycyjnych (do 9,8%) i konsumpcyjnych nietrwałych (do 5,0%). Spadek utrzymał się jedynie w produkcji dóbr związanych z energią (wyniósł 2,7%).

Tablica 27. Dynamika (w cenach stałych) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 27. Indices (at constant prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2019				2020			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100							
Przemysł Industry	106,1	104,2	103,3	102,4	100,9	86,4	103,2	105,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	106,5	105,0	96,0	98,0	92,3	89,3	89,9	100,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	106,4	104,3	104,1	102,3	101,2	85,1	103,8	106,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	102,7	100,8	93,4	102,5	100,2	96,6	97,8	97,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	109,8	109,4	109,7	109,4	105,0	104,3	108,6	109,4
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:								
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	94,0	94,3	94,3	94,1	79,9	77,3	82,7	95,7
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	104,0	104,3	102,8	101,5	102,9	96,5	104,4	100,5
produkcja napojów manufacture of beverages	110,1	103,6	105,0	107,5	108,2	94,1	101,0	95,6
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	100,4	95,6	101,0	93,4	86,4	88,4	96,2	111,1
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	102,8	103,1	98,1	102,7	100,0	93,3	115,2	112,3
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	103,1	103,7	101,5	99,6	106,3	93,5	104,3	106,7
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej manufacture of coke and refined petroleum products	100,2	102,1	98,6	95,0	99,0	81,9	91,3	92,5
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	110,3	103,5	104,1	99,3	101,9	95,5	104,2	110,3
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	101,9	101,6	100,0	97,2	112,1	104,8	104,9	102,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	109,7	104,9	108,7	103,5	101,7	87,2	105,7	110,7

Tablica 27. Dynamika (w cenach stałych) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
Table 27. Indices (at constant prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2019				2020			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100							
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	109,6	103,2	100,3	100,7	104,5	90,6	101,2	103,4
produkcja metali manufacture of basic metals	99,8	99,4	96,1	96,8	99,1	79,8	91,1	83,7
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	108,3	104,7	105,2	106,6	107,1	89,7	102,8	107,9
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	111,7	104,7	107,5	110,2	100,3	89,1	119,1	117,4
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	114,2	112,5	114,6	108,9	107,7	96,4	116,5	127,8
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	105,3	103,1	100,0	106,2	95,1	76,8	89,4	94,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers	106,3	102,3	105,2	99,0	91,1	48,8	102,2	107,8
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	125,4	126,8	121,0	123,0	105,8	87,8	90,2	100,6
produkcja mebli manufacture of furniture	103,3	103,0	105,0	104,2	97,1	81,9	115,1	109,3

Spośród 34 działów przemysłu w 2020 r. sprzedaż w 17 działach (mających 41,0% udziału w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem) obniżyła się w stosunku do poprzedniego roku. Spadek sprzedaży odnotowano m.in. w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 13,5% (w tym pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 15,2% oraz części i akcesoriów do pojazdów silnikowych – o 13,5%);
- metali – o 11,4% (m.in. w odlewnictwie metali – o 18,3% oraz w produkcji surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 16,1%);
- maszyn i urządzeń – o 11,3% (m.in. pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia – o 25,1%);
- skór i wyrobów skórzanych – o 9,6%;
- koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – o 9,0%.

Znacznie niższa niż w 2019 r. była także m.in. produkcja sprzedana w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 16,1%.

W pozostałych 17 działach (mających 59,0% udziału w produkcji sprzedanej przemysłu) sprzedaż w 2020 r. była wyższa niż w roku poprzednim. Wzrost notowano m.in. w produkcji:

- urządzeń elektrycznych – o 12,9%;
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 7,3% (w tym elektronicznego sprzętu powszechnego użytku – o 15,3%);
- wyrobów farmaceutycznych – o 6,0%;
- wyrobów z drewna, korka słomy i wikliny – o 4,9% (m.in. wyrobów tartacznych – o 6,1%).

Wyraźnie zwiększyła się także sprzedaż w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń – o 12,4% oraz gospodarce odpadami; odzysku surowców – o 11,4%; wzrost wystąpił również m.in. w pozostałej produkcji wyrobów – o 4,9% (m.in. w produkcji gier i zabawek – o 9,5%).

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 16,7% produkcji sprzedanej przemysłu) w 2020 r. była o 1,0% wyższa niż rok wcześniej (kiedy zwiększyła się o 3,1%). Największy wzrost notowano w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 29,1%. Sprzedaż wzrosła także w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 11,9%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 8,0% oraz wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 1,7%. Niższa niż w 2019 r. była natomiast sprzedaż w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 6,7%, przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 4,9%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 3,4%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 2,9% a także produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 1,5%.

W 2020 r. mniejsza niż przed rokiem była produkcja 168 (spośród badanych 299) **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych**³. Znacznie spadła m.in. produkcja: samochodów osobowych, olejów opałowych, obuwia, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, komputerów, pojazdów do transportu publicznego, kuchni gazowych z piekarnikiem, opon, ciągników rolniczych, cukru, koksu, stali surowej, węgla kamiennego, rowerów, wyrobów z gumy, węgla brunatnego, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), benzyny silnikowej, wódki czystej, serów podpuszczkowych dojrzewających i win owocowych.

Większa niż w 2019 r. była natomiast produkcja 130 wyrobów i grup wyrobów przemysłowych. Odnotowano m.in. wyraźny wzrost produkcji: aluminium niestopowego, mydła, pestycydów, farb i lakierów, produktów uboju bydła i cieląt, odkurzaczy oraz mleka.

³ W ujęciu ilościowym; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 50 i więcej osób.

Tablica 28. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 28. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2019		2020			2019	
	XII	I–XII	XII		I–XII		
	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	okres poprzedni= =100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100	struktura w % structure in %			
Przemysł Industry	103,8	104,0	95,6	111,2	99,0	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	98,3	101,1	102,5	109,7	93,0	3,2	3,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	103,8	104,2	94,0	112,8	99,0	86,8	87,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	104,5	100,2	110,0	97,2	98,1	7,2	7,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	109,1	109,6	106,8	111,3	106,9	2,8	2,5
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:							
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	95,0	94,2	98,1	101,6	83,9	1,2	1,5
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	105,5	103,1	100,0	105,5	101,0	16,7	16,0
produkcja napojów manufacture of beverages	109,6	106,2	106,7	104,5	99,3	1,5	1,5
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	92,3	97,4	123,1	126,3	95,9	0,5	0,5
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	104,0	101,7	86,1	122,0	104,9	2,7	2,5
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	101,0	102,0	92,2	114,0	102,7	3,2	3,1
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej manufacture of coke and refined petro- leum products	84,9	98,9	95,5	95,2	91,0	4,2	5,7
produkcja chemikaliów i wyrobów che- micznych manufacture of chemicals and chemical products	100,3	104,3	90,0	110,3	102,8	4,4	4,4
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	99,2	100,1	96,7	101,2	106,0	0,8	0,8
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic pro- ducts	101,3	106,7	83,9	124,8	101,3	6,6	6,5

Tablica 28. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
 Table 28. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2019		2020				2019
	XII	I–XII	XII		I–XII		
	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100		okres poprzedni= =100 previous period= =100	analogiczny okres roku poprzedniego= =100 corresponding period of previous year=100		struktura w % structure in %	
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	106,4	103,2	85,1	112,3	99,7	4,2	4,1
produkcja metali manufacture of basic metals	96,1	98,0	80,6	96,7	88,6	3,3	3,8
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	107,0	106,1	89,9	115,0	101,8	7,5	7,3
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	109,1	108,7	91,3	139,3	107,3	2,9	2,7
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	110,2	112,4	97,1	139,1	112,9	5,5	4,8
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	110,4	103,6	124,1	104,8	88,7	3,0	3,3
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semitrailers	101,8	103,1	78,3	109,0	86,5	9,5	10,5
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	141,5	123,9	115,2	87,2	96,2	1,8	1,8
produkcja mebli manufacture of furniture	104,2	103,9	92,8	120,4	101,0	3,1	3,0

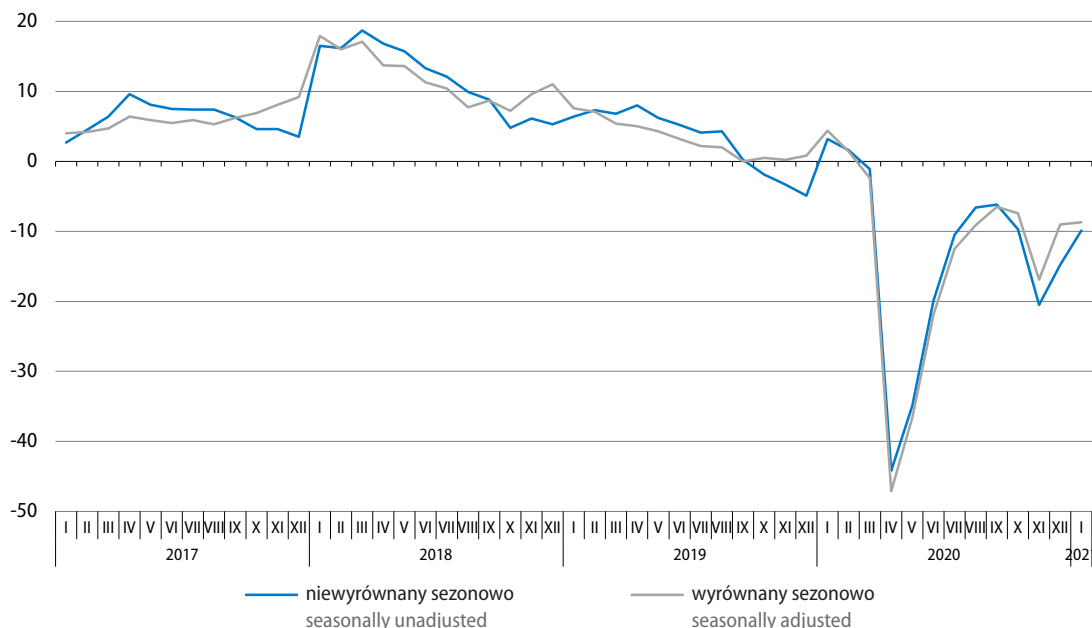
W grudniu 2020 r. **obróć eksportowy**⁴ przedsiębiorstw przemysłowych zwiększył się w skali roku bardziej niż w pięciu poprzednich miesiącach – o 17,9% (w tym obrót do strefy euro wzrósł o 20,7%). Umocnił się (i był znaczny) wzrost obrotu eksportowego m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych, komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, wyrobów z metali oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Wysoki wzrost utrzymał się także m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep. Wyraźnie przyspieszyło tempo wzrostu obrotu eksportowego m.in. w produkcji mebli oraz papieru i wyrobów z papieru. Wyższy niż przed rokiem (po spadku w listopadzie 2020 r.) był też obrót eksportowy m.in. w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń oraz w produkcji maszyn i urządzeń. Niższy niż rok wcześniej, wobec wzrostu w poprzednim miesiącu, był natomiast obrót eksportowy m.in. w produkcji metali.

⁴ W cenach bieżących; dotyczy sprzedaży do krajów zarówno z wewnątrz, jak i spoza Unii Europejskiej; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wartość **nowych zamówień**⁵ otrzymanych przez badane przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego w grudniu 2020 r. zwiększyła się w skali roku o 7,0% (w tym na eksport o 9,4%), tj. w mniejszym stopniu niż w poprzednim miesiącu. Nadal najwyższy, choć słabszy niż w listopadzie 2020 r., wzrost nowych zamówień obserwowano w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 35,8%, w tym na eksport o 43,9%). Dużo wyższa niż rok wcześniej (wobec spadku w poprzednim miesiącu) była wartość nowych zamówień m.in. w produkcji odzieży (wzrost o 27,3%, w tym na eksport o 61,0%). Umocnił się także wzrost w skali roku nowych zamówień m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych (do 21,0%, w tym na eksport do 25,9%) oraz papieru i wyrobów z papieru (do 16,7%, w tym na eksport do 14,1%). Wzrost mniejszy niż w listopadzie 2020 r. obserwowano m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 6,9%, w tym na eksport o 8,2%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 3,8%, w tym na eksport o 1,8%). Nadal niższa niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku była natomiast wartość nowych zamówień otrzymanych m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych (o 24,5%, w tym na eksport o 36,9%) oraz maszyn i urządzeń (o 12,6%, w tym na eksport o 15,3%).

Wykres 29. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym

Chart 29. General business climate indicators in manufacturing

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym postrzegany jest mniej negatywnie niż przed miesiącem. Poprawiły się pesymistyczne diagnozy dotyczące portfela zamówień. Zbliżone do formułowanych miesiąc wcześniej pozostają negatywne oceny bieżącej produkcji oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Prognozy we wszystkich wymienionych obszarach są mniej niekorzystne od przewidywań sprzed miesiąca. Przedsiębiorcy nadal planują redukcje zatrudnienia i spodziewają się wzrostu cen sprzedaży swoich produktów.

Jako główne bariery utrudniające prowadzenie działalności w przetwórstwie przemysłowym nadal wskazywane są koszty zatrudnienia, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej i wysokie obciążenia na rzecz budżetu. Nieco bardziej dotkliwe niż przed miesiącem są m.in. utrudnienia powodowane przez konkurencyjny import, przy spadku znaczenia niedoboru pracowników. W porównaniu ze wskazaniem sprzed roku w największym stopniu wzrosła uciążliwość niedostatecznego popytu na rynku krajowym, a najbardziej zmalało znaczenie niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

⁵ W cenach bieżących; dane dotyczą wybranych działów przetwórstwa przemysłowego (podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 i więcej osób oraz ok. 10% próba podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

Stan zapasów wyrobów gotowych, podobnie jak przed miesiącem, jest uznawany przez przedsiębiorców za wystarczający. Nadmierne zapasy wyrobów utrzymują się m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego oraz odzieży; zmniejszenie nadmiernych zapasów sygnalizują m.in. producenci wyrobów z drewna, korka słomy i wikliny. Niedobór zapasów wyrobów, choć przeważnie mniejszy niż przed miesiącem, jest nadal zgłaszany m.in. w produkcji mebli, wyrobów z metali oraz w pozostałej produkcji wyrobów.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym w styczniu br. oceniane jest, podobnie jak kwartał wcześniej, na ok. 78%, tj. o ok. 2 p.proc. mniej niż przed rokiem. Mniejszy niż w styczniu ub. roku stopień wykorzystania mocy produkcyjnych jest zgłaszany w większości działów przetwórstwa przemysłowego – m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego, produkcji odzieży i pozostałej produkcji wyrobów.

Nie zmieniła się wyraźnie skala obaw przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego przed niekorzystnym wpływem **pandemii COVID-19** na ich działalność. Mniej firm spodziewa się poważnych negatywnych skutków epidemii (ok. 23% wobec ok. 27% w grudniu ub. roku), ale więcej – skutków zagrażających ich stabilności (ok. 6% wobec ok. 4%). Firmy szacują, że spadek zamówień składanych przez ich klientów wyniesie w bieżącym miesiącu średnio ok. 5% (miesiąc wcześniej spadek był szacowany na ok. 6%). Przewidywania badanych podmiotów odnośnie przetrwania w przypadku utrzymania aktualnych ograniczeń związanych ze zwalczaniem pandemii są zbliżone do formułowanych w grudniu ub. roku. Możliwość funkcjonowania w takich warunkach powyżej pół roku deklaruje ok. 50% firm (wobec ok. 52% przed miesiącem). Podobny odsetek firm jak w grudniu 2020 r. uważa, że byłyby w stanie przetrwać: od 4 do 6 miesięcy, od 2 do 3 miesięcy, najwyżej miesiąc. Według przedsiębiorców zatrudnienie w styczniu br. nie ulegnie zmianie.

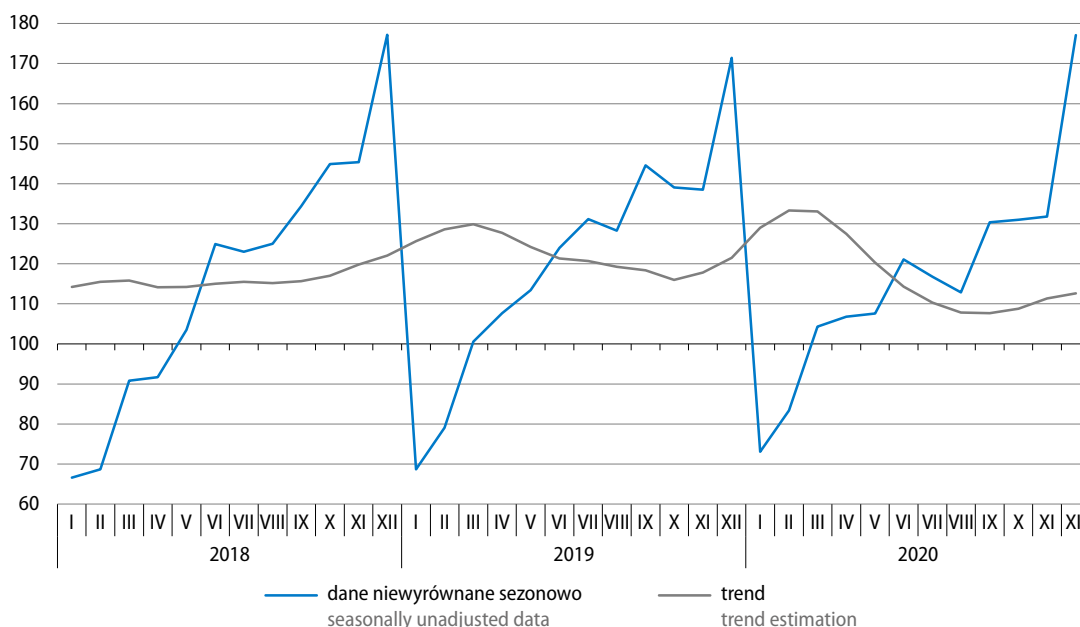
Budownictwo Construction

Po trzech latach wzrostu, w 2020 r. zrealizowana na terenie kraju produkcja budowlano-montażowa zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego. W przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób spadek nastąpił głównie w wyniku pogorszenia dynamiki w II połowie roku.

Według wstępnych szacunków w 2020 r. krajowa **produkcja budowlano-montażowa ogółem**¹ była o ok. 2% niższa niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 4,8% w 2019 r.).

Wykres 30. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 30. Construction and assembly production (constant prices)
monthly average of 2015=100

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób² obniżyła się w stosunku do 2019 r. o 2,2% (wobec wzrostu o 2,6% przed rokiem). Niższa niż w 2019 r. była produkcja w podmiotach specjalizujących się w budowie budynków oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej, a wyższa – w robotach budowlanych specjalistycznych. Bardziej obniżyła się sprzedaż robót remontowych (o 4,0%) niż inwestycyjnych (o 1,1%).

W grudniu 2020 r., po ośmiu miesiącach spadku, produkcja budowlano-montażowa wzrosła w skali roku o 3,4% (wobec spadku w listopadzie 2020 r. o 4,9%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych produkcja ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej – o 3,1% (a w skali miesiąca wzrosła o 1,9%). Wzrost produkcji (niewyrównanej sezonowo) wystąpił w sprzedaży robót inwestycyjnych (o 7,7%), przy spadku dla robót remontowych (o 3,1%). Produkcja wzrosła w jednostkach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne oraz zajmujących się głównie budową budynków, przy spadku w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach budowlanych, łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

² W cenach stałych.

Tablica 29. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
Table 29. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie Specification	2019					2020					2019	
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	XII	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100										struktura w % structure in %	
Ogółem Total	109,4	106,6	105,3	102,6	96,7	105,8	102,4	98,4	97,8	103,4	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: construction work with:												
inwestycyjnym investment character	109,1	106,7	105,1	103,0	96,3	104,2	102,0	100,2	98,9	107,7	62,7	62,0
remontowym restoration character	110,0	106,3	105,6	102,1	97,5	108,9	102,9	95,6	96,0	96,9	37,3	38,0
Budowa budynków Construction of buildings	103,9	104,2	104,1	102,4	91,5	102,3	98,2	96,7	95,1	104,1	32,2	33,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering	119,0	107,5	108,7	102,6	100,4	107,1	106,7	98,5	98,0	99,0	42,4	42,4
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	106,7	108,5	101,7	102,9	95,9	109,0	101,8	100,6	101,3	112,0	25,4	24,6

W 2020 r. w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków produkcja budowlano-montażowa obniżyła się w skali roku o 4,9%. Głębszy spadek notowano w jednostkach, których głównym rodzajem działalności jest realizacja projektów związanych ze wznoszeniem budynków (11,7%) niż w głównej grupie działu, tj. w przedsiębiorstwach specjalizujących się we wznoszeniu budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (3,9%).

Wśród podmiotów specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie zaobserwowano spadek o 2,0%, produkcja najbardziej obniżyła się w jednostkach realizujących głównie pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej – o 8,1%. Spadek wystąpił także w pozostałych grupach, w tym w grupie o największym udziale w produkcji działu, tj. podmiotach specjalizujących się w budowie dróg kołowych i szynowych – o 1,5%.

W dziale robót budowlanych specjalistycznych, w którym notowano wzrost o 1,3%, większa niż w 2019 r. była produkcja w jednostkach specjalizujących się w rozbiórce i przygotowaniu terenu pod budowę – o 24,2% oraz w wykonywaniu instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych – o 5,3%. Spadek wystąpił natomiast w podmiotach realizujących głównie pozostałe specjalistyczne roboty budowlane – o 10,6% oraz specjalizujących się w robotach wykończeniowych – o 6,9%.

Tablica 30. Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych

Table 30. Structure (at current prices) of construction and assembly production by type of constructions

Rodzaje obiektów Types of constructions	Struktura w % Structure in %	
	2019	2020
Ogółem Grand total	100,0	100,0
Budynki razem Buildings total	49,6	49,1
Budynki mieszkalne Residential buildings	16,9	18,0
w tym: of which:		
mieszkalne jednorodzinne one-dwelling buildings	1,7	2,4
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe two- and more dwelling buildings	14,0	14,1
Budynki niemieszkalne Non-residential buildings	32,7	31,1
w tym: of which:		
biurowe office buildings	3,8	3,1
handlowo-usługowe wholesale and retail trade buildings	7,7	7,5
przemysłowe i magazynowe industrial buildings and warehouses	12,7	11,7
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care and sports halls	6,2	6,3
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering works	50,4	50,9
w tym: of which:		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe highways, streets and roads	18,6	19,1
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych railways, suspension and elevated railways	6,5	7,0
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne bridges, elevated highways, tunnels and subways	2,5	3,2
budowle wodne harbours, waterways, dams and other waterworks	1,3	1,3
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe long-distance pipelines, communication and electricity lines	6,2	6,9
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze local pipelines and cables	8,1	6,9
w tym oczyszczalnie wód i ścieków of which waste water treatment plants	1,6	1,1
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych complex constructions on industrial sites	4,9	4,5
budowle sportowe i rekreacyjne sport and recreation constructions	1,1	0,9

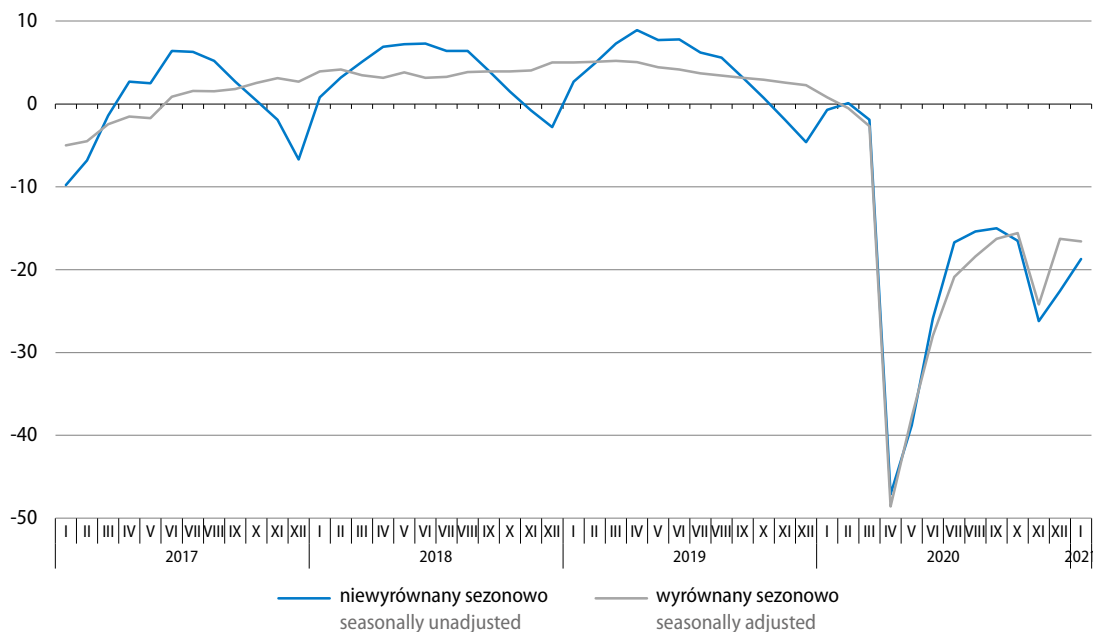
Struktura produkcji budowlano-montażowej **według rodzajów obiektów budowlanych**³ w 2020 r. nie uległa istotnej zmianie; udział budynków wyniósł 49,1%, a obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 50,9% (przed rokiem odpowiednio 49,6% i 50,4%).

Z kategorii należących do budynków odnotowano spadek udziału w produkcji budowlano-montażowej ogółem budynków niemieszkalnych (o 1,6 p.proc. do 31,1%), przy wzroście udziału budynków mieszkalnych (o 1,1 p.proc. do 18,0%). Spośród budynków niemieszkalnych najbardziej obniżył się udział w produkcji ogółem budynków biurowych (o 0,7 p.proc. do 3,1%).

Wśród obiektów inżynierii lądowej i wodnej najbardziej zwiększył się udział w produkcji ogółem: rurociągów i linii telekomunikacyjnych oraz linii elektroenergetycznych przesyłowych (o 0,7 p.proc. do 6,9%), mostów, wiaduktów i estakad, tuneli i przejść nadziemnych i podziemnych (o 0,7 p.proc. do 3,2%), autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych (o 0,5 p.proc. do 19,1%) oraz dróg szynowych, dróg kolei napowietrznych lub podwieszanych (o 0,5 p.proc. do 7,0%). Jednocześnie odnotowano spadek udziału m.in. rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych (o 1,2 p.proc. do 6,9%), w tym oczyszczalni wod i ścieków (o 0,5 p.proc. do 1,1%).

Wykres 31. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie

Chart 31. General business climate indicators in construction

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie oceniany jest mniej niekorzystnie niż w ubiegłym miesiącu. Mniej pesymistyczne od zgłaszanych przed miesiącem są przewidywania w zakresie portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw, jednak oceny bieżące w tych obszarach są bardziej negatywne. Poprawiły się (choć pozostają niekorzystne) prognozy portfela zamówień na roboty na rynkach zagranicznych. Firmy nadal zapowiadają ograniczenie zatrudnienia w najbliższych trzech miesiącach oraz, po raz pierwszy od marca 2020 r., spodziewają się wzrostu cen robót budowlano-montażowych.

3 Klasyfikowanych według Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

Głównymi barierami działalności w budownictwie pozostają niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, koszty zatrudnienia i wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W skali miesiąca m.in. zmniejszyła się uciążliwość wysokich kosztów materiałów i kosztów zatrudnienia. W porównaniu ze wskazaniami sprzed roku znacznie wzrosło znaczenie utrudnień powodowanych niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niedostatecznym popytem, przy wyraźnym spadku uciążliwości niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie oceniane jest przez badane firmy na ok. 77%, tj. mniej niż wskazywano przed miesiącem (o ok. 2 p.proc.) i przed rokiem (o ok. 6 p.proc.).

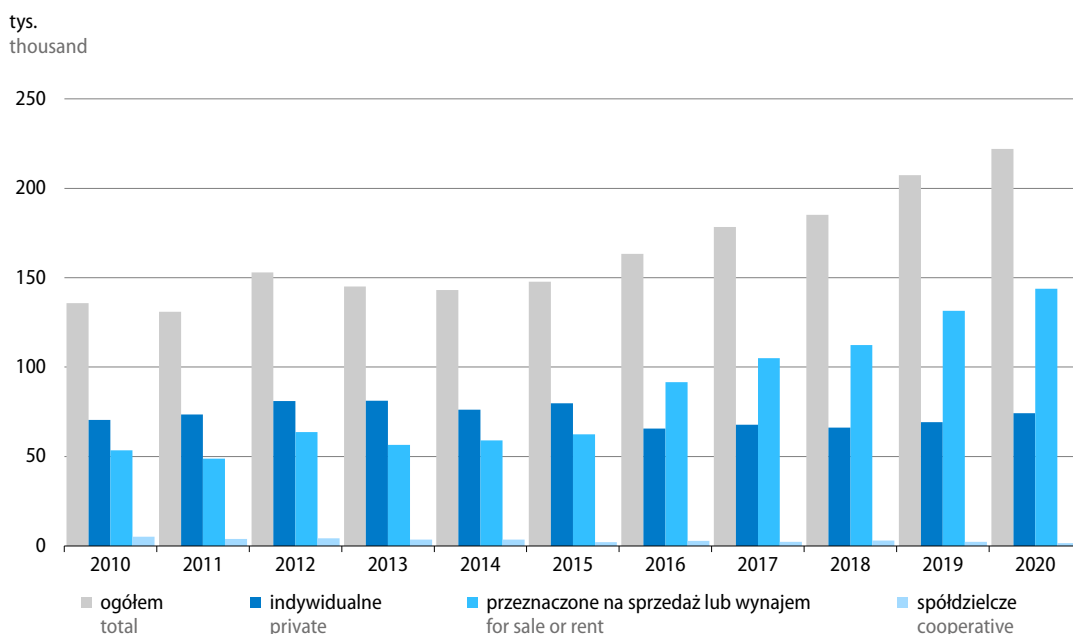
Obawy podmiotów budowlanych przed niekorzystnym wpływem **pandemii COVID-19** na prowadzoną działalność w styczniu br. są zbliżone do obserwowanych przed miesiącem. Mniej firm obawia się poważnych skutków epidemii – ok. 21% (wobec ok. 26% w grudniu ub. roku), ale więcej boi się skutków zagrażających ich stabilności – ponad 12% (wobec ok. 10%). Przedsiębiorstwa szacują, że spadek zamówień składanych przez klientów wyniesie w bieżącym miesiącu średnio ok. 14% (wobec odpowiednio ok. 16% przed miesiącem). Firmy lepiej niż w grudniu ub. roku postrzegają perspektywy funkcjonowania przy utrzymaniu aktualnych ograniczeń wynikających z pandemii. Ponad 43% podmiotów zakłada możliwość przetrwania w takich warunkach powyżej pół roku (wobec ok. 29% miesiąc wcześniej), a ok. 23% – od 4 do 6 miesięcy (wobec ok. 27%). Nieco mniej firm niż przed miesiącem wskazuje, że byłoby w stanie przetrwać od 2 do 3 miesięcy (ok. 25% wobec ok. 26%), a wyraźnie mniej – najwyżej miesiąc (ok. 9% wobec ok. 18%). Zatrudnienie w przedsiębiorstwach budowlanych w styczniu br. może zostać ograniczone o ok. 4%.

Budownictwo mieszkaniowe

Housing construction

W 2020 r., w szóstym roku z rządu, wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania. Więcej było też mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, na co wpłynął m.in. znaczny wzrost obserwowany w grudniu. Mniej niż rok wcześniej było natomiast mieszkań, których budowę rozpoczęto, co było efektem głębokich spadków w okresie marzec–maj.

Wykres 32. Mieszkania oddane do użytkowania
Chart 32. Dwellings completed

Według wstępnych danych¹ w 2020 r. **oddano do użytkowania** 222,0 tys. mieszkań, tj. o 7,0% więcej niż w 2019 r. (kiedy notowano wzrost w skali roku o 12,1%) i najwięcej od 2000 r. Wzrosła liczba mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 9,4% do 143,8 tys.) oraz w budownictwie indywidualnym (o 7,1% do 74,1 tys.). W pozostałych formach budownictwa zrealizowano znacznie mniej mieszkań niż przed rokiem.

W strukturze liczby mieszkań oddanych do użytkowania w porównaniu z 2019 r. wzrósł udział budownictwa na sprzedaż lub wynajem (o 1,4 p.proc. do 64,8%); na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem utrzymał się udział budownictwa indywidualnego (wyniósł 33,4%). Udział pozostałych form budownictwa zmniejszył się łącznie do 1,8%.

W większości województw w 2020 r. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż rok wcześniej. Wśród województw o istotnym udziale w ogólnej liczbie mieszkań powstających w kraju wzrost notowano w śląskim (o 30,7% do 18,3 tys.), mazowieckim (o 9,0% do 47,0 tys.), pomorskim (o 4,5% do 19,2 tys.) i wielkopolskim (o 1,2% do 22,4 tys.), a spadek w małopolskim (o 9,3% do 19,7 tys.) i dolnośląskim (o 1,5% do 21,7 tys.).

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 31. Mieszkania oddane do użytkowania
Table 31. Dwellings completed

Formy budownictwa Forms of construction	2020					2019	
	XII			I–XII			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	XI 2020= =100	XII 2019= =100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	I–XII 2019= =100	struktura w % structure in %	
Ogółem Total	25537	130,4	115,7	221978	107,0	100,0	100,0
Indywidualne Private	8358	130,5	115,8	74140	107,1	33,4	33,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	16468	128,5	115,8	143770	109,4	64,8	63,4
w tym na wynajem of which for rent	85	144,1	125,0	1343	65,0	0,6	1,0
Spółdzielcze Cooperative	245	152,2	188,5	1498	69,1	0,7	1,0
Spółeczne czynszowe Public building society	191	97,0	73,7	1508	61,1	0,7	1,2
Komunalne ^b Municipal ^b	274	.	109,6	1035	56,3	0,4	0,9
Zakładowe ^b Company ^b	1	50,0	.	27	.	0,0	0,1

a łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b W listopadzie 2020 r. oddano do użytkowania 8 mieszkań komunalnych, w grudniu 2019 r. nie oddano mieszkań zakładowych, a w okresie styczeń–grudzień 2019 r. oddano 292 mieszkania zakładowe.

a Including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit. b 8 municipal dwellings were completed in November 2020, no company dwellings in December 2019, while 292 company dwellings in the period of January–December 2019.

W grudniu 2020 r. oddano do użytkowania 25,5 tys. mieszkań, tj. o 15,7% więcej niż rok wcześniej (kiedy wzrost wyniósł 10,5%). Wzrost wystąpił zarówno w budownictwie indywidualnym (o 15,8% do 8,4 tys.), jak i w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 15,8% do 16,5 tys.). Z pozostałych form budownictwa mniej mieszkań niż przed rokiem przekazano do użytkowania jedynie w budownictwie społecznym czynszowym.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w 2020 r. wyniosła 88,5 m², tj. o 0,1 m² mniej niż w roku poprzednim, w tym w budownictwie indywidualnym spadła o 0,7 m² do 149,2 m², a w budownictwie na sprzedaż lub wynajem – o 0,1 m² do 61,5 m².

W 2020 r. **wydano pozwolenia** lub **dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** dla 275,9 tys. mieszkań, tj. o 2,8% więcej niż przed rokiem. W grudniu 2020 r. liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym była najwyższa z dotychczas zanotowanych i wyniosła 34,6 tys., tj. o 72,1% więcej niż rok wcześniej.

W 2020 r. **rozpoczęto budowę** 223,8 tys. mieszkań, tj. o 5,7% mniej niż w 2019 r. (w tym w grudniu – 17,1 tys. mieszkań, tj. o 7,9% więcej niż rok wcześniej).

Szacuje się, że w końcu grudnia 2020 r. **w budowie** pozostawało 827,4 tys. mieszkań, tj. o 0,2% więcej niż w końcu 2019 r.

Tablica 32. Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i których budowę rozpoczęto

Table 32. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project and dwellings in which construction has begun

Formy budownictwa Forms of construction	2020					2019	
	XII			I–XII			
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	XI 2020= =100	XII 2019= =100	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	I–XII 2019= =100	struktura w % structure in %	
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project							
Ogółem Total	34589	156,1	172,1	275938	102,8	100,0	100,0
w tym: of which:							
Indywidualne Private	9216	113,7	140,9	101591	105,0	36,8	36,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	25259	180,9	193,8	171591	102,5	62,2	62,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings in which construction has begun							
Ogółem Total	17109	86,5	107,9	223842	94,3	100,0	100,0
w tym: of which:							
Indywidualne Private	5131	78,9	130,8	90309	100,0	40,3	38,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	11820	90,5	101,8	130208	91,7	58,2	59,9

a łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

a Including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit.

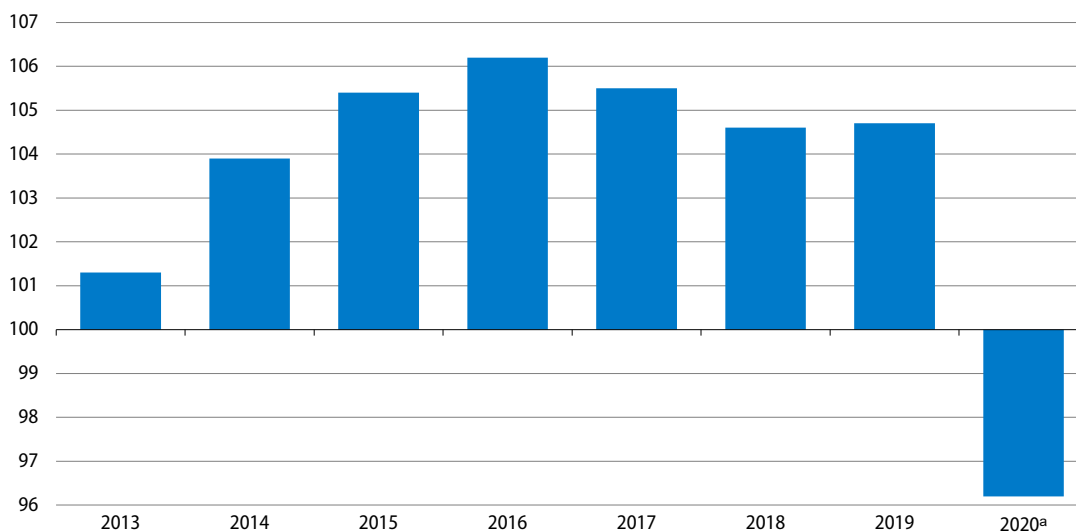
Rynek wewnętrzny Domestic market

Po raz pierwszy od wielu lat, w 2020 r. odnotowano spadek sprzedaży detalicznej w skali roku. Niższa niż rok wcześniej była sprzedaż w okresach, w których na jej skalę wpływały czasowe ograniczenia w handlu w tradycyjnych sklepach związane z epidemią COVID-19, tj. w II kwartale (kiedy spadek był głęboki) oraz w IV kwartale. W pozostałych kwartałach sprzedaż detaliczna w niewielkim stopniu przekraczała poziom sprzed roku.

Według wstępnych szacunków, po raz pierwszy od dziesięciu lat, **sprzedaż detaliczna ogółem**¹ w 2020 r. była niższa niż w roku poprzednim – o 3,8% (kiedy obserwowano wzrost o 4,7%).

Wykres 33. Sprzedaż detaliczna (ceny stałe; pełna zbiorowość) rok poprzedni=100

Chart 33. Retail sales of goods (constant prices; complete statistical population)
previous year=100

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób **sprzedaż detaliczna**² w 2020 r. była o 3,1% niższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 5,4% w 2019 r.). Sprzedaż obniżyła się w większości grup (podczas gdy w 2019 r. we wszystkich grupach obserwowano wzrost). Znaczny spadek (utrzymujący się we wszystkich kwartałach 2020 r.) notowano m.in.: w jednostkach handlujących tekstyliami, odzieżą, obuwiem (o 15,3%), pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 12,3%) a także paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 9,9%). Mniejsza niż przed rokiem była sprzedaż w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 4,3%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 1,9%) oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 1,6%). Wzrost sprzedaży (choć słabszy niż w 2019 r.) utrzymał się natomiast w grupie meble, rtv, agd (wyniósł 4,7%).

1 W cenach stałych; zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W cenach stałych.

Tablica 33. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej³
 Table 33. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

Wyszczególnienie Specification	2019						2020						2019	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII	XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII	XII	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100												struktura w % structure in %	
Ogółem ^a Total ^a	104,1	108,1	105,2	104,2	105,4	105,7	100,8	89,3	101,0	97,2	96,9	99,2	100,0	100,0
w tym: of which:														
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	109,6	111,5	112,4	100,4	108,1	104,9	89,2	68,7	96,8	96,7	87,7	92,1	8,2	9,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	102,6	103,1	103,5	101,3	102,5	104,5	99,1	80,4	95,1	86,2	90,1	89,7	13,3	15,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	97,6	105,3	100,2	100,2	100,9	99,8	101,9	91,6	101,0	99,0	98,1	100,7	26,7	25,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewy- specjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialised stores	103,3	116,3	106,6	113,3	109,9	110,6	.	.	.	.	.	.	.	11,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt orto- pedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopa- edic equipment	105,8	111,6	108,8	101,4	106,7	106,6	108,1	86,1	100,3	99,7	98,4	99,1	7,0	6,8
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	106,3	112,0	108,3	107,1	108,4	108,0	86,1	77,2	95,0	81,5	84,7	89,1	5,6	6,6
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and household appliances	115,4	116,6	113,8	113,2	114,6	113,6	102,0	101,1	110,1	104,8	104,7	103,5	9,7	8,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wy- specjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specia- lised stores	105,6	100,1	105,1	106,3	104,3	106,7	92,3	93,9	102,5	93,7	95,7	97,8	5,0	5,1
Pozostałe Others	104,4	101,5	99,2	98,3	100,7	100,9	99,1	82,0	95,1	87,5	90,6	90,6	9,0	9,5

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

³ W przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

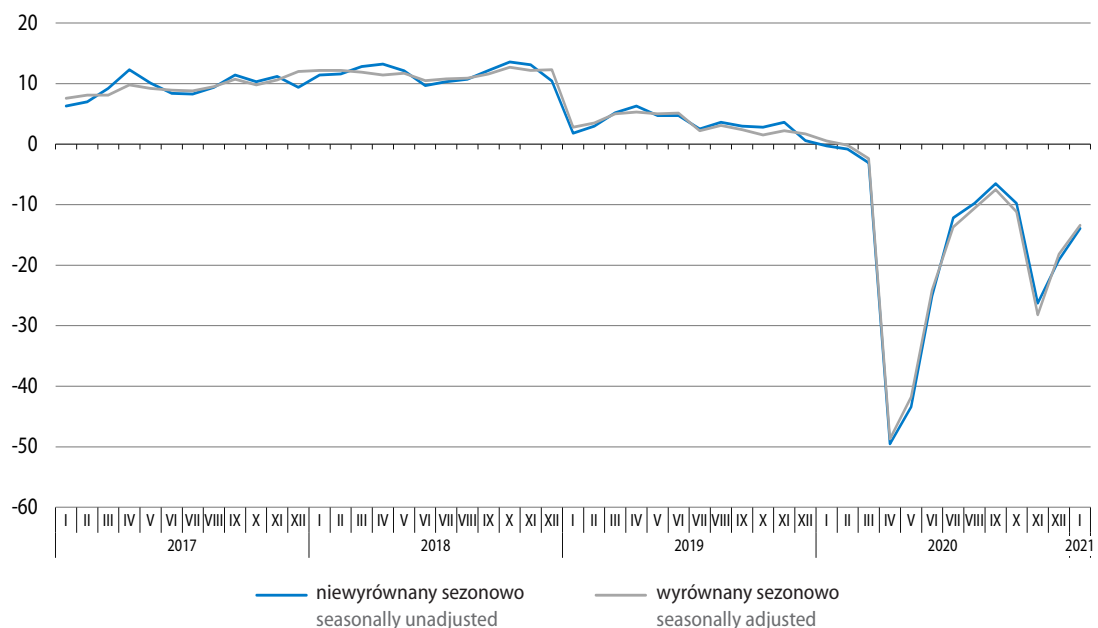
W grudniu 2020 r. spadek sprzedaży detalicznej był mniejszy niż w dwóch poprzednich miesiącach i wyniósł 0,8% (wobec 5,3% w listopadzie 2020 r.). We wszystkich grupach dynamika była lepsza niż w poprzednim miesiącu. Mniejszy niż w listopadzie 2020 r. (choć nadal znaczny) był spadek m.in.: w jednostkach handlujących tekstyliami, odzieżą, obuwiem (10,9%), paliwami stałymi, ciekłymi gazowymi (10,3%) oraz pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (7,9%). Wzrost sprzedaży, po spadku miesiąc wcześniej, odnotowano w grupach: meble, rtv, agd (o 3,5%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 0,7%).

Po częściowym zniesieniu ograniczeń w handlu w tradycyjnych sklepach, w grudniu 2020 r. **sprzedaż detaliczna przez Internet**⁴ (w cenach bieżących) była o 4,1% niższa niż przed miesiącem (kiedy obserwowano jej blisko 50% wzrost). W rezultacie udział tej formy handlu w sprzedaży detalicznej ogółem zmniejszył się z 11,4% w listopadzie 2020 r. do 9,1%. Wyraźnie obniżył się udział sprzedaży przez Internet w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (z 38,1% do 27,8%) oraz tekstylia, odzież, obuwiu (z 35,4% do 19,9%).

W 2020 r. **sprzedaż hurtowa**⁵ była o 0,9% niższa niż rok wcześniej (kiedy zwiększyła się o 6,6%), w tym w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano jej nieznaczny wzrost (0,3% wobec 5,0% w 2019 r.). Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej ogółem najbardziej zmniejszyła się sprzedaż w grupach: agd, rtv, artykuły użytku domowego (o 7,3%) oraz półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom (o 2,7%). Wysoki wzrost notowano natomiast w grupach: narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie (o 8,9%) oraz kosmetyki i wyroby farmaceutyczne (o 7,4%). W grudniu 2020 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych wzrosła w skali roku o 9,4%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 9,3%.

Wykres 34. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym

Chart 34. General business climate indicators in retail trade

4 Podmioty, dla których sprzedaż internetowa jest przeważającą formą sprzedaży są ujęte w grupie „Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet”. Natomiast sprzedaż przez Internet może być realizowana również przez podmioty w innych grupach, dla których podstawową formą jest sprzedaż stacjonarna.

5 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest mniej negatywnie niż przed miesiącem. Poprawiły się pesymistyczne nastroje w przedsiębiorstwach większości klas, z wyjątkiem podmiotów dużych (powyżej 250 pracujących), których oceny są zbliżone do formułowanych przed miesiącem. W największym stopniu poprawiły się nastroje jednostek mikro (do 9 pracujących), choć nadal są najbardziej niekorzystne. W większości badanych branż opinie przedsiębiorstw dotyczące koniunktury są mniej negatywne niż w grudniu ub. roku, z wyjątkiem jednostek z branży tekstylia, odzież, obuwie, gdzie nastroje są podobne jak przed miesiącem. Mniej pesymistyczne są oceny bieżącej sprzedaży oraz bieżącej sytuacji finansowej formułowane przez ogół przedsiębiorstw. Negatywne przewidywania w tych obszarach są zbliżone do zgłaszanych przed miesiącem. Jednostki sygnalizują możliwość ograniczenia zatrudnienia oraz wzrostu cen towarów.

Wśród barier utrudniających działalność badanych przedsiębiorstw w styczniu br. najbardziej dotkliwe pozostają niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz koszty zatrudnienia. Do istotnych utrudnień należą także niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W skali miesiąca w największym stopniu wzrosła uciążliwość kosztów zatrudnienia, a spadła niedostatecznego popytu. W porównaniu z sytuacją sprzed roku najbardziej zwiększyło się znaczenie niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej, a zmniejszyła się dotkliwość niedoboru pracowników oraz zbyt dużej konkurencji na rynku.

Przedsiębiorstwa handlu detalicznego spodziewają się, że w styczniu br. negatywny wpływ **pandemii COVID-19** na ich działalność będzie podobny jak w grudniu ub. roku: ok. 34% jednostek przewiduje, że skutki pandemii będą poważne (wobec ok. 33% przed miesiącem), a blisko 12% – że będą zagrażać stabilności firmy (wobec ok. 17%). Przedsiębiorstwa szacują, że spadek zamówień na towary składanych przez klientów w styczniu br. zostanie nieco ograniczony (do 9% z 11% miesiąc wcześniej). Ponad 54% przedsiębiorstw deklaruje, że w przypadku utrzymania obowiązujących ograniczeń związanych ze zwalczaniem pandemii może przetrwać powyżej 6 miesięcy (wobec ponad 46% przed miesiącem), blisko 22% – od 4 do 6 miesięcy (wobec 23%), ok. 20% – od 2 do 3 miesięcy (wobec ponad 20%), a ponad 4% – najwyżej miesiąc (wobec ok. 11%). Przedsiębiorstwa spodziewają się, że w styczniu br. zatrudnienie zostanie zredukowane o ok. 1%.

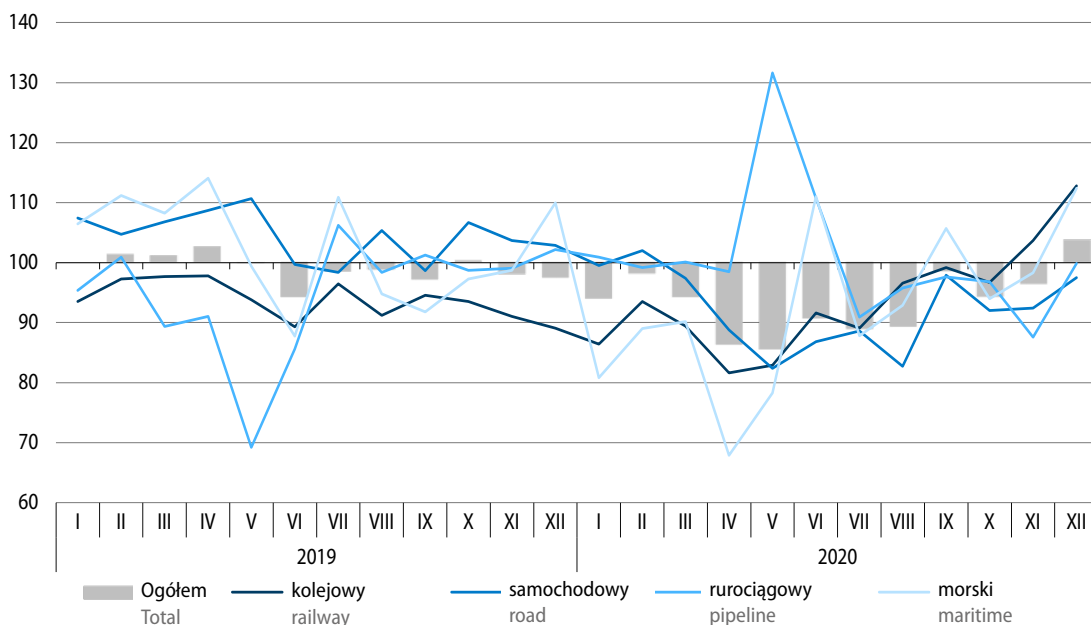
Transport Transport

W 2020 r. w drugim roku z rządu zmniejszyły się przewozy ładunków, a spadek był większy niż w 2019 r. Poniżej poziomu sprzed roku kształtowały się przewozy we wszystkich kwartałach, w tym najbardziej zmniejszyły się w II kwartale, po wprowadzeniu pierwszych obostrzeń związanych z pandemią COVID-19. Dużemu ograniczeniu uległy przewozy pasażerskie (których spadek utrzymuje się od kilkunastu lat). Głęboki spadek notowano przede wszystkim w II i IV kwartale, w których wprowadzano ograniczenia w przemieszczaniu się i przekraczaniu granic, pasażerskich połączeniach lotniczych oraz połączeniach w transporcie lądowym.

Przewozy ładunków ogółem w 2020 r. wyniosły 557,5 mln ton, tj. o 6,8% mniej niż rok wcześniej (wobec spadku o 1,0% w 2019 r.). Spadek przewozów notowano we wszystkich rodzajach transportu – kolejowym o 6,6%, samochodowym o 8,0%, rurociągowym o 0,2% oraz morskim o 8,1%. W grudniu 2020 r., po raz pierwszy od października 2019 r., przetransportowano więcej ładunków niż przed rokiem – o 3,6% (wobec spadku o 3,6% w listopadzie 2020 r.). W drugim miesiącu z rządu wzrosły przewozy ładunków transportem kolejowym (o 12,8% wobec wzrostu o 3,7% przed miesiącem); utrzymał się natomiast spadek przewozów transportem samochodowym, ale był mniejszy niż w listopadzie 2020 r. (2,5% wobec 7,6%).

Wykres 35. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 35. Transport of goods by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

Tablica 34. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
 Table 34. Transport of goods by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	XII 2020			I–XII 2020	
	w tys. ton in thousand tonnes	XI 2020=100	XII 2019=100	w tys. ton in thousand tonnes	I–XII 2019=100
Ogółem Total	48314	97,7	103,6	557533	93,2
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	19306	95,5	112,8	218315	93,4
Samochodowy Road	23516	96,1	97,5	278459	92,0
Rurociągowy Pipeline	4752	119,1	99,9	52268	99,8
Morski Maritime	653	95,6	112,4	7575	91,9

Obroty ładunkowe w portach morskich w 2020 r. wyniosły 88,5 mln ton, tj. o 5,7% mniej niż w 2019 r. (kiedy notowano wzrost o 2,3%). Wzrosły obroty ładunków masowych suchych (o 2,3%, przy spadku przeładunku węgla i koksu o 21,5%). W przypadku pozostałych rodzajów ładunków obserwowano spadek, w tym najgłębszy dotyczył ładunków masowych ciekłych (o 16,3%, w tym ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 21,7%).

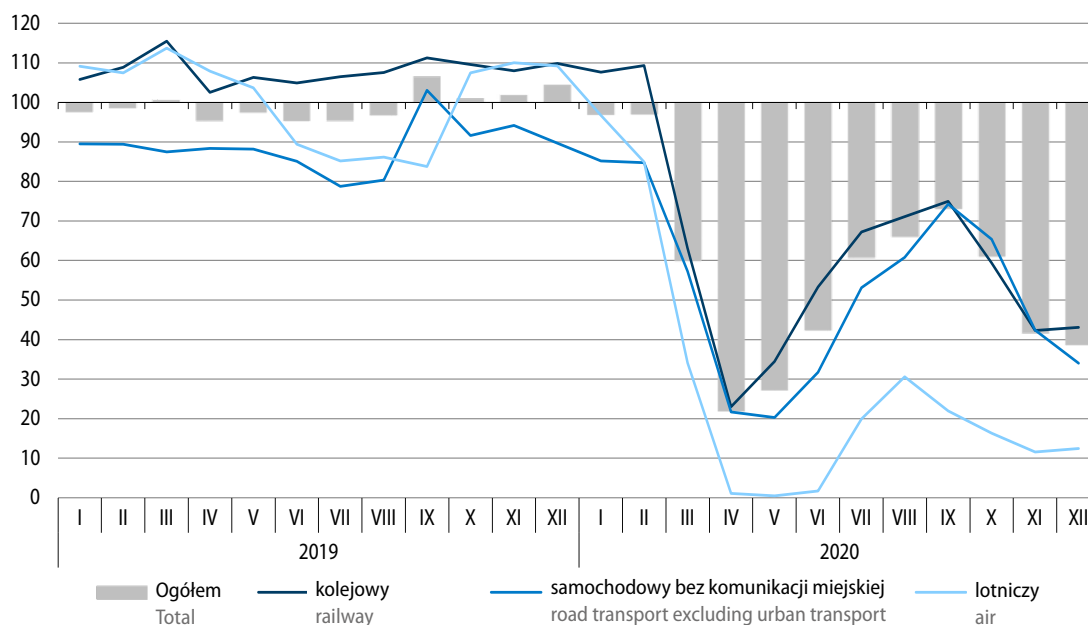
W grudniu 2020 r. w portach morskich przeładowano 7,4 mln ton ładunków, tj. o 1,2% więcej niż rok wcześniej (wobec spadku o 3,4% w listopadzie 2020 r.). Utrzymał się, obserwowany od września 2020 r., wzrost obrotów ładunków masowych suchych (wyniósł 23,1%, przy spadku przeładunków węgla i koksu o 13,5%). Po spadku w poprzednim miesiącu, wzrosły przeładunki ładunków tocznych (o 22,7%) oraz drobnicowych (o 8,0%). Odnotowano natomiast spadek przeładunków kontenerów (o 8,5%, po wzroście przed miesiącem). W drugim miesiącu z rzędu obniżyły się obroty ładunków masowych ciekłych (o 21,6%, w tym ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 23,0%).

W 2020 r. przewieziono ogółem o 43,1% mniej **pasażerów** niż w 2019 r. (kiedy spadek wyniósł 1,1%). Znaczny spadek przewozów notowano we wszystkich rodzajach transportu, w tym w transporcie samochodowym o 47,4%, a w kolejowym o 38,1%. W transporcie lotniczym, na który ograniczenia związane z pandemią COVID-19 wpłynęły w największym stopniu, spadek był najgłębszy i wyniósł 75,6%.

W grudniu 2020 r. utrzymał się znaczny spadek przewozów pasażerskich i był nieco większy niż w listopadzie 2020 r. (61,4% wobec 58,4%). Nieznacznie zmniejszyła się skala spadku przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym (do 56,9% z 57,7% przed miesiącem) oraz lotniczym (do 87,5% z 88,4%), pogłębił się natomiast spadek w transporcie samochodowym (do 66,0% z 57,8%).

Wykres 36. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 36. Transport of passengers by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

Tablica 35. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu

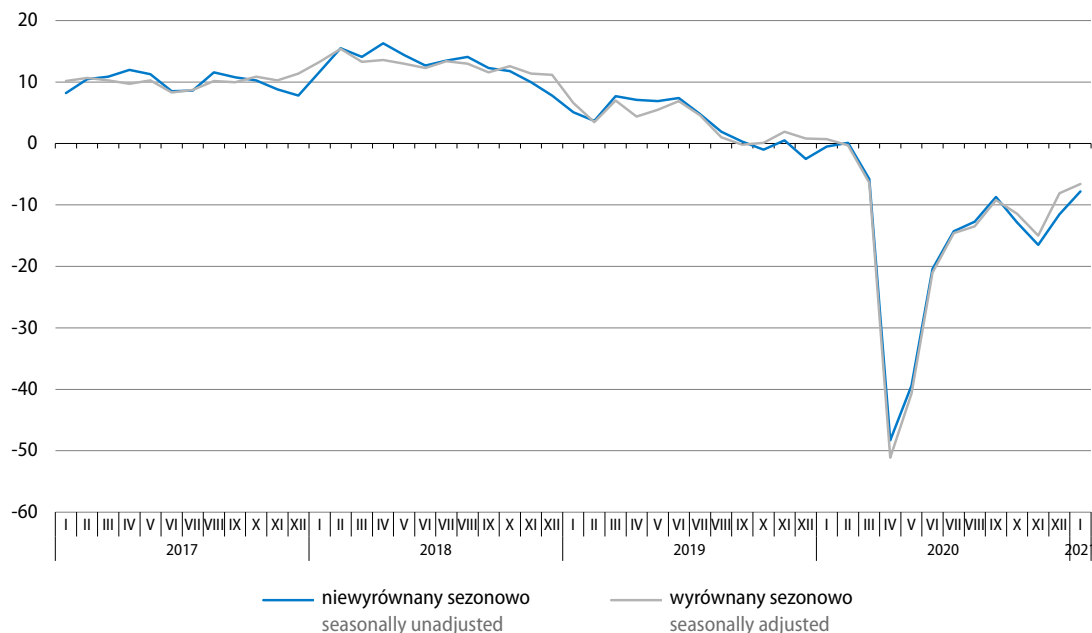
Table 35. Transport of passengers by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	XII 2020			I–XII 2020	
	w tys. pasażerów in thousand passengers	XI 2020=100	XII 2019=100	w tys. pasażerów in thousand passengers	I–XII 2019=100
Ogółem^a Total^a	19699	87,7	38,6	352741	56,9
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	12010	96,7	43,1	207550	61,9
Samochodowy Road	7505	76,0	34,0	140248	52,6
Lotniczy ^b Air ^b	143	105,1	12,5	4065	24,4

a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej. b łącznie z przewozami obcych przewoźników lotniczych, mających agencje w Polsce.

a Excluding transports by urban road transport fleet. b Including carriage realised by foreign air transport carriers with branch offices in Poland.

Wykres 37. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
 Chart 37. General business climate indicators in transportation and storage

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany mniej pesymistycznie niż w poprzednim miesiącu. Poprawiły się wskazania przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10–49 osób oraz, najbardziej, powyżej 250 osób. Wyraźnie pogorszyły się opinie podmiotów mikro (do 9 pracujących) oraz, w mniejszym stopniu, jednostek o liczbie pracujących 50–249 osób. Wśród ogółu przedsiębiorstw mniej negatywne niż w grudniu ub. roku są oceny bieżące popytu oraz sprzedaży; znacznie poprawiły się przewidywania w tym zakresie. Niekorzystne oceny dotyczące bieżącej sytuacji finansowej są zbliżone do formułowanych przed miesiącem, przy mniej pesymistycznych przewidywaniach. Dyrektorzy jednostek planują ograniczenie zatrudnienia oraz przewidują wzrost cen.

Wśród utrudnień w prowadzeniu działalności w styczniu br. nadal najbardziej odczuwalna jest niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. Istotną barierę stanowią koszty zatrudnienia, a także wysokie obciążenia na rzecz budżetu, wskazywane równie często jak przed miesiącem. W skali miesiąca nieco wzrosła uciążliwość niejasnych, niespójnych i niestabilnych przepisów prawnych, a zmalała – niedostatecznego popytu. W porównaniu do wskaźników sprzed roku najbardziej zwiększyła się dotkliwość niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej, a zmniejszyła – niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

Nie zmieniła się w znacznym stopniu skala obaw przedsiębiorstw sekcji transport i gospodarka magazynowa przed negatywnym wpływem **pandemii COVID-19** na ich działalność. Poważnych konsekwencji spodziewa się ok. 29% jednostek (wobec ok. 34% przed miesiącem), a ok. 14% przedsiębiorstw skutków zagrażających stabilności firmy (wobec ok. 10%). Przedsiębiorstwa szacują, że spadek otrzymanych przez nie zamówień na usługi w styczniu br. wyniesie ok. 17%, tj. będzie nieco słabszy od przewidywanego w grudniu ub. roku (ok. 19%). Nieco lepsze niż przed miesiącem są perspektywy przetrwania przedsiębiorstw w przypadku utrzymania aktualnych obostrzeń związanych z pandemią. Możliwość przetrwania powyżej 6 miesięcy deklaruje ok. 53% podmiotów (wobec ok. 51% w grudniu ub. roku), od 4 do 6 miesięcy ok. 19% (wobec ok. 14%), od 2 do 3 miesięcy ok. 20% (wobec ok. 25%), a nie dłużej niż miesiąc – ok. 8% (wobec ok. 9%). Przedsiębiorcy zapowiadają ograniczenie zatrudnienia o ok. 2%.

Usługi biznesowe

Business services

W 2020 r. obroty¹ w większości badanych grupowań **usług biznesowych**² wzrosły, ale w mniejszym stopniu niż w roku poprzednim.

W porównaniu z 2019 r. najbardziej zwiększyły się obroty w pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 21,5%). Wzrost obserwowano również m.in. w działalności usługowej w zakresie informacji (o 18,0%), działalności związanej z architekturą i inżynierią; badaniami i analizami technicznymi (o 14,9%), działalności związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (o 10,8%). Spadek obrotów, po wzroście w poprzednim roku, notowano natomiast w działalności związanej z zatrudnieniem (o 8,5%), działalności wydawniczej (o 6,6%) oraz w reklamie, badaniu rynku i opinii publicznej (o 5,0%).

W IV kwartale 2020 r. w przeważającej liczbie grupowań dynamika obrotów była lepsza niż w III kwartale. Umocniło się tempo wzrostu m.in. w działalności usługowej w zakresie informacji (do 24,6%), pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (do 23,7%), działalności związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (do 16,1%) oraz w zakresie administracyjnej obsługi biura i pozostałej działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej (do 12,5%). Wzrost obrotów, ale słabszy niż w poprzednim kwartale, notowano także m.in. w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (2,6%) oraz działalności detektywistycznej i ochroniarskiej (2,0%). Po spadku w III kwartale wzrosły również obroty w reklamie, badaniu rynku i opinii publicznej (o 4,5%) oraz w usługach prawnych, rachunkowo-księgowych i doradztwa podatkowego; usługach doradztwa związanych z zarządzaniem (o 1,7%). Mniejszy niż w III kwartale był spadek obrotów w działalności związanej z zatrudnieniem (wyniósł 3,3%), a głębszy w działalności wydawniczej (do 7,5%).

1 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

2 Usługi biznesowe to usługi związane z obsługą działalności gospodarczej. Badaniem objęto wybrane grupowania Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, tj.: z sekcji Informacja i komunikacja działały: działalność wydawnicza, działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana, działalność usługowa w zakresie informacji; sekcję Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; z sekcji Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna: dział działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe, grupę doradztwo związane z zarządzaniem oraz działały: działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne; reklama, badanie rynku i opinii publicznej; pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; z sekcji Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca działały: działalność związana z zatrudnieniem; działalność detektywistyczna i ochroniarska, grupę sprzątanie obiektów oraz dział działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej.

Tablica 36. Dynamika obrotów w grupowaniach usług biznesowych
 Table 36. Indices of turnover in business services

Wyszczególnienie Specification	2019					2020				
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100									
Działalność wydawnicza Publishing activities	100,8	100,5	106,1	106,4	103,8	94,2	88,4	97,4	92,5	93,4
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana Computer programming, consultancy and related activities	114,0	121,2	116,5	110,2	115,2	110,6	107,3	108,5	116,1	110,8
Działalność usługowa w zakresie informacji Information service activities	138,3	132,2	122,9	119,1	127,2	117,2	114,8	114,6	124,6	118,0
Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne Architectural and engineering activities; technical testing and analyses	125,7	119,7	119,9	127,0	123,2	125,2	122,6	107,0	108,9	114,9
Reklama, badanie rynku i opinii publicznej Advertising and market research	106,4	101,5	105,2	101,0	103,2	95,7	79,6	99,9	104,5	95,0
Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Other professional, scientific and technical activities	119,0	126,7	129,7	112,4	121,4	122,6	116,9	122,6	123,7	121,5
Działalność związana z zatrudnieniem Employment activities	109,1	102,8	98,8	99,3	102,3	95,7	85,7	88,1	96,7	91,5
Działalność detektywistyczna i ochroniarska Security and investigation activities	111,5	112,2	114,0	111,2	112,2	111,7	103,0	102,9	102,0	104,8
Sprzątanie obiektów Cleaning activities	107,8	110,8	113,2	115,2	111,8	110,6	104,3	105,4	103,7	105,9
Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej Office administrative, office support and other business support activities	109,3	112,6	117,1	112,7	112,9	110,8	97,5	106,8	112,5	107,1
Usługi prawne, rachunkowo-księgowo i doradztwa podatkowego; usługi doradztwa związane z zarządzaniem Legal and accounting activities and management consultancy activities	113,9	112,7	126,4	114,8	116,8	114,0	100,4	92,3	101,7	101,6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Real estate activities	103,2	108,2	103,0	108,2	105,7	99,7	101,2	111,0	102,6	103,5

Handel zagraniczny Foreign trade

U w a g a. Dane na temat obrotów z krajami Unii Europejskiej ogółem (zarówno dla 2020 r., jak i 2019 r.) dotyczą 27 krajów członkowskich (bez Wielkiej Brytanii). Wymiana z Wielką Brytanią jest ujęta w obrotach z krajami rozwiniętymi.

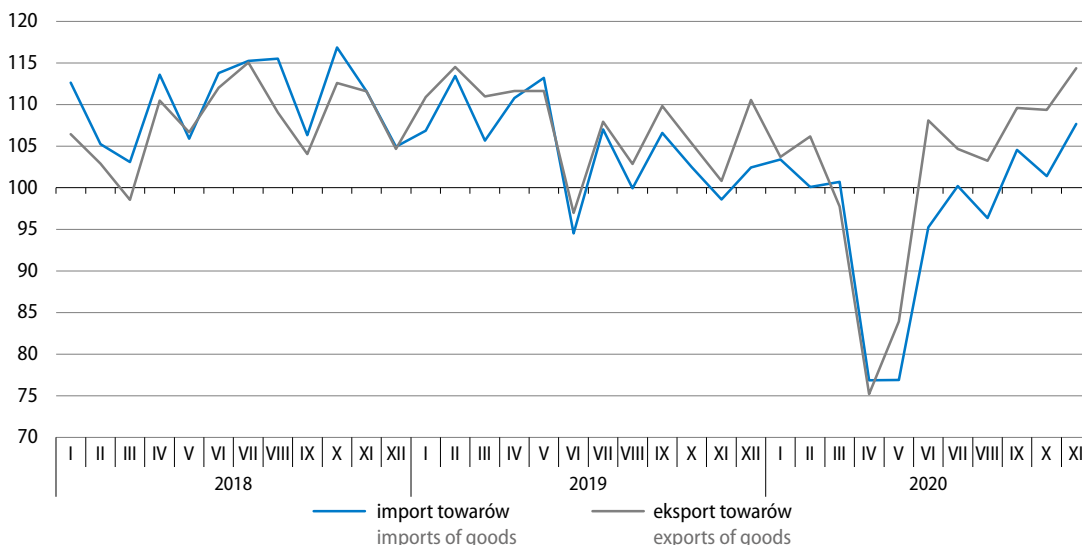
W okresie styczeń–listopad 2020 r. w obrotach towarowych z zagranicą wyrażonych w złotych odnotowano niewielki wzrost eksportu w skali roku, przy spadku importu. Eksport do wszystkich grup krajów był wyższy niż przed rokiem. Po stronie importu obserwowano głęboki spadek wartości towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej oraz (znacznie mniejszy) z krajów rozwiniętych, przy wzroście importu z krajów rozwijających się. Wymiana ogółem zamknęła się dodatnim saldem dużo wyższym niż przed rokiem. W okresie styczeń–październik 2020 r. zarówno eksport, jak i import w cenach stałych obniżyły się w skali roku; wskaźnik terms of trade kształtował się korzystniej niż rok wcześniej.

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) w okresie styczeń–listopad 2020 r. zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r. o 1,5% do 960,8 mld zł, natomiast import spadł o 3,3% do 909,8 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 51,0 mld zł (wobec 5,6 mld zł przed rokiem).

Eksport **w cenach stałych** w okresie dziesięciu miesięcy 2020 r. zmniejszył się w skali roku o 2,2%, a import spadł o 3,6%. Niższy niż przed rokiem był wolumen eksportu do krajów rozwiniętych (o 3,3%, w tym do krajów UE o 2,6%), wyższy natomiast do krajów rozwijających się (o 9,1%) oraz do krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 2,2%). Po stronie importu wolumen towarów sprowadzanych z krajów rozwiniętych obniżył się (o 7,5%, w tym z krajów UE o 6,9%), natomiast z krajów rozwijających się wzrósł (o 4,8%), a z krajów Europy Środkowo-Wschodniej utrzymał się na poziomie sprzed roku.

Wykres 38. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 38. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

Tablica 37. Obroty towarowe handlu zagranicznego

Table 37. Foreign trade turnover of goods

Wyszczególnienie Specification	I–XI 2020						I–XI 2019	I–XI 2020
	w mln zł in PLN millions	w mln EUR in EUR millions	w mln USD in USD millions	I–XI 2019=100				
				zł PLN	EUR EUR	USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	960800,1	217138,3	245699,0	101,5	98,6	99,4	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	829306,6	187436,4	212101,0	100,8	97,9	98,7	86,9	86,3
w tym Unia Europejska of which European Union	710145,8	160498,0	181666,6	101,2	98,3	99,1	74,2	73,9
w tym strefa euro of which euro area	556174,7	125681,4	181666,6	102,0	99,1	99,9	57,6	57,9
Kraje rozwijające się Developing countries	73843,9	16678,7	18863,8	110,3	107,1	108,0	7,1	7,7
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	57649,6	13023,2	14734,2	101,5	98,6	99,4	6,0	6,0
Import^a Imports^a	909789,1	205757,8	232678,7	96,7	94,0	94,7	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	589623,3	133381,6	150781,3	95,2	92,5	93,2	65,9	64,8
w tym Unia Europejska of which European Union	501718,0	113496,9	128323,6	95,3	92,6	93,3	56,0	55,1
w tym strefa euro of which euro area	415496,3	93980,1	106259,1	95,5	92,8	93,5	46,3	45,7
Kraje rozwijające się Developing countries	263702,5	59574,2	67445,5	106,1	103,0	103,9	26,4	29,0
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	56463,3	12802,1	14451,8	77,6	75,7	76,1	7,7	6,2
Saldo Balance	51011,0	11380,5	13020,4	.	.	.	.	.
Kraje rozwinięte Developed countries	239683,3	54054,9	61319,8	.	.	.	.	.
w tym Unia Europejska of which European Union	208427,8	47001,2	53342,9	.	.	.	.	.
w tym strefa euro of which euro area	140678,4	31701,3	53342,9	.	.	.	.	.
Kraje rozwijające się Developing countries	-189858,5	-42895,5	-48581,7	.	.	.	.	.
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	1186,3	221,1	282,4	.	.	.	.	.

a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnalnej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–listopad 2020” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/100/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_okresie_i..._2.pdf

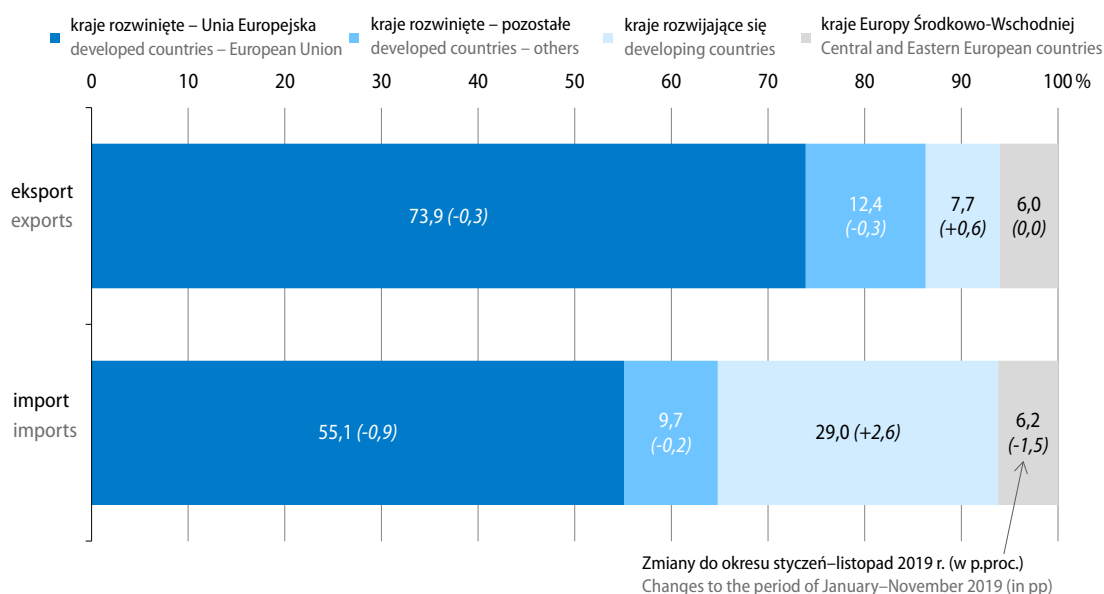
a Data on imports by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in in January–November 2020' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/103/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_coun-tries_in_january_....pdf

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w okresie styczeń–październik 2020 r. wzrosły w skali roku o 2,5%, a towarów importowanych spadły o 0,8%. Wskaźnik **terms of trade** w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 103,3 (wobec 101,3 w analogicznym okresie 2019 r.). Znacznie korzystniejsze niż rok wcześniej były uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wskaźnik terms of trade wyniósł 128,2 (wobec 103,5 przed rokiem). W wymianie towarowej z krajami rozwiniętymi wskaźnik nie uległ zmianie w porównaniu z okresem styczeń–październik 2019 r. i wyniósł 101,1 (w tym w obrotach z krajami UE zwiększył ze 101,0 do 101,4). Mniej korzystne niż przed rokiem były uwarunkowania cenowe w wymianie z krajami rozwijającymi się (100,2 wobec 102,1).

Wykres 39. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–listopad 2020 r.

Chart 39. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–November 2020

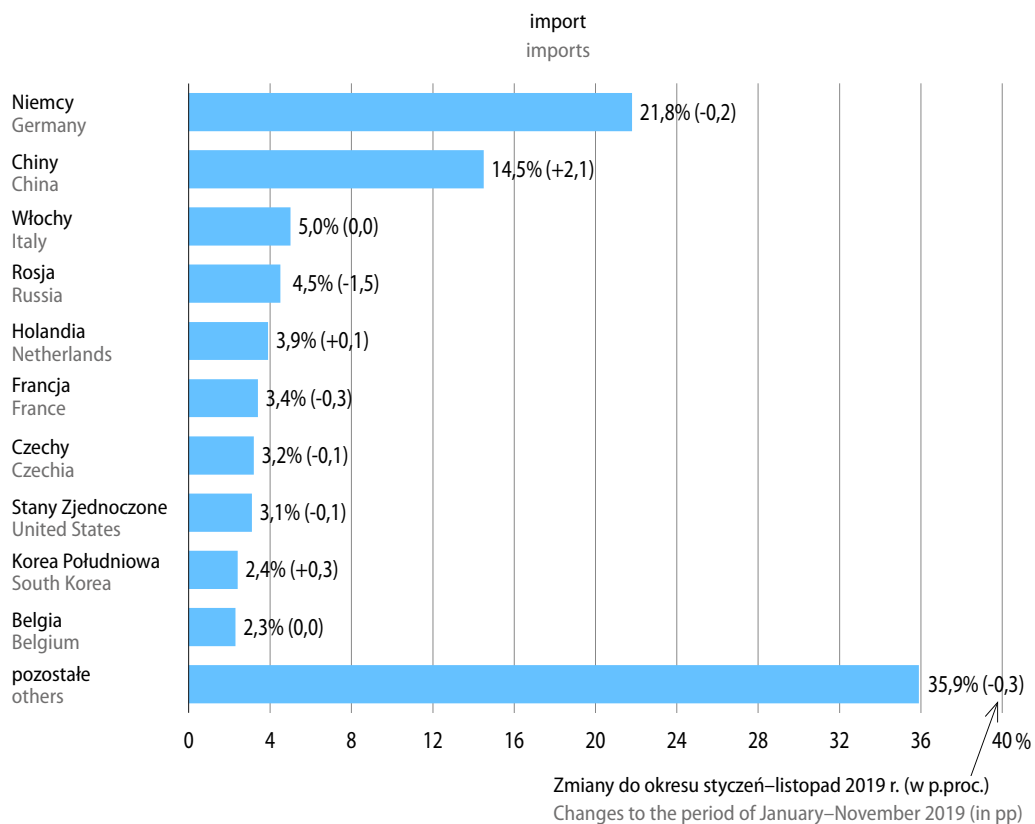
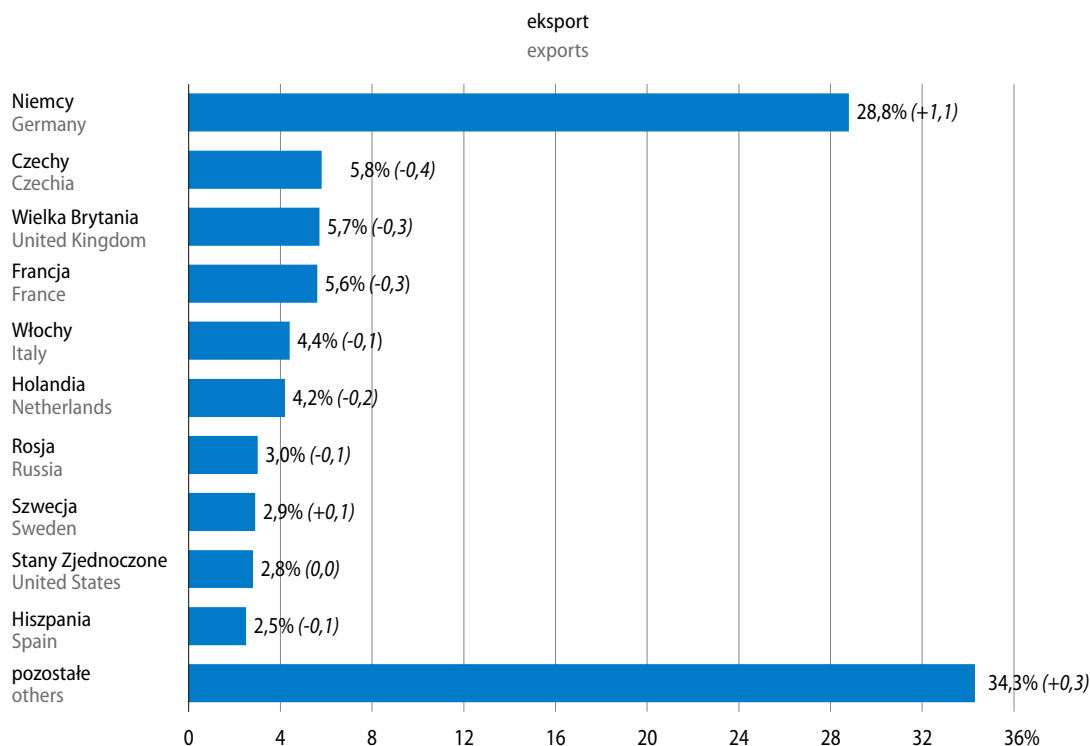
W **strukturze geograficznej obrotów** w okresie styczeń–listopad 2020 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r., po obu stronach wymiany zmniejszył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE), a wzrósł – krajów rozwijających się. Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem nie uległ zmianie, zmniejszył się natomiast w imporcie ogółem.

Eksport do **krajów rozwiniętych** był nieco wyższy niż rok wcześniej – o 0,8% do 829,3 mld zł, natomiast import z tych krajów zmniejszył się o 4,8% do 589,6 mld zł. Dodatnie saldo wyniosło 239,7 mld zł (wobec 203,2 mld zł w analogicznym okresie 2019 r.). Udział krajów rozwiniętych w eksporcie ogółem obniżył się z 86,9% przed rokiem do 86,3%, a w imporcie ogółem zmniejszył się z 65,9% do 64,8%.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** wzrósł o 1,2% i wyniósł 710,1 mld zł, a import z tych krajów spadł o 4,7% do 501,7 mld zł. Dodatnie saldo wymiany ukształtowało się na wyższym poziomie niż przed rokiem (208,4 mld zł wobec 175,3 mld zł). Udział krajów UE w obrotach ogółem zmniejszył się po stronie eksportu z 74,2% przed rokiem do 73,9%, a po stronie importu obniżył się z 56,0% do 55,1%.

Wykres 40. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–listopad 2020 r.

Chart 40. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–November 2020

Obroty z **Niemcami**, naszym głównym partnerem handlowym, w okresie styczeń–listopad 2020 r. wzrosły w skali roku po stronie eksportu (o 5,4% do 276,4 mld zł), natomiast obniżyły się po stronie importu (o 4,3% do 198,2 mld zł). Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 78,2 mld zł (wobec 55,1 mld zł przed rokiem). Udział Niemiec w eksporcie ogółem wzrósł w skali roku o 1,1 p.proc. do 28,8%, a w imporcie ogółem obniżył się o 0,2 p.proc. do 21,8%. W wymianie z Niemcami, wg grup towarowych SITC, ponad dwukrotnie wyższy niż przed rokiem był eksport urządzeń i aparatów elektrycznych, gdzie indziej niewymienionych, ani niewłączonych. Zarówno po stronie eksportu, jak i importu obniżyła się natomiast wartość m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz pojazdów samochodowych do przewozu osób.

Spośród pozostałych krajów UE, będących głównymi partnerami handlowymi Polski, wzrost eksportu odnotowano do Szwecji i Hiszpanii (odpowiednio o 5,2% i o 0,7%), natomiast jego ograniczenie obserwowano m.in. w wymianie z Czechami (o 3,7%), Francją (o 2,8%), Włochami (o 2,3%) oraz z Holandią (o 1,6%). Po stronie importu obniżyła się wartość towarów sprowadzanych z Francji (o 8,9%), Czech (o 7,5%), Włoch (o 4,8%) oraz Belgii (o 4,7%), a wzrosła – z Holandii (o 1,1%).

Wśród krajów rozwiniętych spoza UE w okresie jedenastu miesięcy 2020 r. eksport wzrósł m.in. do Stanów Zjednoczonych (o 2,3%), a spadł do Wielkiej Brytanii (o 3,3%). Po stronie importu obniżyła się wartość towarów sprowadzanych m.in. ze Stanów Zjednoczonych (o 5,3%), a zwiększyła się z Korei Południowej (o 10,5%).

W obrotach towarowych z **krajami Europy Środkowo-Wschodniej** w okresie styczeń–listopad 2020 r. eksport był o 1,5% większy niż przed rokiem i wyniósł 57,6 mld, natomiast znacznie obniżył się import – o 22,4% do 56,5 mld zł. Obroty z tą grupą krajów zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 1,2 mld zł (wobec minus 15,9 mld zł przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 6,0%, a w imporcie ogółem zmniejszył się z 7,7% do 6,2%.

Niższe niż przed rokiem były obroty z **Rosją**, głównym partnerem handlowym Polski z tej grupy krajów. Eksport zmniejszył się w niewielkim stopniu – o 1,8% do 28,8 mld zł, natomiast znacznie spadł import – o 27,1% do 41,2 mld zł. Kwota ujemnego salda wymiany zmniejszyła się z minus 27,2 mld zł przed rokiem do minus 12,4 mld zł. Udział Rosji obniżył się po obu stronach wymiany – w eksporcie ogółem o 0,1 p.proc. do 3,0%, a w imporcie ogółem o 1,5 p.proc. do 4,5%. W wymianie z Rosją, według klasyfikacji SITC, obniżył się eksport m.in. leków oraz preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych lub toaletowych (z wyjątkiem mydeł) oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, a wzrósł maszyn do automatycznego przetwarzania danych i części do nich. Po stronie importu m.in. znacznie zmniejszyła się wartość sprowadzanych przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych, a także surowych olejów ropy naftowej (tj. grupy stanowiącej ponad 44% importu z Rosji).

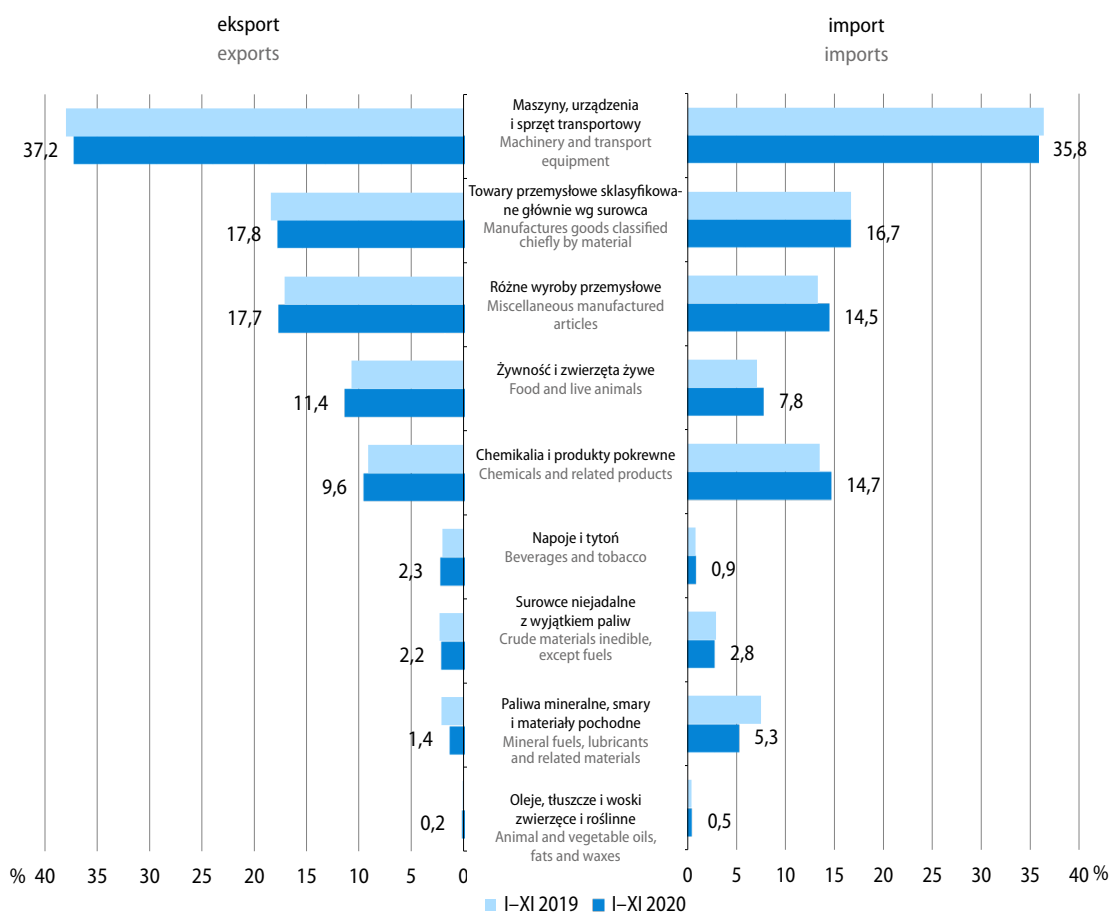
Obroty z **krajami rozwijającymi się** wzrosły w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2020 r. w większym stopniu po stronie eksportu (o 10,3% do 73,8 mld zł) niż importu (o 6,1% do 263,7 mld zł). Ujemne saldo pogłębiło się z minus 181,7 mld zł przed rokiem do minus 189,9 mld zł. Udział krajów rozwijających się zwiększył się w skali roku po obu stronach wymiany – w eksporcie ogółem o 0,6 p.proc. do 7,7%, a w imporcie ogółem o 2,6 p.proc. do 29,0%. Wśród partnerów handlowych Polski z tej grupy krajów, odnotowano m.in. wzrost obrotów z **Chinami** – po stronie eksportu o 18,9% do 12,0 mld zł, a po stronie importu o 13,1% do 131,5 mld zł. Spośród towarów (wg klasyfikacji SITC) prawie czterokrotnie zwiększyła się wartość eksportu do Chin silników i siłowników, nieelektrycznych oraz części do nich, a także m.in. drewna surowego oraz mleka, śmietany i produktów mleczarskich innych niż masło lub ser; zmniejszyła się natomiast wartość eksportowanej miedzi oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Spośród towarów sprowadzanych z tego kraju wzrosła m.in. wartość dóbr z grupy: maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych oraz pozostała aparatura i urządzenia elektryczne.

Tablica 38. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC
 Table 38. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie Specification	I–XI 2020		I–XI 2019	
	w mln zł in PLN millions	I–XI 2019=100	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	960800,1	101,5	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	109285,2	108,3	11,4	10,7
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	21917,4	118,7	2,3	2,0
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	20900,7	97,9	2,2	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	14342,8	71,0	1,4	2,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	1638,9	124,4	0,2	0,1
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	92726,7	107,8	9,6	9,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	170689,7	98,3	17,8	18,4
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	357886,0	99,5	37,2	38,0
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	169547,5	104,6	17,7	17,1
Import Imports	909789,1	96,7	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	70892,6	106,6	7,8	7,1
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	8442,7	116,9	0,9	0,8
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	25522,7	93,5	2,8	2,9
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	48397,2	68,9	5,3	7,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	4224,3	123,2	0,5	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	133967,8	105,2	14,7	13,5
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	151606,3	96,4	16,7	16,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	326113,7	95,2	35,8	36,4
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	131988,5	105,7	14,5	13,3

Wykres 41. Udział wybranych sekcji towarowych (wg SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem w okresie styczeń–listopad 2020 r.

Chart 41. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover in the period of January–November 2020

W wymianie towarowej ogółem, **wg nomenklatury SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2019 r., po obu stronach wymiany wzrosła wartość m.in. żywności i zwierząt żywych, chemikaliów i produktów pokrewnych oraz różnych wyrobów przemysłowych, tj. sekcji o znacznym udziale w obrotach ogółem. Ograniczeniu uległa natomiast m.in. wymiana w sekcjach posiadających największy udział w obrotach towarowych ogółem, a więc maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca. W strukturze towarowej obrotów, po stronie eksportu najbardziej wzrósł udział sekcji żywność i zwierzęta żywe oraz chemikalia i produkty pokrewne, a obniżył się udział sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz paliwa mineralne, smary i materiały pochodne. W imporcie natomiast najbardziej wzrósł udział sekcji chemikalia i produkty pokrewne oraz różne wyroby przemysłowe, a zmniejszył się udział sekcji paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.

Eksport **produktów rolno-spożywczych** (według CN) w okresie styczeń–listopad 2020 r. wzrósł w skali roku o 10,1% i wyniósł 138,4 mld zł, a import zwiększył się o 7,8% do 90,4 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 48,0 mld zł (wobec 41,9 mld zł w analogicznym okresie 2019 r.). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się po stronie eksportu z 13,3% do 14,4%, a po stronie importu – z 8,9% do 9,9%. Po obu stronach wymiany odnotowano wzrost obrotów tymi towarami ze wszystkimi grupami krajów. Eksport do krajów rozwijających się był wyższy niż przed rokiem o 26,4%, do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 13,3%, a do krajów rozwiniętych o 8,2% (w tym do krajów UE – o 7,4%). Wartość towarów rolno-spożywczych sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększyła się o 14,0%, z krajów rozwijających się o 11,8%, a z krajów rozwiniętych o 6,6% (w tym z UE o 6,7%).

Tablica 39. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)
 Table 39. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie Specification	I–XI 2020						I–XI 2019	I–XI 2020
	w mln zł in PLN millions	w mln EUR in EUR millions	w mln USD in USD millions	I–XI 2019=100				
				zł PLN	EUR EUR	USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	138398,3	31273,7	35316,8	110,1	106,9	107,6	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	74423,8	16810,1	18989,7	112,8	109,5	110,2	52,5	53,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	38470,1	8696,6	9812,2	98,8	96,0	96,5	31,0	27,8
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	23205,0	5247,9	5928,7	122,2	118,8	119,6	15,1	16,8
Oleje i tłuszcze Fats and oils	2299,3	519,0	586,1	125,0	121,3	122,1	1,4	1,6
Import Imports	90388,7	20439,5	23058,3	107,8	104,8	105,3	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	39198,5	8853,8	10005,9	112,8	109,5	110,3	41,5	43,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	22974,2	5197,8	5858,7	97,7	95,0	95,4	28,0	25,4
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	23532,4	5328,7	5997,6	108,6	105,7	105,8	25,9	26,0
Oleje i tłuszcze Fats and oils	4683,6	1059,2	1196,1	120,7	117,4	118,2	4,6	5,2
Saldo Balance	48009,6	10834,2	12258,5	.	.	.	.	.
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	35225,2	7956,4	8983,9	.	.	.	.	.
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	15496,0	3498,8	3953,5	.	.	.	.	.
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	-327,4	-80,8	-69,0	.	.	.	.	.
Oleje i tłuszcze Fats and oils	-2384,3	-540,2	-610,0	.	.	.	.	.

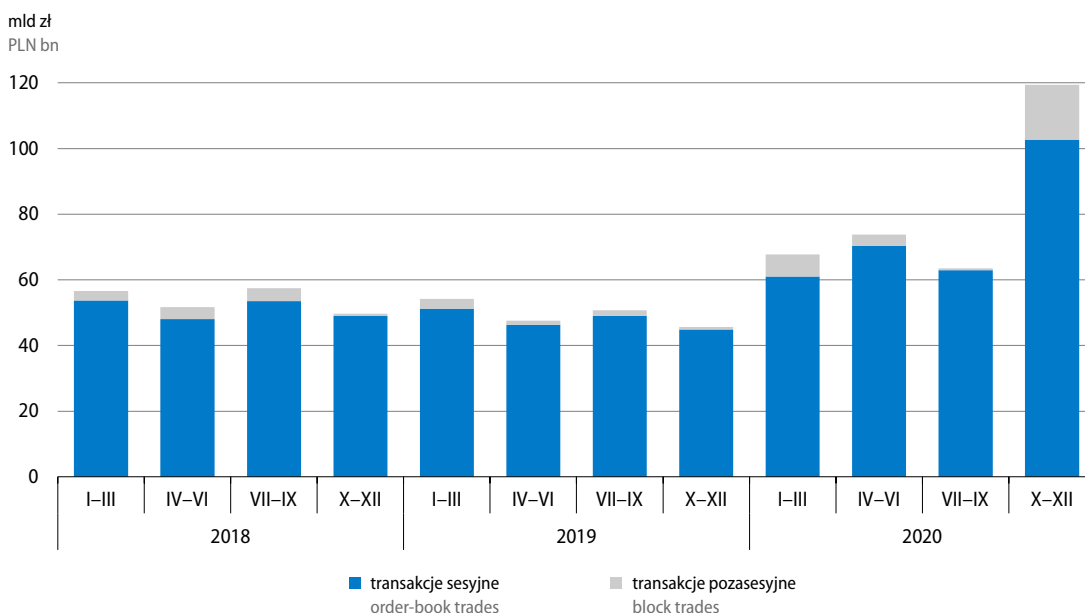
W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem jedenastu miesięcy 2019 r., zmniejszył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 58,2% do 56,5%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 15,8% do 15,7%), a wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 26,1% do 27,8%). Było to efektem wyższego niż rok wcześniej importu towarów konsumpcyjnych (o 3,1%), przy spadku importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (o 6,0%) oraz dóbr inwestycyjnych (o 3,9%).

Giełdowy rynek papierów wartościowych Stock exchange market

W 2020 r. na **Rynku Głównym** Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie debiutowało 7 spółek, 23 wycofały się i w rezultacie w końcu roku notowano 433 spółki (w tym 49 spółek zagranicznych). **Kapitalizacja** na ostatniej sesji w grudniu 2020 r. wyniosła 1068,7 mld zł (mniej niż na ostatniej sesji w poprzednim roku o 35,2 mld zł, tj. o 3,2%).

Łączna wartość obrotów **akcjami** w 2020 r. wyniosła 324,5 mld zł, tj. o 63,8% więcej niż rok wcześniej. W systemie transakcji sesyjnych obroty zwiększyły się o 55,2% do 297,0 mld zł, natomiast w systemie transakcji pakietowych były czterokrotnie wyższe niż w 2019 r. i wyniosły 27,4 mld zł. Wartość obrotów **prawami do akcji** wyniosła 318,9 mln zł (wobec 51,3 mln zł przed rokiem). Obroty **certyfikatami inwestycyjnymi** ukształtowały się na poziomie 54,8 mln zł (rok wcześniej 55,7 mln zł). Zwiększyły się obroty transakcji sesyjnych **produktami strukturyzowanymi** – z 1310,3 mln zł do 2775,6 mln zł oraz **ETF-ami** – ze 174,8 mln zł do 768,2 mln zł.

Wykres 42. Wartość obrotów akcjami w segmencie kasowym Rynku Głównego GPW
Chart 42. Value of shares turnover for cash segment on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange

Na zamknięciu ostatniej sesji w grudniu 2020 r. indeksy WIG i WIG-Poland były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 1,4% i o 1,3%. W sektorze dużych spółek indeks WIG20 zmniejszył się o 7,7%, natomiast w sektorze średnich spółek mWIG40 wzrósł o 1,7%. Wśród indeksów sektorowych spadek notowano m.in. w sektorze bankowym (o 29,6%), finansowym (o 25,7%) i paliwowym (o 23,6%); wzrost indeksów obserwowano natomiast m.in. w branży górniczej (o 82,1%), budowlanej (o 60,7%) oraz gier komputerowych (o 53,9%).

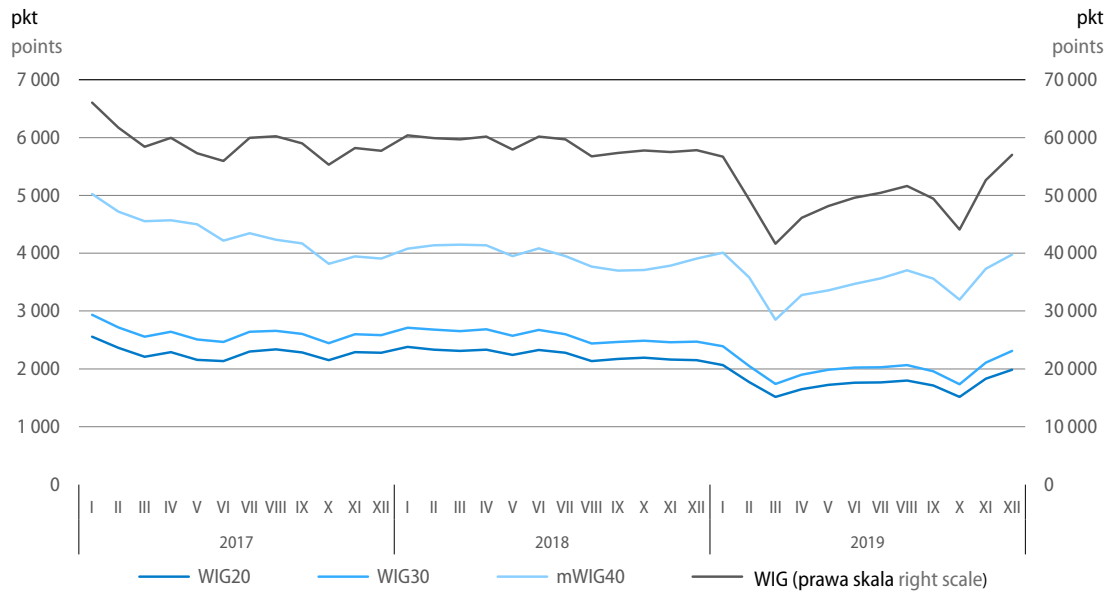
Tablica 40. Wartość indeksów giełdowych
Table 40. Values of stock indices

Wyszczególnienie Specification	2019				2020				
	stan na zamknięcie ostatniej sesji w miesiącu value at the closing of the last session of the month								
	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII	XII 2019=100
WIG	59668,0	60187,4	57320,3	57832,9	41624,6	49569,2	49411,5	57025,8	98,6
WIG-POLAND	60917,8	61462,3	58544,6	59064,2	42523,5	50648,8	50517,1	58270,5	98,7
WIG-UKRAINE	434,4	420,4	376,7	359,2	296,5	345,3	341,6	458,6	127,7
WIG-BANKI	7586,3	7908,3	7142,2	6768,4	4154,7	4157,2	3698,7	4765,3	70,4
WIG-BUDOW	2197,2	2092,9	1880,1	2278,8	1928,4	2754,0	2991,2	3662,1	160,7
WIG-CHEMIA	11569,4	10645,2	8665,9	8391,0	5980,7	8067,3	6785,0	7697,8	91,7
WIG-NRCHOM	2213,0	2245,5	2300,7	2460,4	1886,6	2119,0	2148,9	2385,9	97,0
WIG-ENERG	2335,9	2239,3	1946,7	1961,6	1219,9	1958,2	1857,9	2040,8	104,0
WIG-INFO	2243,2	2396,2	2387,6	2834,3	2663,1	3419,2	3837,2	3863,0	136,3
WIG-LEKI	5158,2	5410,9	5345,7	5197,4	3432,3	4865,5	6061,1	4682,9	90,1
WIG-GORNIC	3864,4	3580,9	2647,4	3089,8	1913,1	2894,0	3746,5	5625,5	182,1
WIG-MEDIA	4953,9	5312,9	5205,8	5375,1	4131,8	5042,8	4992,1	6042,8	112,4
WIG-MOTO	3721,0	3695,3	3458,3	3521,7	2471,2	3388,8	3765,1	3981,2	113,0
WIG-ODZIEŻ	6513,4	5716,4	5870,4	5665,1	2975,8	3719,7	3830,1	5158,7	91,1
WIG-PALIWA	7312,8	6745,6	7260,2	6489,0	4347,5	5087,8	4134,4	4954,5	76,4
WIG-SPOŻYW	3483,8	3293,7	3124,2	3126,1	2543,3	3048,2	3003,8	3641,8	116,5
WIG-TELKOM	691,4	873,4	755,6	873,6	737,8	802,3	897,1	977,0	111,8
WIG.GAMES	14380,9	15276,1	16171,8	18765,2	20415,8	30951,1	33510,6	28873,5	153,9
WIG-CEE	1133,0	1161,4	1141,4	1163,9	943,5	1118,3	1093,7	1289,5	110,8
WIG20	2312,1	2327,7	2173,3	2150,1	1512,8	1758,8	1712,7	1984,0	92,3
WIG30	2655,1	2675,6	2463,5	2472,2	1737,0	2023,7	1959,2	2312,7	93,5
mWIG40	4149,5	4082,5	3701,4	3908,2	2850,1	3468,5	3562,0	3976,5	101,7
sWIG80	11897,4	11821,2	11484,0	12044,3	10261,3	13412,0	14222,0	16096,4	133,6
WIGdiv	1098,6	1053,5	1033,5	1051,1	752,7	911,9	982,0	1102,2	104,9

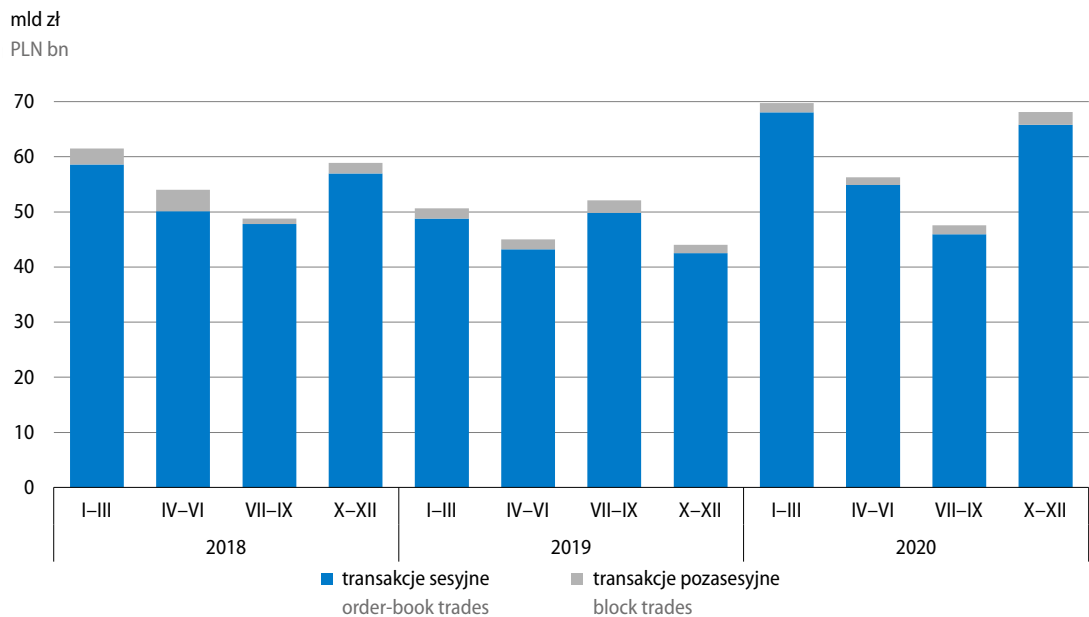
Wartość transakcji sesyjnych **kontraktami terminowymi** w 2020 r. była wyższa niż w 2019 r. o 27,3% i wyniosła 234,7 mld zł, zmniejszyła się natomiast wartość transakcji pozasesyjnych tym instrumentem – o 6,6% do 7,0 mld zł. Obroty **opcjami indeksowymi** w systemie transakcji sesyjnych zwiększyły się o 50,6% do 129,1 mln zł, natomiast w systemie transakcji pozasesyjnych spadły o 48,0% do 3,2 mln zł.

Wykres 43. Indeksy giełdowe
Chart 43. Stock indices

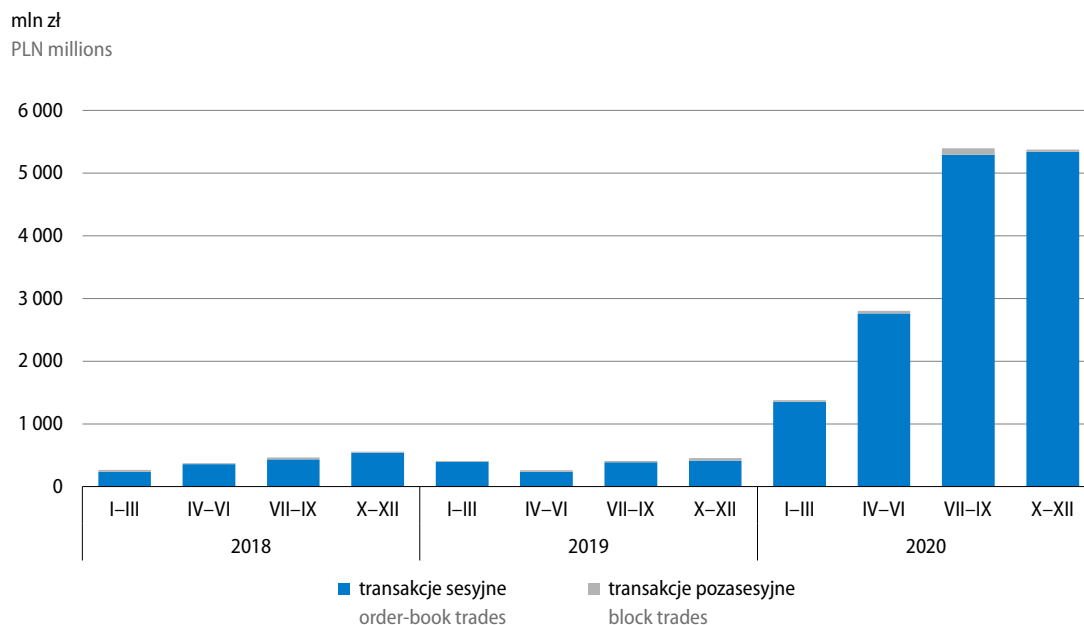
Wykres 44. Wartość obrotów kontraktami terminowymi na Rynku Głównym GPW
Chart 44. Value of future contracts turnover on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange

Na rynku **NewConnect** w 2020 r. debiutowało 14 spółek, a 16 wycofało się, w rezultacie na koniec roku notowano 373 spółki. **Kapitalizacja** tego rynku na ostatniej grudniowej sesji była dwukrotnie wyższa niż przed rokiem i wyniosła 19,8 mld zł. Wartość obrotów **akcjami** w transakcjach sesyjnych w 2020 r. wzrosła do 14,7 mld zł (z 1,4 mld zł rok wcześniej), a w transakcjach pozasesyjnych do 0,2 mld zł (z 0,1 mld zł). Nie odnotowano obrotów **prawami do akcji i prawami poboru**. Wskaźnik NCIndex na ostatniej sesji w 2020 r. wzrósł z 237,06 pkt przed rokiem do 495,11 pkt (na co wpłynął m.in. wzrost indeksów giełdowych dla sektorów: gier komputerowych, informatycznego oraz nowych technologii).

Wykres 45. Wartość obrotów akcjami na rynku NewConnect

Chart 45. Value of shares turnover on the NewConnect

W ramach **rynku Catalyst** obroty obligacjami Skarbu Państwa na GPW w 2020 r. wyniosły 1045,4 mln zł, tj. o 0,4% mniej niż przed rokiem. Nieznacznie zmniejszyły się obroty obligacjami spółdzielczymi (o 0,6% do 19,5 mln zł). Spadły również obroty obligacjami korporacyjnymi (o 5,2% do 1671,0 mln zł) oraz obligacjami komunalnymi (o 53,3% do 12,3 mln zł). Wzrosły natomiast obroty listami zastawnymi (z 12,4 mln zł w poprzednim roku do 31,7 mln zł).

W 2020 r. na **BondSpot** w ramach rynku Catalyst obroty obligacjami korporacyjnymi zmniejszyły się o 41,5% i wyniosły 12,2 mln zł. Nie zanotowano obrotów: obligacjami Skarbu Państwa, obligacjami komunalnymi, spółdzielczymi oraz listami zastawnymi.

Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach

Socio-economic situation in the European Union and in selected countries

U w a g a. Wszystkie dane dla Unii Europejskiej ogółem dotyczą 27 krajów członkowskich (bez Wielkiej Brytanii).

Według najnowszych szacunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW)¹ globalny **produkt krajowy brutto** w 2020 r. obniżył się 3,5% w skali roku (wobec wzrostu o 2,8% w 2019 r.). W większości krajów PKB był niższy niż przed rokiem, z wyjątkiem m.in. Egiptu (wzrost o 3,6%), Chin (o 2,3%) oraz Turcji (o 1,2%). W strefie euro PKB obniżył się o 7,2%, w tym wśród jej największych gospodarek: w Hiszpanii o 11,1%, we Włoszech o 9,2%, Francji o 9,0% oraz w Niemczech o 5,4%. W krajach wysokorozwiniętych spadek PKB wyniósł 4,9% (wobec wzrostu o 1,6% przed rokiem). W Wielkiej Brytanii notowano spadek produktu krajowego brutto o 10,0%, w Japonii – o 5,1%, a w Stanach Zjednoczonych – o 3,4%. Wśród rozwijających się gospodarek azjatyckich PKB obniżył się o 1,1% (w tym w Indiach spadek wyniósł 8,0%, a w krajach ASEAN-5² – 3,7%). Niższy niż przed rokiem był również produkt krajowy brutto m.in. w Meksyku (o 8,5%), Południowej Afryce (o 7,5%), Brazylii (o 4,5%) oraz Rosji (o 3,6%). Dla Polski MFW oszacował skalę spadku PKB na 3,4% (wobec wzrostu o 4,5% przed rokiem).

Według prognoz Banku Światowego³ spadek globalnego produktu krajowego brutto w 2020 r. wyniósł 4,3% (wobec wzrostu o 2,3% w 2019 r.), a PKB według parytetu siły nabywczej⁴ obniżył się o 3,7%. W strefie euro PKB zmniejszył się o 7,4%, w Japonii – o 5,3%, a w Stanach Zjednoczonych – o 3,6%. Dla Polski szacunki Banku Światowego, podobnie jak MFW, wskazują na spadek PKB o 3,4%.

Według prognoz Komisji Europejskiej⁵ produkt krajowy brutto w 2020 r. w Unii Europejskiej ogółem zmniejszył się w skali roku o 7,4% (wobec wzrostu o 1,6% w 2019 r.), w tym w Polsce o 3,6% (wobec wzrostu o 4,5% rok wcześniej).

1 „World Economic Outlook Update”, January 2021, International Monetary Fund.

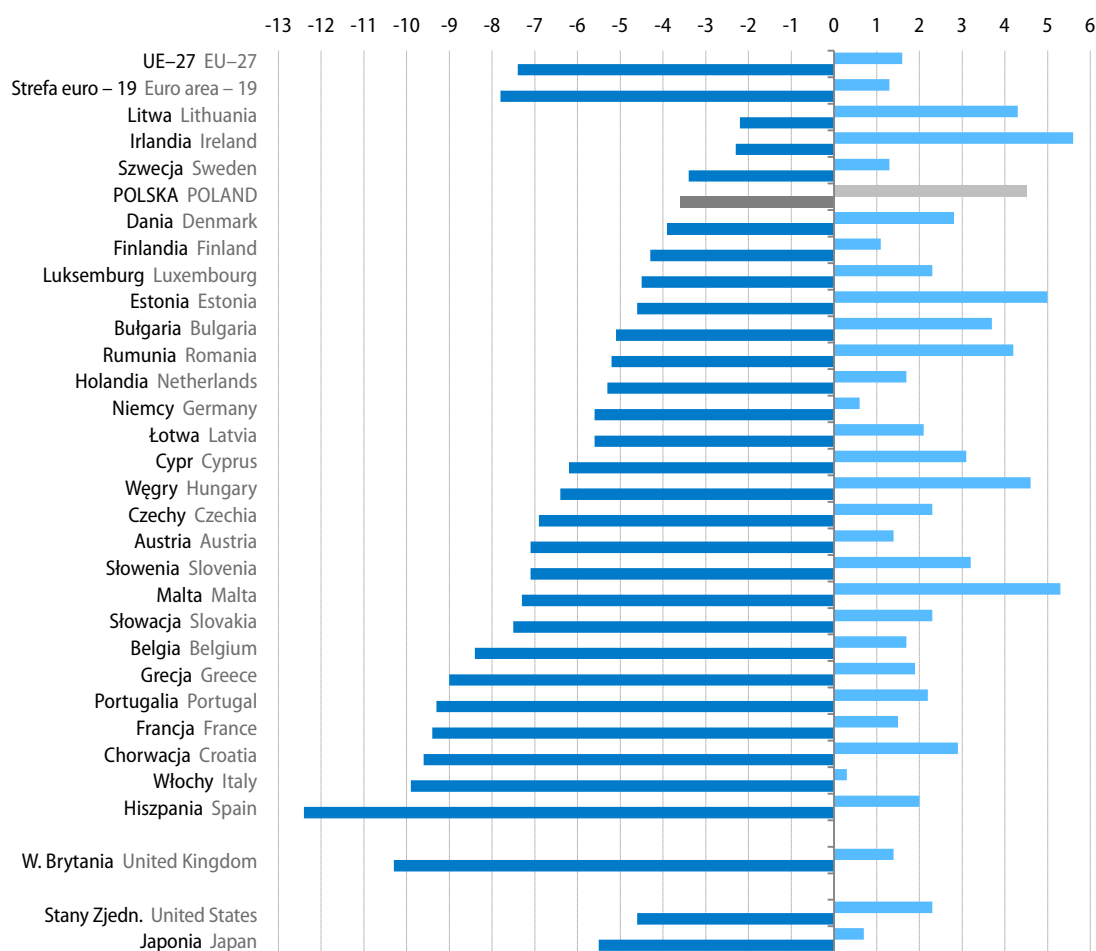
2 Filipiny, Indonezja, Malezja, Tajlandia oraz Wietnam.

3 Global Economic Prospects, January 2021, World Bank.

4 Według koszyka wag z 2010 r.

5 „European Economic Forecast” – Autumn 2020.

Wykres 46. Produkt krajowy brutto
 (zmiana w %, r/r, wyrównany sezonowo oraz dniami roboczymi)

 Chart 46. Gross domestic product
 (change in %, y/y, seasonally and working days adjusted)

a Prognoza; źródło: European Economic Forecast – Autumn 2020.
 a Forecast; source: European Economic Forecast – Autumn 2020.

■ 2019 ■ 2020^a

Źródło: Eurostat.
 Source: Eurostat.

Zharmonizowana stopa bezrobocia⁶ w listopadzie 2020 r. w Unii Europejskiej ogółem wyniosła 7,5%, tj. była o 0,1 p.proc. niższa niż przed miesiącem oraz o 0,9 p.proc. wyższa niż rok wcześniej. Podobnie jak w poprzednich miesiącach najwyższą stopę bezrobocia notowano w Grecji (16,7%⁷) oraz Hiszpanii (16,4%). Relatywnie wysoki wskaźnik bezrobocia, wyższy niż przeciętnie w UE, obserwowano na Litwie (10,4%), we Włoszech (8,9%), Francji (8,8%), a także w Szwecji, na Łotwie, Cyprze oraz w Finlandii (w granicach 8,3%–7,8%). Najniższym poziomem bezrobocia charakteryzowały się nadal Czechy (2,9%), Polska (3,3%), Holandia (4,0%) oraz Niemcy (4,5%). W skali miesiąca stopa bezrobocia obniżyła się w dwunastu krajach (w tym najbardziej na Cyprze – o 2,7 p.proc. oraz we Włoszech – o 0,6 p.proc.), wzrosła w pięciu (we Francji, w Irlandii, Hiszpanii, Austrii oraz na Malcie – w granicach 0,2–0,1 p.proc.), a w siedmiu nie uległa zmianie. W Polsce notowano jej nieznaczny spadek (o 0,1 p.proc.). W porównaniu z sytuacją sprzed roku w większości krajów stopa bezrobocia wzrosła (z wyjątkiem Włoch, gdzie spadek wyniósł

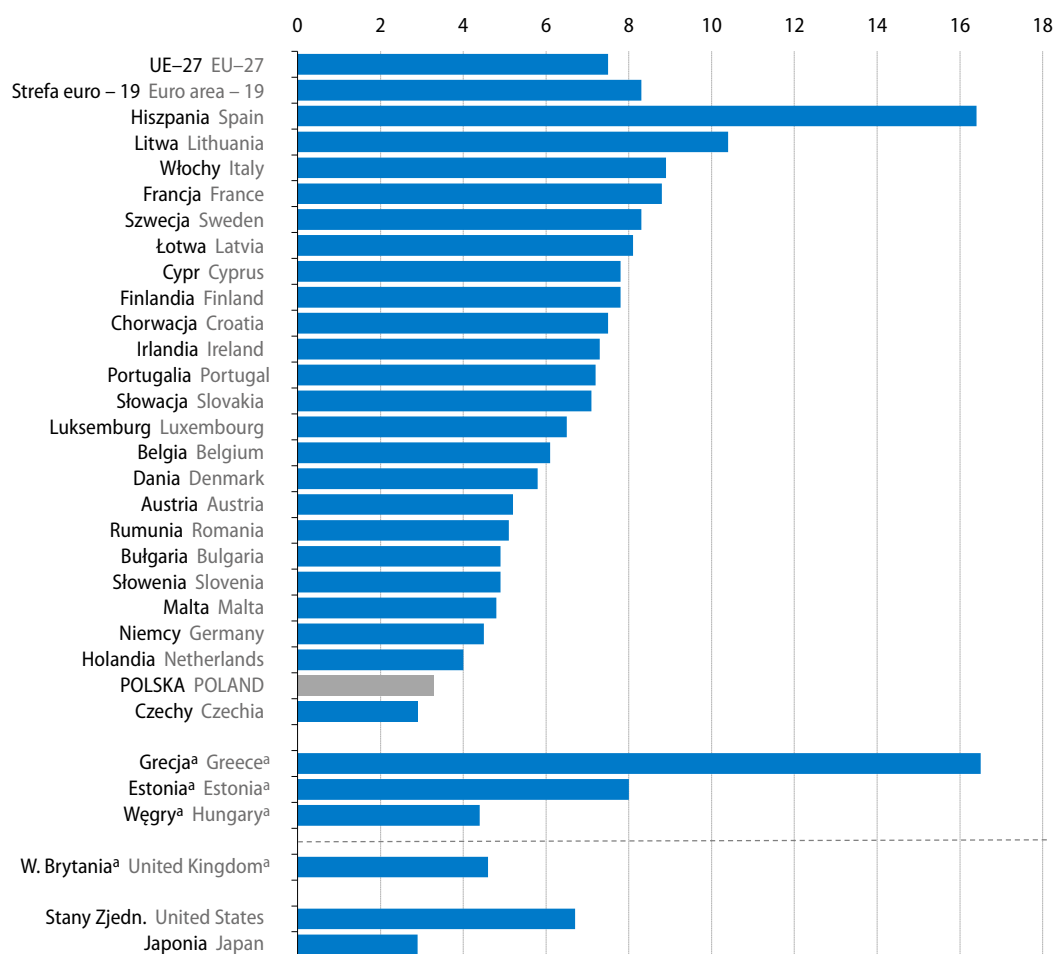
⁶ Dane wyrównane sezonowo; brak danych za listopad 2020 r. dla Estonii, Grecji i Węgier, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

⁷ Dane za październik 2020 r.

0,7 p.proc.). Najwyższy wzrost wskaźnika bezrobocia dotyczył Litwy (o 3,9 p.proc.), Irlandii (o 2,7 p.proc.), Hiszpanii (o 2,6 p.proc.) oraz Łotwy (o 2,1 p.proc.). W Polsce stopa bezrobocia zwiększyła się w skali roku o 0,4 p.proc. W Stanach Zjednoczonych w listopadzie 2020 r. wskaźnik bezrobocia wyniósł 6,7%, tj. obniżył się o 0,2 p.proc. w skali miesiąca, natomiast w skali roku wzrósł o 3,2 p.proc. W Japonii stopa bezrobocia była niższa niż przed miesiącem (o 0,2 p.proc.), ale wyższa niż rok wcześniej (o 0,7 p.proc.) i ukształtowała się na poziomie 2,9%.

Wykres 47. Zharmonizowana stopa bezrobocia w listopadzie 2020 r. (w %, wyrównana sezonowo)

Chart 47. Harmonised unemployment rate in November 2020 (in %, seasonally adjusted)

a Dane za III kwartał 2020 r.

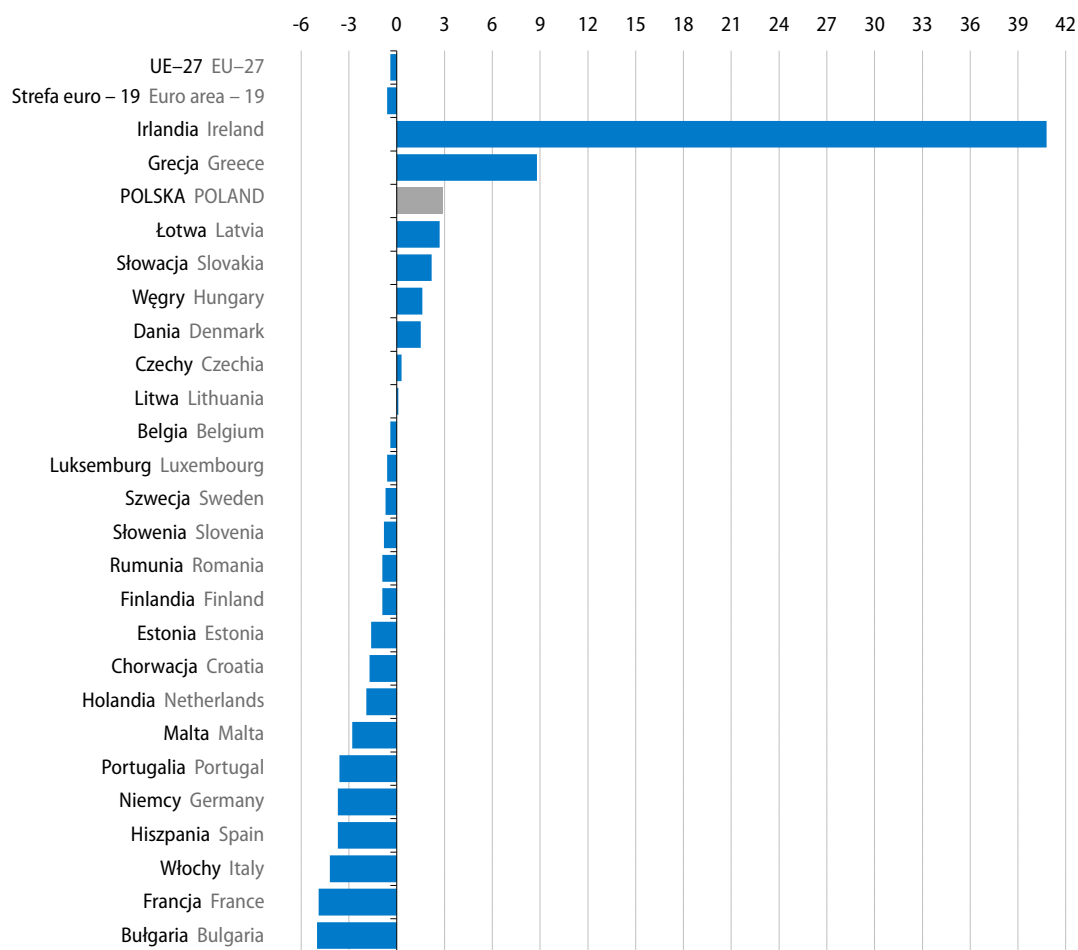
a Data for the 3rd quarter of 2020.

Źródło: Eurostat.

Source: Eurostat.

Wykres 48. Produkcja przemysłowa w listopadzie 2020 r. (zmiana w %, r/r, wyrównana dniami roboczymi)

Chart 48. Industrial production in November 2020 (change in %, y/y, adjusted by working days)

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

Produkcja przemysłowa⁸ w Unii Europejskiej ogółem w listopadzie 2020 r. obniżyła się w skali roku o 0,4% (wobec spadku o 2,9% w poprzednim miesiącu oraz o 1,0% w listopadzie 2019 r.), tj. najmniej od maja 2019 r. W większości krajów członkowskich produkcja była niższa niż przed rokiem, ale skala spadków była mniejsza niż w poprzednich miesiącach. Znaczny spadek produkcji notowano w Bułgarii (o 5,0%) oraz w największych gospodarkach UE, tj. we Francji (o 4,9%), Włoszech (o 4,2%), w Niemczech i Hiszpanii (po 3,7%). W granicach 3,6%–1,6% zmniejszyła się produkcja w Portugalii, na Malcie oraz w Holandii, Chorwacji i Estonii. W dziewięciu krajach członkowskich produkcja przemysłowa była wyższa niż w analogicznym miesiącu 2019 r., w tym największy wzrost wystąpił w Irlandii (o 40,8%, wobec odpowiednio spadku o 15,5% miesiąc wcześniej). Wyraźny wzrost obserwowano także w Grecji (o 8,8%), Polsce (o 2,9%), na Łotwie (o 2,7%) i Słowacji (o 2,2%).

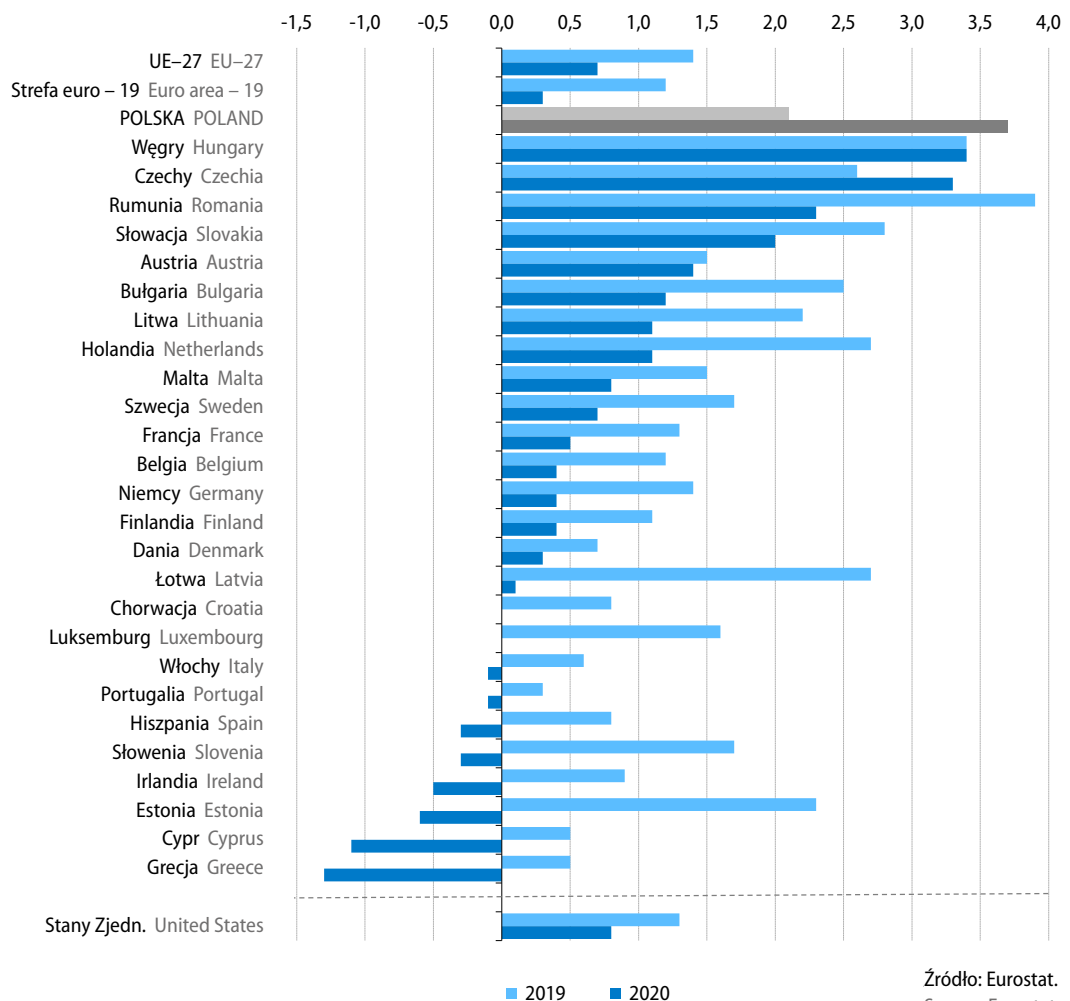
W okresie styczeń–listopad 2020 r. **obroty towarowe handlu zagranicznego** obniżyły się w skali roku po obu stronach wymiany we wszystkich krajach członkowskich (z wyjątkiem Irlandii, gdzie notowano

⁸ Dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych dla Austrii i Cypru, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

wzrost eksportu o 3,8%). Wartość towarów wysyłanych za granicę najbardziej zmniejszyła się w Luksemburgu (o 19,2%) oraz we Francji (o 17,3%). Znaczny spadek eksportu wystąpił również m.in. w Finlandii, na Cyprze i Malcie oraz w Rumunii (w granicach 13,9%–11,1%). Po stronie importu najgłębszy spadek notowano na Malcie (o 28,8%). Znacznie niższy niż rok wcześniej był również import w Luksemburgu, Portugalii, Hiszpanii, Grecji oraz we Francji i Włoszech (spadek w granicach 16,9%–13,7%). W okresie styczeń–listopad 2020 r. odnotowano ujemne **saldo wymiany handlowej** w piętnastu krajach członkowskich. Największy deficyt wymiany handlowej wystąpił we Francji, gdzie wyniósł minus 77,9 mld EUR i był głębszy niż przed rokiem o 7,1 mld EUR. Wśród krajów o znacznej kwocie ujemnego salda wymiany handlowej znalazły się również Rumunia, Grecja, Hiszpania i Portugalia (od minus 16,7 mld EUR do minus 12,6 mld EUR). Najwyższy dodatni bilans handlowy, choć mniejszy niż rok wcześniej, obserwowano w Niemczech (168,1 mld EUR wobec 212,8 mld EUR w okresie styczeń–listopad 2019 r.). Eksport z tego kraju wyniósł 1106,0 mld EUR, tj. zmniejszył się w skali roku o 10,2%, natomiast import obniżył się o 8,0% do 937,8 mld EUR. W Polsce, w okresie jedenastu miesięcy 2020 r., eksport zmniejszył się w skali roku o 1,6% do 216,5 mld EUR, a import obniżył się o 6,3% i wyniósł 205,0 mld EUR. W wyniku mniejszego spadku eksportu wyraźnie zwiększyła się nadwyżka w handlu zagranicznym – o 10,2 mld EUR do 11,5 mld EUR.

Wykres 49. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP)
(zmiana w %, r/r)

Chart 49. Harmonised index of consumer prices (HICP)
(change in %, y/y)

Źródło: Eurostat.
Source: Eurostat.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (HICP)⁹ w Unii Europejskiej ogółem w 2020 r. wzrosły w skali roku o 0,7% (wobec wzrostu o 1,4% rok wcześniej). Wzrost cen konsumpcyjnych notowano w siedemnastu państwach członkowskich, najwyższy w Polsce (o 3,7%), na Węgrzech (o 3,4%), w Czechach (o 3,3%), Rumunii (o 2,3%) oraz na Słowacji (o 2,0%). Szybsze niż przeciętnie w UE było także tempo wzrostu cen w Austrii (1,4%), Bułgarii (1,2%), na Litwie i w Holandii (po 1,1%) oraz na Malcie (0,8%). W Szwecji, Belgii, Finlandii, Danii oraz na Łotwie ceny wzrosły w granicach 0,7%–0,1%. W Chorwacji oraz Luksemburgu ceny utrzymały się na poziomie sprzed roku. Spadek cen obserwowano w ośmiu krajach UE (po wzroście w 2019 r.), m.in. w Grecji (o 1,3%), na Cyprze (o 1,1%), w Estonii (o 0,6%), Irlandii (o 0,5%), Słowenii (o 0,3%) oraz w Portugalii (o 0,1%). Spośród największych gospodarek UE ceny towarów i usług konsumpcyjnych nieznacznie wzrosły w Niemczech (o 0,4%) i we Francji (o 0,5%), obniżyły się natomiast w Hiszpanii (o 0,3%) oraz we Włoszech (o 0,1%). W Polsce wyższe niż przed rokiem były m.in. ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,4%), ceny w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii (o 6,0%), ceny związane z rekreacją i kulturą (o 2,8%), a także ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem (o 5,1%); spadek dotyczył natomiast m.in. cen związanych z transportem (o 2,2%).

Tablica 41. Indeks cen żywności FAO (FFPI)
Table 41. FAO Food Price Index (FFPI)

Wyszczególnienie Specification	2018	2019	XII 2019	2020			
				XI	XII		
					w punktach in points		XI 2020=100
Indeks cen żywności Food Price Index	95,9	95,0	101,0	105,2	107,5	102,2	106,5
Indeks cen mięsa Meat Price Index	94,9	100,0	106,6	92,7	94,3	101,7	88,4
Indeks cen nabiału Dairy Price Index	107,3	102,8	103,5	105,4	108,8	103,2	105,0
Indeks cen zbóż Cereal Price Index	100,6	96,4	97,2	114,4	115,7	101,1	119,0
Indeks cen olejów roślinnych Oils Price Index	87,8	83,3	101,5	121,9	127,6	104,7	125,7
Indeks cen cukru Sugar Price Index	77,4	78,6	83,0	87,5	87,0	99,4	104,8

Według danych Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa **indeks cen żywności FAO (FFPI)** w grudniu 2020 r. ponownie wzrósł – do 107,5 pkt i był wyższy niż przed miesiącem (o 2,2%) oraz przed rokiem (o 6,5%). W porównaniu z listopadem 2020 r. wzrosły indeksy cen większości grup towarów reprezentowanych w FFPI, z wyjątkiem indeksu cen cukru (spadek o 0,6%). Najbardziej zwiększył się indeks cen olejów roślinnych (o 4,7%). Indeks cen nabiału wzrósł o 3,2%, mięsa o 1,7% a zbóż o 1,1%. Dużo wyższe niż w grudniu 2019 r. były indeksy cen olejów roślinnych (o 25,7%) i zbóż (o 19,0%), a nieznacznie – indeksy cen nabiału (o 5,0%) oraz cukru (o 4,8%). Obniżył się w skali roku natomiast indeks cen mięsa (o 11,6%).

9 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (Harmonised Index of Consumer Prices).

Wskaźnik **Global Manufacturing and Services PMI**¹⁰ w grudniu 2020 r. spadł do 52,7 pkt, tj. był o 0,4 pkt niższy niż miesiąc wcześniej, Global Manufacturing PMI utrzymał się na poziomie sprzed miesiąca i wyniósł 53,8 pkt, natomiast Global Services Business Activity Index obniżył się do 51,8 pkt (o 0,4 pkt). Wskaźnik PMI polskiego sektora przemysłowego, który od sześciu miesięcy przekracza 50 pkt, wyniósł 51,7 pkt. Wskaźnik PMI dla strefy euro dla sektora przemysłowego wyniósł 55,2 pkt (i był o 1,4 pkt wyższy niż w listopadzie 2020 r.), dla sektora usług – ukształtował się na poziomie 46,4 pkt (wobec 41,7 pkt przed miesiącem), a w budownictwie wyniósł 45,5 pkt (wobec 45,6 pkt). Wzrost wskaźnika PMI dla sektora przemysłowego odnotowano we wszystkich największych gospodarkach europejskich: w Niemczech do 58,3 pkt (z 57,8 pkt w listopadzie 2020 r.), we Włoszech – do 52,8 pkt (z 51,5 pkt), Francji – do 51,1 pkt (z 49,6 pkt), a w Hiszpanii – do 51,0 pkt (z 49,8 pkt). W Stanach Zjednoczonych w grudniu 2020 r. wskaźnik PMI sektora przemysłowego ukształtował się na poziomie 57,1 pkt i był o 0,4 pkt wyższy niż przed miesiącem. W Chinach obserwowano pogorszenie warunków gospodarczych w sektorze wytwórczym; w grudniu 2020 r. wskaźnik PMI wyniósł 53,0 pkt (wobec 54,9 pkt miesiąc wcześniej).

Według danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego w 2020 r. ceny większości **podstawowych surowców** na rynkach światowych były niższe niż rok wcześniej, w tym najbardziej spadły ceny surowców energetycznych. Za baryłkę **ropy naftowej** (APSP¹¹) płacono 41,3 USD, tj. najmniej od szesnastu lat oraz o 32,7% mniej niż przeciętnie przed rokiem. **Gaz ziemny** był o 28,6% tańszy niż rok wcześniej i kosztował 3,2 USD za mln BTU¹². Cena **węgla kamiennego** obniżyła się o 24,6% w skali roku do 62,0 USD za tonę. Niższe niż przed rokiem były również ceny większości **podstawowych metali**¹³, najbardziej spadły ceny cynku (o 11,1%), ołowiu (o 8,6%) i cyny (o 8,2%). Mniej niż rok wcześniej płacono również za aluminium (o 5,0%) oraz nikiel (o 0,9%). Wzrosły natomiast ceny rud żelaza (o 15,4%) i uranu (o 13,6%), a także miedzi (o 2,7%). Na rynku **zbóż** podrożały ryż (o 20,5%) oraz pszenica (o 13,6%); tańszy był natomiast jęczmień (o 5,3%) i kukurydza (o 2,7%). Na rynku **mięsa** ceny były niższe niż przed rokiem: mięsa drobiowego o 17,3%, wieprzowego o 10,0%, a wołowego o 4,4%. Cena mleka wzrosła o 6,8% w skali roku. Kilogram bawełny kosztował o 7,6% mniej niż rok wcześniej. Notowano znaczny wzrost cen metali szlachetnych na rynkach światowych. Uncja **złota** osiągnęła rekordową cenę 1769,5 USD, tj. o 27,1% wyższą niż w 2019 r. Za uncję **srebra** płacono 20,5 USD, tj. o 26,7% więcej niż przed rokiem.

10 Purchasing Manager Index (PMI), publikowany przez IHS Markit i Institute for Supply Management, to wskaźnik wyprzedzający koniunktury gospodarczej, stworzony na podstawie badania wśród menadżerów logistyki. Wartością referencyjną jest wynik 50 punktów.

11 Average Petroleum Spot Price – przeciętna ważona liczona dla agregatu składającego się z następujących typów ropy naftowej: Brent, Dubai i West Texas Intermediate.

12 BTU [British Thermal Unit] – brytyjska jednostka ciepła.

13 Miedź, aluminium, rudy żelaza, cyna, nikiel, cynk, ołów.

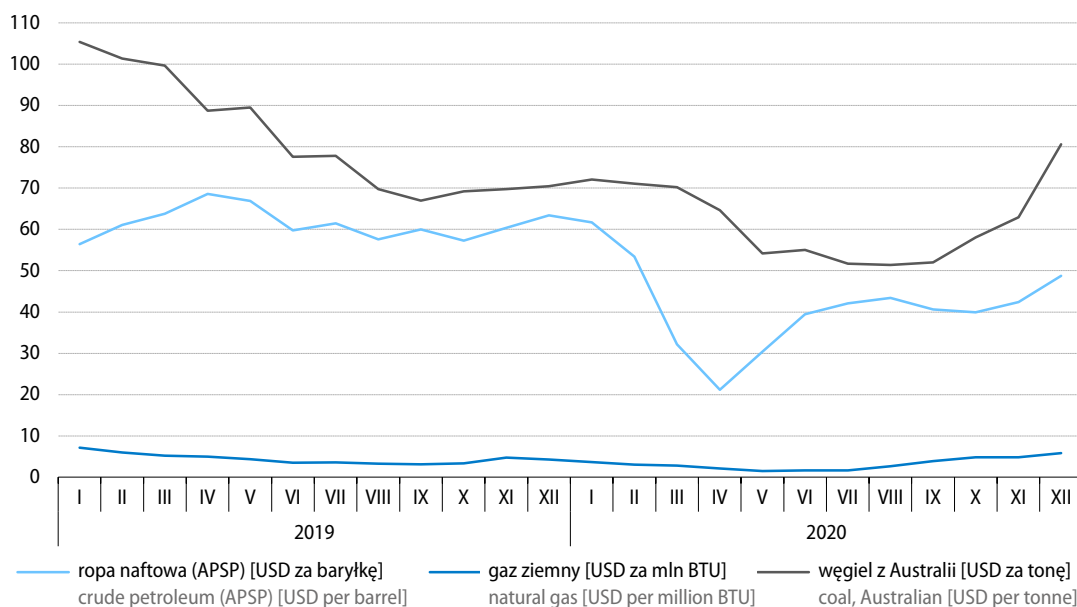
Tablica 42. Ceny wybranych surowców na rynkach światowych na podstawie danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego (Commodity Price Data)

Table 42. Prices of selected raw materials on the world markets based on International Monetary Fund data (Commodity Price Data)

Wyszczególnienie Specification	2019	2020	XII 2019	2020				
				XI	XII		2019= =100	
					XI 2020= =100	XII 2019= =100		
w USD in USD								
Ropa naftowa (APSP) [za baryłkę] Crude petroleum (APSP) [per barrel]	61,39	41,29	63,40	42,44	48,75	114,9	76,9	67,3
Gaz ziemny [za mln BTU] Natural gas [per million BTU]	4,45	3,18	4,23	4,79	5,83	121,8	137,8	71,4
Węgiel eksportowany z Australii [za tonę] Coal, Australian [per tonne]	82,19	61,98	70,46	62,95	80,59	128,0	114,4	75,4
Bawełna [w centach za funt] Cotton [US cents per lb]	77,88	71,94	75,83	77,72	81,02	104,2	106,8	92,4
Miedź [za tonę] Copper [per tonne]	6010,15	6174,56	6077,06	7068,91	7772,24	109,9	127,9	102,7
Aluminium [za tonę] Aluminum [per tonne]	1794,49	1704,10	1771,38	1935,28	2014,67	104,1	113,7	95,0
Rudy żelaza [za tonę] Iron ore [per tonne]	93,62	108,07	90,98	123,52	153,07	123,9	168,2	115,4
Cyna [za tonę] Tin [per tonne]	18661,16	17125,46	17141,05	18522,48	19731,96	106,5	115,1	91,8
Nikiel [za tonę] Nickel [per tonne]	13913,91	13790,43	13829,43	15807,73	16823,04	106,4	121,6	99,1
Cynk [za tonę] Zinc [per tonne]	2550,41	2266,77	2272,54	2671,60	2779,85	104,1	122,3	88,9
Ołów [za tonę] Lead [per tonne]	1996,51	1824,93	1900,54	1915,62	2020,47	105,5	106,3	91,4
Uran [za funt] Uranium [per lb]	25,91	29,43	25,63	29,49	29,77	101,0	116,2	113,6
Pszenica [za tonę] Wheat [per tonne]	163,26	185,51	165,25	210,75	217,31	103,1	131,5	113,6
Kukurydza [za tonę] Maize [per tonne]	170,17	165,58	167,06	190,63	199,18	104,5	119,2	97,3
Ryż [za tonę] Rice [per tonne]	396,51	477,84	397,00	459,86	499,35	108,6	125,8	120,5
Jęczmień [za tonę] Barley [per tonne]	110,43	104,63	111,43	108,05	112,46	104,1	100,9	94,7
Mięso wieprzowe [w centach za funt] Swine meat [US cents per lb]	64,84	58,37	57,23	68,13	62,28	91,4	108,8	90,0
Mięso wołowe [w centach za funt] Beef [US cents per lb]	209,70	200,44	250,57	190,79	189,11	99,1	75,5	95,6
Mięso drobiowe [w centach za funt] Poultry [US cents per lb]	119,29	98,65	114,51	104,34	110,83	106,2	96,8	82,7
Mleko [w centach za funt] Milk [US cents per lb]	16,92	18,08	19,48	23,11	15,99	69,2	82,1	106,8
Złoto [za uncję] Gold [per ounce]	1392,17	1769,54	1476,04	1863,49	1855,96	99,6	125,7	127,1
Srebro [za uncję] Silver [per ounce]	16,20	20,51	17,11	24,04	24,89	103,5	145,4	126,7

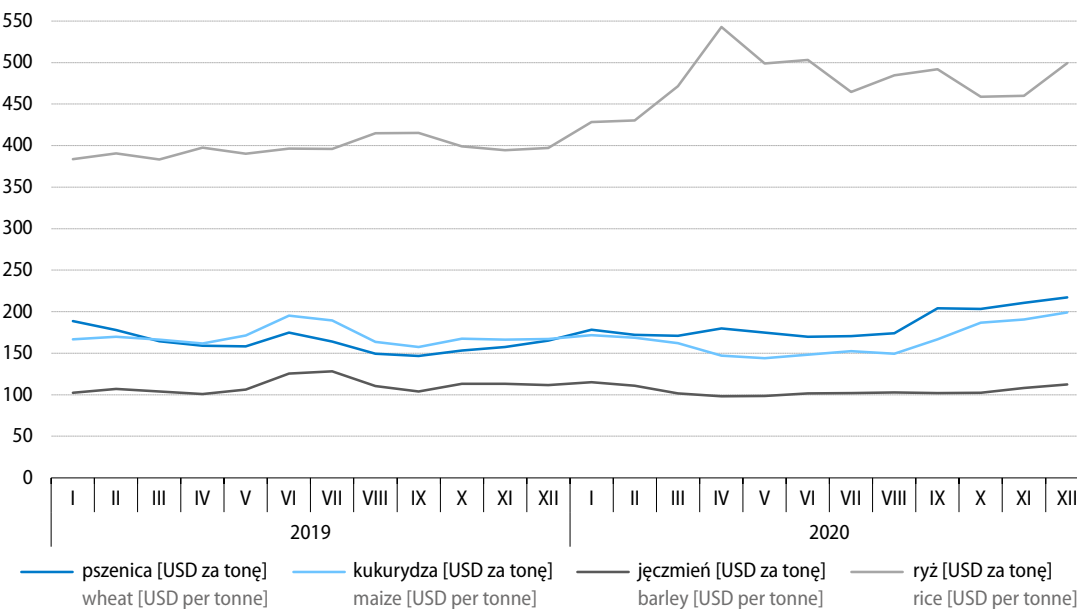
Wykres 50. Ceny ropy naftowej, gazu ziemnego i węgla na rynkach światowych

Chart 50. Prices of crude petroleum, natural gas and coal on the world markets

 Źródło: MFW.
Source: IMF.

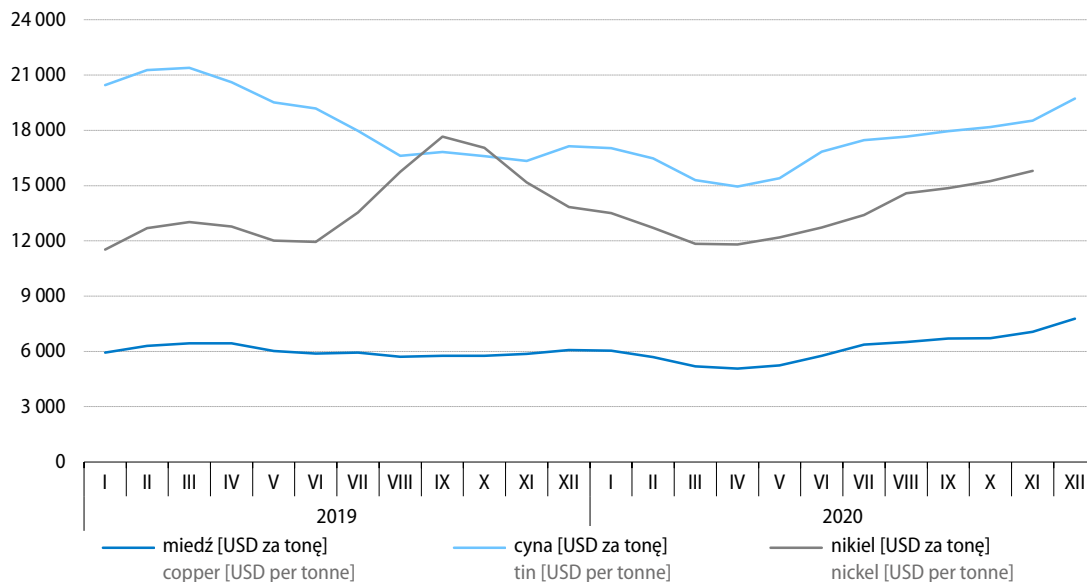
Wykres 51. Ceny wybranych zbóż na rynkach światowych

Chart 51. Prices of selected cereals on the world markets

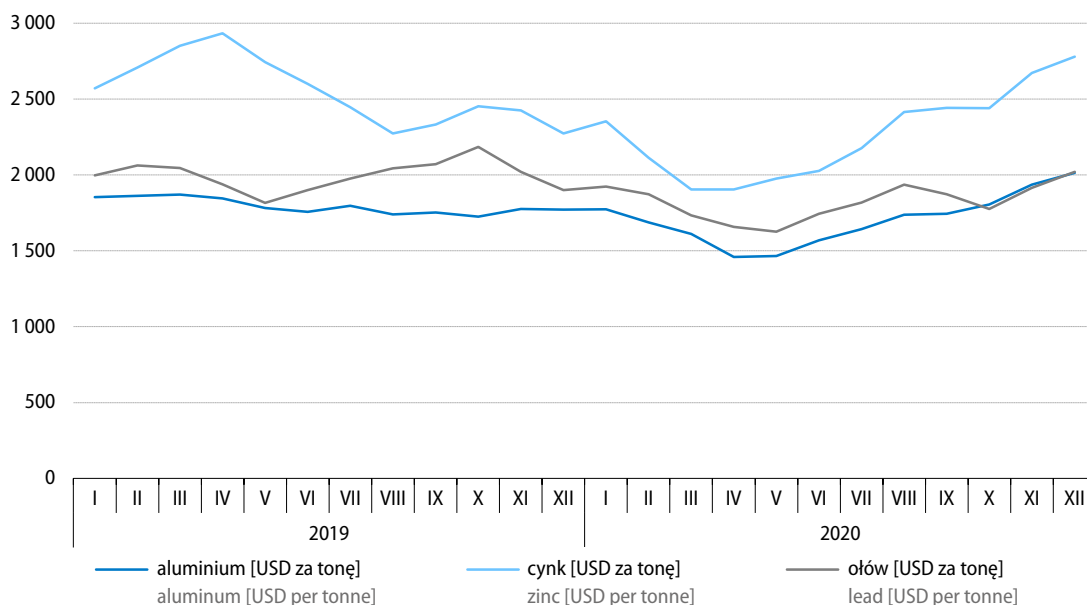

 Źródło: MFW.
Source: IMF.

Wykres 52. Ceny wybranych metali na rynkach światowych

Chart 52. Prices of selected metals on the world markets

Źródło: MFW.
Source: IMF.

Źródło: MFW.
Source: IMF.

Tablica 43. Dynamika realna produktu krajowego brutto^a
Table 43. Indices of real gross domestic product^a

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^b
	rok poprzedni=100 previous year=100										
Spożycie Final consumption expenditure	102,8	101,7	100,3	100,8	102,8	103,4	103,5	104,2	104,3	104,4	98,5
w tym w sektorze gospodarstw domowych of which in the households sector	102,5	103,0	100,5	100,3	102,6	103,8	103,9	104,8	104,3	104,0	97,0
Akumulacja brutto Gross capital formation	110,5	112,4	96,2	94,2	112,8	104,7	98,0	107,6	110,5	100,1	87,8
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	100,0	108,8	98,2	98,9	110,0	106,1	91,8	104,0	109,4	107,2	91,6
Popyt krajowy Domestic demand	104,4	104,0	99,4	99,4	104,8	103,7	102,3	104,9	105,6	103,5	96,3
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	103,7	104,8	101,3	101,1	103,4	104,2	103,1	104,8	105,4	104,5	97,2
Wartość dodana brutto Gross value added	103,8	104,7	101,4	101,2	103,4	104,1	103,1	104,7	105,3	104,5	97,1
w tym: of which:											
przemysł industry	108,8	107,9	102,4	100,7	104,7	104,3	104,2	102,3	105,4	104,3	99,8
budownictwo construction	104,3	114,0	95,9	94,5	109,0	107,2	91,9	106,5	111,8	95,9	96,3
handel; naprawa pojazdów samochodowych trade; repair of motor vehicles	105,2	97,6	102,7	99,8	99,4	104,4	105,4	105,7	105,2	105,4	96,0

a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego. b Szacunek wstępny.

a Annual average constant prices of previous year. b Provisional estimate.

Tablica 44. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Table 44. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2019 b – 2020		I	II	III	IV	V	VI
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	6368	6378	6394	6392	6380	6394
	b	6441	6446	6412	6259	6174	6186
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	1023	1017	985	938	906	877
	b	922	920	909	966	1012	1027
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	6,1	6,1	5,9	5,6	5,4	5,3
	b	5,5	5,5	5,4	5,8	6,0	6,1
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych	a	4931,80	4949,42	5164,53	5186,12	5057,82	5104,46
	b	5282,80	5330,48	5489,21	5285,01	5119,94	5286,00
poprzedni miesiąc=100	a	93,5	100,4	104,3	100,4	97,5	100,9
	b	94,3	100,9	103,0	96,3	96,9	103,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,5	107,6	105,7	107,1	107,7	105,3
	b	107,1	107,7	106,3	101,9	101,2	103,6
Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,6	106,2	103,9	104,8	105,3	102,6
	b	102,8	103,0	101,8	98,7	98,5	100,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,3	103,0	102,6	102,3	102,8	101,7
	b	100,2	99,9	100,5	101,2	100,6	101,5
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,5	101,2	103,9	103,9	103,3	103,0
	b	101,1	101,0	101,5	102,1	102,9	102,2
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100	a	99,8	100,4	100,3	101,1	100,2	100,3
	b	100,9	100,7	100,2	99,9	99,8	100,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,7	101,2	101,7	102,2	102,4	102,6
	b	104,3	104,7	104,6	103,4	102,9	103,3
grudzień poprzedniego roku=100	a	99,8	100,2	100,5	101,6	101,9	102,2
	b	100,9	101,6	101,8	101,7	101,5	102,1
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	100,5	100,1	100,4	100,2	99,5
	b	100,1	99,8	99,6	99,4	99,8	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,2	102,9	102,5	102,6	101,4	100,5
	b	100,9	100,2	99,7	98,6	98,3	99,2
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,2	100,1	100,3	100,4	100,3	100,3
	b	100,3	100,3	100,2	100,2	100,2	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,6	103,7	103,7	103,8	103,7	103,7
	b	103,0	103,1	103,0	102,8	102,6	102,5

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in full-time equivalents.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2019 b – 2020
6397	6390	6386	6383	6395	6396	a Average paid employment in the enterprise sector ¹ in thousands persons
6252	6295	6312	6318	6319	6329	b
868	866	851	841	850	866	a Registered unemployed persons (end of period) in thousand persons
1030	1028	1024	1018	1026	1046	b
5,2	5,2	5,1	5,0	5,1	5,2	a Registered unemployment rate (end of period) in %
6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,2	b
						Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector ¹ :
5182,43	5125,26	5084,56	5213,27	5229,44	5604,25	a in PLN
5381,65	5337,65	5371,56	5458,88	5484,07	5973,75	b
101,5	98,9	99,2	102,5	100,3	107,2	a previous month=100
101,8	99,2	100,6	101,6	100,5	108,9	b
107,4	106,8	106,6	105,9	105,3	106,2	a corresponding month of previous year=100
103,8	104,1	105,6	104,7	104,9	106,6	b
104,5	104,0	104,0	103,4	102,7	102,8	a Average monthly real gross wages and salaries in enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
100,9	101,3	102,4	101,7	101,9	104,2	b
						Average monthly real gross retirement and other pension:
						from non-agricultural social security system
101,5	101,8	102,0	101,8	101,8	101,2	a corresponding month of previous year=100
102,0	102,1	102,2	101,7	102,3	103,0	b
						of farmers
102,8	102,6	102,2	102,7	102,6	102,2	a corresponding month of previous year=100
102,9	103,4	103,4	103,2	103,0	103,5	b
						Price indices of consumer goods and services:
100,0	100,0	100,0	100,2	100,1	100,8	a previous month=100
99,8	99,9	100,2	100,1	100,1	100,1	b
102,9	102,9	102,6	102,5	102,6	103,4	a corresponding month of previous year=100
103,0	102,9	103,2	103,1	103,0	102,4	b
102,2	102,2	102,2	102,4	102,5	103,4	a December of previous year=100
101,9	101,8	102,0	102,2	102,2	102,4	b
						Price indices of sold production of industry:
100,1	100,3	100,4	99,4	99,8	100,1	a previous month=100
100,3	99,6	100,3	100,5	100,0	100,2	b
100,5	100,9	100,8	99,7	99,9	101,0	a corresponding month of previous year=100
99,4	98,7	98,6	99,6	99,8	100,0	b
						Price indices of construction and assembly production:
100,2	100,2	100,2	100,3	100,2	100,2	a previous month=100
100,2	100,2	100,3	100,2	100,2	100,2	b
103,5	103,5	103,3	103,2	103,0	102,9	a corresponding month of previous year=100
102,5	102,5	102,5	102,4	102,4	102,7	b

Tablica 44. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 44. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2019 b – 2020		I	II	III	IV	V	VI
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	107,3	98,5	109,9	96,4	100,0	94,2
	b	104,5	102,2	102,2	74,5	110,3	113,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,0	106,9	105,6	109,2	107,7	97,4
	b	101,1	104,8	97,5	75,4	83,1	100,5
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	38,8	115,1	127,2	107,1	105,3	109,3
	b	42,7	114,1	125,0	102,4	100,8	112,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,2	115,1	110,8	117,4	109,5	99,3
	b	106,4	105,5	103,7	99,1	94,9	97,7
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	17405	32426	47417	65090	80064	94476
	b	18517	34044	49624	63982	80339	97345
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	81,2	96,8	113,5	103,5	96,5	101,6
	b	79,4	100,4	96,8	87,7	114,9	108,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,1	105,6	101,8	111,9	105,6	103,7
	b	103,5	107,3	91,1	77,1	92,3	98,7
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	6587,4	-792,9	-4489,8	-75,1	-1935,3	-5040,4
	b	3426,7	-3312,0	-9354,5	-18882,9	-25881,7	-17118,4
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	376,17	380,23	380,52	381,45	383,93	378,11
	b	382,87	392,01	401,26	418,56	415,69	394,53
100 euro	a	429,54	431,57	429,96	428,74	429,65	426,60
	b	425,04	427,89	443,56	454,50	452,91	444,50
100 franków szwajcarskich	a	380,33	379,75	380,19	378,60	379,78	382,00
	b	394,51	401,66	418,92	431,07	428,38	414,74
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	82612,7	82307,6	89599,3	85562,6	87322,1	79853,4
	b	85660,2	87390,9	87577,5	64329,8	73292,7	86326,6
import	a	81878,9	84262,5	87102,4	84976,7	88383,9	79441,6
	b	84670,7	84331,2	87725,8	65322,7	67957,7	75673,3
saldo	a	733,8	-1954,9	2496,9	585,9	-1061,8	411,8
	b	989,5	3059,7	-148,3	-992,9	5335,0	10653,3

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons. 2 The average current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2019 b – 2020
						Sold production of industry ¹ (constant prices ²):
102,8	93,9	110,8	107,9	94,2	90,6	a previous month=100
103,4	94,3	115,3	103,1	98,4	95,6	b
105,8	98,5	105,6	103,7	101,4	103,8	a corresponding month of previous year=100
101,1	101,5	105,7	101,0	105,4	111,2	b
						Construction and assembly production ¹ (constant prices ²):
105,8	97,8	112,7	96,2	99,6	123,7	a previous month=100
96,4	96,6	115,5	100,5	100,6	134,4	b
106,6	102,6	107,6	95,9	95,3	96,7	a corresponding month of previous year=100
89,0	88,0	90,2	94,2	95,1	103,4	b
111384	128718	145716	166308	185350	207425	a Dwellings completed (from the beginning of year)
121151	137529	156954	176855	196441	221978	b
						Retail sales of commodities ¹ (constant prices ³):
102,1	100,1	95,9	107,0	97,6	114,1	a previous month=100
106,5	97,6	97,8	102,1	94,7	119,8	b
105,7	104,4	104,3	104,6	105,2	105,7	a corresponding month of previous year=100
103,0	100,5	102,5	97,7	94,7	99,2	b
-4782,9	-1980,7	-1786,3	-3192,1	-1882,3	-13737,8	a State budget balance – from the beginning of year (in PLN millions)
-16294,5	-13298,6	-13754,6	-12070,2	-13204,8		b
						Average exchange rates in PLN – National Bank of Poland:
379,59	390,67	395,35	389,35	387,45	384,43	a 100 USD
389,43	371,90	379,26	386,05	380,35	367,78	b
425,98	434,37	435,47	430,25	428,43	427,21	a 100 EUR
445,28	440,21	447,40	454,11	450,23	447,66	b
384,42	398,44	399,19	391,80	390,20	390,87	a 100 CHF
416,11	408,82	414,87	422,82	417,83	413,63	b
						Foreign trade ⁴ in PLN millions:
84773,2	78503,2	89436,4	96251,6	90224,1	77145,2	a exports
88725,2	81050,9	98008,0	105252,3	103186,0		b
85302,8	79596,2	86733,9	95273,0	87917,0	77610,1	a imports
85483,6	76695,8	90678,3	96585,0	94665,2		b
-529,6	-1093,0	2702,5	978,6	2307,1	-464,9	a balance
3241,6	4355,1	7329,7	8667,3	8520,8		b

poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2020 r. – dane wstępne.
the surveyed period. 4 Since January 2020 – preliminary data.

Tablica 45. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska
Table 45. Main macroeconomic indicators – European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonised unemployment rate ^a		
	2019	2020		I–XI 2020	I–XI 2019	XI 2019	2020			
		II kw. ^d 2nd quarter ^d	III kw. ^d 3rd quarter ^d				X	XI		
	zmiana w % w skali roku annual change in %				w mld EUR in EUR billions		w % in %			
UE–27^e	1,6	-13,9	-4,2	.	.	.	.	6,6	7,6	7,5
Strefa euro – 19	1,3	-14,7	-4,3	.	.	.	.	7,4	8,4	8,3
Austria	1,4	-14,2	-4,2	-7,9	-9,5	-2,3	-5,1	4,3	5,1	5,2
Belgia	1,7	-13,9	-4,5	-9,0	-10,4	19,5	16,3	5,2	6,3	6,1
Bułgaria	3,7	-8,6	-5,2	-7,4	-9,8	-2,2	-3,2	4,2	5,1	4,9
Chorwacja	2,9	-15,5	-10,0	-3,7	-9,0	-7,6	-9,2	6,4	7,8	7,5
Cypr	3,1	-12,3	-4,4	-11,7	-7,9	-4,4	-4,6	6,5	10,5	7,8
Czechy	2,3	-10,8	-5,0	-7,6	-8,3	17,1	17,3	2,1	2,9	2,9
Dania	2,8	-8,0	-3,7	-4,8	-4,1	9,9	11,0	5,1	5,9	5,8
Estonia	5,0	-5,4	-2,7	-2,7	-7,4	-0,7	-1,4	4,3	8,1	.
Finlandia	1,1	-6,2	-3,0	-13,9	-10,4	-2,6	-0,6	6,8	8,1	7,8
Francja	1,5	-18,9	-3,9	-17,3	-13,7	-77,9	-70,8	8,2	8,6	8,8
Grecja	1,9	-14,2	-11,7	-10,5	-14,0	-16,4	-20,3	16,6	16,7	.
Hiszpania	2,0	-21,6	-9,0	-10,9	-15,6	-13,7	-31,3	13,8	16,2	16,4
Holandia	1,7	-9,2	-2,5	-7,5	-8,9	62,3	59,7	3,5	4,3	4,0
Irlandia	5,6	-3,5	8,1	3,8	-4,8	67,5	58,3	4,6	7,1	7,3
Litwa	4,3	-4,6	-1,6	-4,9	-10,2	-0,5	-2,1	6,5	10,4	10,4
Luksemburg	2,3	-7,8	0,5	-19,2	-16,9	-5,5	-6,2	5,6	6,5	6,5
Łotwa	2,1	-8,6	-2,6	-0,3	-6,5	-1,6	-2,5	6,0	8,1	8,1
Malta	5,3	-16,7	-9,2	-11,7	-28,8	-2,1	-3,5	3,6	4,7	4,8
Niemcy	0,6	-11,2	-4,0	-10,2	-8,0	168,1	212,8	3,2	4,5	4,5
Polska	4,5	-8,0	-1,8	-1,6	-6,3	11,5	1,3	2,9	3,4	3,3
Portugalia	2,2	-16,4	-5,7	-10,5	-16,0	-12,6	-18,6	6,7	7,5	7,2
Rumunia	4,2	-10,2	-5,7	-11,1	-7,8	-16,7	-15,8	4,0	5,3	5,1
Słowacja	2,3	-12,1 ^a	-2,3 ^a	-7,5	-9,8	1,3	-0,4	5,6	7,1	7,1
Słowenia	3,2	-12,9	-2,9	-2,9	-7,0	2,5	1,1	4,1	4,9	4,9
Szwecja	1,3	-7,4	-2,7	-6,0	-8,8	5,3	1,7	7,4	8,6	8,3
Węgry	4,6	-13,5	-4,6	-6,2	-7,5	4,0	2,9	3,4	4,5	.
Włochy	0,3	-18,0	-5,0	-10,8	-13,7	56,7	51,1	9,6	9,5	8,9
Wielka Brytania	1,4	-20,8	-8,6	.	.	.	.	3,7	.	.

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe e Bez Wielkiej Brytanii. f III kw. 2019 r. g II kw. 2020 r. h III kw. 2020 r.

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu dokonano w Departamencie Opracowań Ź r ó ł ó: EUROSTAT – dane pobrano w dn. 22.01.2021 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Includes sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam and air h 3rd quarter of 2020.

N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat databases in the Statistical Products Department S o u r c e: EUROSTAT – data were extracted on 22.01.2021.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices			Produkcja przemysłowa ^{bc} Industrial production ^{bc}			Produkcja w budownictwie ^b Production in construction ^b			Wyszczególnienie Specification
XII 2019	2020		XI 2019	2020		XI 2019	2020		
	XI	XII		X	XI		X	XI	
zmiana w % w skali roku annual change in %									
1,6	0,2	0,2	-1,0	-2,9	-0,4	1,9	-1,6	-1,1	EU-27^e
1,3	-0,3	-0,3	-1,3	-3,5	-0,6	1,2	-1,9	-1,3	Euro area – 19
1,8	1,1	1,0	-4,5	0,9	.	7,6	-3,8	.	Austria
0,9	0,2	0,4	2,6	5,7	-0,4	1,5	-2,4	-9,3	Belgium
3,1	0,3	0,0	-0,3	-3,1	-5,0	1,3	-4,6	-4,1	Bulgaria
1,3	0,0	-0,3	-0,4	2,2	-1,7	7,0	5,7	4,2	Croatia
0,7	-1,1	-0,8	2,2	-3,3	.	9,3 ^f	-23,4 ^g	0,7 ^h	Cyprus
3,2	2,8	2,4	-3,0	1,3	0,3	5,2	-10,5	-8,4	Czechia
0,8	0,4	0,4	-5,1	-8,2	1,5	2,8	4,3	.	Denmark
1,8	-1,2	-0,9	-5,4	1,5	-1,6	-1,2 ^f	-8,4 ^g	-12,1 ^h	Estonia
1,1	0,2	0,2	1,6	-2,3	-0,9	-0,4	-2,5	-1,3	Finland
1,6	0,2	0,0	0,5	-4,0	-4,9	1,7	-5,8	-5,5	France
1,1	-2,1	-2,4	-10,0	-3,6	8,8	-9,8 ^f	-27,4 ^g	-3,1 ^h	Greece
0,8	-0,8	-0,6	2,0	-1,4	-3,7	-3,3	-13,3	-13,1	Spain
2,8	0,7	0,9	-1,7	-2,8	-1,9	0,8	-0,4	0,3	Netherlands
1,1	-1,0	-1,0	1,8	-15,5	40,8	8,5 ^f	-34,2 ^g	-9,9 ^h	Ireland
2,7	0,4	-0,1	2,4	2,6	0,1	6,3 ^f	-7,3 ^g	-6,6 ^h	Lithuania
1,8	-0,7	-0,3	-7,4	-3,2	-0,6	0,0	-6,6	.	Luxembourg
2,1	-0,7	-0,5	0,0	-1,1	2,7	5,8 ^f	-0,6 ^g	-0,3 ^h	Latvia
1,3	0,2	0,2	-3,3	0,5	-2,8	21,1 ^f	1,3 ^g	4,3 ^h	Malta
1,5	-0,7	-0,7	-3,5	-3,8	-3,7	3,6	3,5	3,0	Germany
3,0	3,7	3,4	5,6	3,3	2,9	-1,1	-3,7	-6,9	Poland
0,4	-0,4	-0,3	0,1	0,4	-3,6	1,9	-2,1	-0,5	Portugal
4,0	1,7	1,8	-7,4	0,8	-0,9	27,1	20,7	9,3	Romania
3,2	1,6	1,6	-3,9	-2,5	2,2	-10,6	-23,0	-8,8	Slovakia
2,0	-1,1	-1,2	1,5	-1,3	-0,8	-8,7	0,5	18,4	Slovenia
1,7	0,2	0,6	2,6	-0,7	-0,7	.	.	.	Sweden
4,1	2,8	2,8	5,4	2,7	1,6	4,4	-16,2	5,1	Hungary
0,5	-0,3	-0,3	-0,4	-1,9	-4,2	-2,7	1,4	7,2	Italy
1,3	0,3	.	-0,7	-4,0	.	-1,1	-7,9	.	United Kingdom

oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi.

Statystycznych GUS.

conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e Excluding United Kingdom. f 3rd quarter of 2019. g 2nd quarter of 2020.

of Statistics Poland.